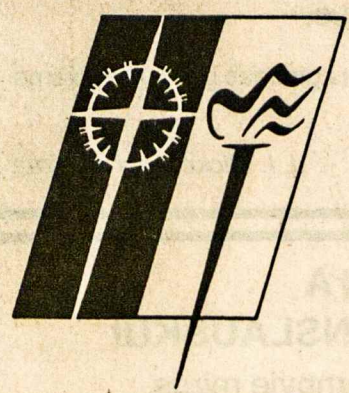

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 3 (1978) 1988 SAUSIS-JANUARY 19

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Artėja didieji renginiai

Išėjimas lietuvių spaudoje jau pradeda rodytis vis daugiau žinių apie didžiulius šių metų renginius Kanadoje, būtent kultūros kongresą, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą ir tautinių šokių šventę. Tie renginiai įvyks š. m. birželio pabaigoje ir liepos pradžioje – pirmieji du Toronte, trečiasis – Hamiltone. Visi jie yra pasauliniai savo apimtimi, t. y. apima visą lietuvių išėjimą. Perna tokiu masto renginiai vyko Romoje ir iš dalies Čikagoje ryšium su Lietuvos krikščionybės sukaktimi. Šie 1988 metai yra skelbiami Lietuvos nepriklausomybės metais, tad ir minėti didieji renginiai turėtų būti siejami su tautine valstybine 70 metų sukaktimi. Vasario 16 minėjimai yra trumpalaikiai – pasibaigia vienos dienos iškilmėmis. To per mažai šiais Lietuvos nepriklausomybės metais. Visos didžiosios šių metų iškilmės turėtų būti siejamos su Lietuvos laisvės bei nepriklausomybės idėja. Be jau minėtų didžiųjų renginių Kanadoje, daugelyje laisvojo pasaulio kraštų bus mažesnio masto renginių. Visa išėjimo jėga negali suvažiuoti Kanadon. Tie renginiai taip pat turėtų būti siejami su Lietuvos nepriklausomybės idėja. Jie turėtų tapti bendru visos išėjimo šauksmu: "Laisvę Lietuvai!"

MINĖTI didieji renginiai Kanadoje šuoliais artėja, visuomenės susidomėjimas didėja. Kanadoje jis, žinoma, bus didžiausias, nes jie vyks šiame krašte, ir dauguma jame gyvenančių lietuvių galės juose dalyvauti. Kituose kraštuose gyvenantys tautiečiai mažiau domėsis tais visuotiniais renginiais. O reikėtų visuotinio domesio. Visa išėjimo turėtų pajusti, kad tie renginiai nėra vien kanadiečių ar amerikiečių reikalas, o visos lietuvių išėjimo, kad jie yra reikšmingi ir visai lietuvių tautai. Tuose renginiuose juk pasireikš išėjimo balsas visuomeniniu ir kultūriniu būdu. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime atsispindės ne tik įprastiniai organizacinio pobūdžio reikalai, bet ir visos tautos rūpesčiai. Kultūros kongrese bylos kūrybinės jėgos, liudys tautos gyvastingumą laisvės ir nelaisvės sąlygose. Tautinių šokių šventėje prabils išėjimo jaunimas (2000 šokėjų), liudydams tautiniais šokiais išėjimo jauniosios kartos ištikimybę savo tėvų tautai. Dėl to globalinė minėtų didžiųjų renginių apimtis turėtų jausti visa lietuvių išėjimą visą pirmą per savo atstovus, juose dalyvaujantį, per spaudą ir garsines vaizduojamas, kurios dabar yra gana populiarios ir plačiai pasklidusios. Jos geriausiai gali perduoti renginių idėjas bei nuotakas visų kraštų lietuviams.

KAD suplanuoti renginiai būtų sėkmingi, visų pirma reikia gero pasiruošimo. Kitaip tariant, jie turi būti subrandinti. Kartais ir geri planai nuėina niekais, jeigu nepasiekia brandos konkrečiose sąlygose. Kiek girdėti iš rengėjų, paruošti planai yra brandinami, konkretizuojami, kad neliktų pakibę ore. Kultūros kongreso rengėjų komitetas, pirmininkaujamas PLB valdybos vicepirmininkės Mildos Lenkauskienės, jau yra paruošęs planus ir juos konkretizavęs. Juose matyti svarstybinė ir kultūrinis renginių linija. Norima, kad svarstybinėje dalyje galėtų aktyviai dalyvauti visi kongreso dalyviai, o kultūrinuose rengimuose – ir plačioji visuomenė. PLB seimo rengimu rūpinasi jos valdyba, pirmininkaujama paties V. Kamanto, turinčio ilgą visuomeninę patirtį. Tautinių šokių šventę organizuoja komitetas, pirmininkaujamas dr. V. Kvedaro, ir meninė komisija, vadovaujama R. ir J. Karasiečių. Jau buvo surengti tautinių šokių grupių vadovams kursai Hamiltone ir praktiškai išstudijuotas visas šventės repertuaras. Šiuo metu 2000 šokėjų ruošiasi bendrajai šventei. Iš turimų duomenų matyti, kad didiesiems renginiams didžiai ir ruošiamasi. Tai ženklas, kad Lietuvos nepriklausomybės metai bus pažymėti plataus masto visai išėjimui ir tautai reikšmingais renginiais.

KANADOS ĮVYKIAI

Nelegalių ateivių antplūdis

Kanados parlamente vis dar tebėra įstrigę imigracijos įstatymų pakeitimai, turėję sustabdyti nelegalių ateivių antplūdį. Pakeitimų projektus bando sušvelninti senatoriai. Jiems pvz. nepatinka į Kanadą pakrantių vandenį atplaukusių laivų su nelegaliais ateiviais nukreipimas į tarpvaldinius vandenius. Iš tikrųjų tokį suvaržymą iššaukė tamilių ir sikų atplaukimas išsinešimais laivais iš Europos ir slapta išlipimas, suvaizdinus tiesiai iš Indijos atplaukusius politinius pabėgėlius. Pluoštą duomenų apie dabartinių įstatymų piktadomybę paskelbė Kanados imigracijos žvalgybinių duomenų analizės vadovas D. Langas. Pasak jo, pastarųjų dvejų metų laikotarpyje Kanadon įvažiavo apie 11.000 ateivių, pasinaudojusių suklustais dokumentais. Jie užsienyje pasirūpino įsigyti pavogtus ar suklustotus kanadiškus pasus, kitus nelegalius kelionės dokumentus ir netgi vizas.

Slapti sukčiai vagystės ir klasiškos atlieka Toronte, Montrealyje, Vankuveryje. Tada tokie dokumentai parduodami suklustais užsienyje, o ten juos Istanbuli, Bombėjuje, Bangkoke, Hong Konge, Beirute, Amsterdamo, Frankfurte bei kituose miestuose už didelius pinigus perka norintys Kanadon įvažiuoti asmenys.

Suklastotų ar pavogtų dokumentų dėka jie priimami į Kanadon skrendančius keleivinius lėktuvus. Išlipę Kanados orlaivuose, pasiskelbia politiniais pabėgėliais ir pasiprašo globos Kanadoje. Dažniausiai sakosi neturį jokių dokumentų, kad nebūtų susekta apgavystė. Tokie ateiviai įsigyti vogtus ar suklustotus dokumentus sunaikina arba paslepia ir paskui parduoda kitiems. Dabartiniai įstatymai politiniams pabėgėliams užtikrina pasilikimą Kanadoje. Sukčiams išaiškinti reikia bent penkerių metų, o kai pasilikimo laikas baigiasi, jie turi būti išsiųsti į šalin.

Neleidžia emigruoti

Saugumiečiai neduoda ramybės ir Daliai Tamutytėi, gyvenančiai Klaipėdoje – grąsina ją uždaryti psichiatrinėje ligoninėje už dalyvavimą Vilniaus demonstracijoje. Vieną dieną prie jos buvo sustoję saugumiečių automobiliai, atvažiavęs jos išvežti psichiatrinę, bet Dalios nerado namie. Lapkričio 18 d. ji buvo atleista iš tarnybos "Universalo" prekybos firmoje. Sovietiniame laikraštyje rugsėjo 18 d. ji ir jos motina Stasė Tamutienė buvo puolamos už "antitarybiškumą". Daliai buvo priekaištaujamas mokymasis anglų kalbos, susitikimas su užsienio spaudos korespondentais, bandymas emigruoti Kanadon pas savo dėdę, gyvenantį Montrealyje. Jau 10 metų ji negauna leidimo emigruoti Kanadon.

Vargina akademiką

1987 m. gruodžio 3 d. pas filologijos mokslų kandidatą Algimantą Vaišnora atvyko trys moterys, matyt, saugumiečių sistos, pasikalbėti apie jo dalyvavimą rugpjūčio 23 d. demonstracijoje Vilniuje, lapkričio 18 d. — Rygoje, minint Latvijos nepriklausomybės

metines, ir apie būsimą Vasario 16 minėjimą. A. Vaišnora moterų visai neįsileido.

Gruodžio 9 d. pas A. Vaišnora žmoną Teofilę, dirbančią Vilniaus pieno kombinatė, atvyko saugumiečiai ir ją klausinėjo apie vyrą. Saugumiečių spaudžiama, Svyturio" leidykla išbraukė iš numatytų leidinių sąrašo A. Vaišnora išverstą italų rašytojo D. Vergos romaną "Kalnų karbonarai". (Karbonarai — anglininkai, revoliucinės organizacijos nariai, XIX š. kovoje prieš svertimšalių priespaudą už Italijos suvienijimą).

Saugumiečių žurnalistas

"Tiesos" korespondentas Arnoldas Čaikovskis 1987 m. gruodžio pabaigoje apsilankė pas Nijolę Sadūnaitę, broli Joną Sadūną, dirbantį augalų karantino inspekcijoje Vilniuje ir tardytojiškai jį klausinėjo apie Nijolę. Sakėsi atliekantis partinės organizacijos ir saugumiečių pavestą uždavinį. A. Čaikovskis yra žinomas kaip šmeižimu pasižymėjęs žurnalistas, 1987 m. rugpjūčio 25 d. paskelbęs "Tiesoje" Sadūnos koneveikiantį reportažą. N. Sadūnaitė atsisakė kalbėti su tokiu žurnalistu.

Vilniaus Šv. Petro ir Povilo šventovėje surengtame Maironio minėjime lietuviams, atnešusios Maironio paveikslą prie altoriaus

Saugumiečiai persekioja demonstrantus

Vilniaus demonstrantai nesuimti, bet nuolat sekami ir terorizuojami • Maironio minėjimas šventovėje

Kai 1987 m. rugpjūčio 23 d. gausus būrys lietuvių demonstravo Vilniaus Adomo Mickievičiaus aikštėje, protestuodami prieš Molotovo-Ribbentropo sutartį, palaidojusią Baltijos valstybių nepriklausomybę, sovietiniai saugumiečiai stebėjo, registravo, filmavo, bet nieko nesuėmė ir demonstracijos nesukludė. Buvo kai kur manoma, kad tai nauja "glasnost" politikos apraiška ir kad prasidėdavo nauja era sovietinėje sistemoje.

Deja, netrukus paaiškėjo, kad tai buvo tik taktinis manevras papūsti miglų vakarietių stebėtojams. Saugumiečiai pradėjo teroro veiksmus prieš minėtos demonstracijos dalyvius. Išsodinę savo automobilin Nijolę Sadūnaitę, ilgai vežiojo, grasino, gąsdino, bet kalėjiman uždaryti nedrįso. Panašiai pasielgė su Kiaukliu klebonu kun. Roku Puzonu ir Robertu Grigū — juos ilgai vežiojo, grasindami sušaudymu, bet galų gale kažkuriame miške paleido. Kun. R. Puzonas, sovietinei valdžiai reikalaujant, perkeltas į Kirdeikius — mažytę Kaišiadorių vyskupijos parapiją. Jis, kaip ir kiti, yra nuolat sekamas sovietinių saugumiečių.

Visa eilė kitų

Terorizuojamas Druskininkų gyventojas Feliksas Bačkis, 70 m. amžiaus. Saugumiečiai, ypač Verdys, reikalauja F. Bačkį parašyti straipsnį, smerkiantį rugpjūčio 23 d. demonstraciją. Keletą kartų jis buvo kviečiamas į KGB būstinę ir įvairiais būdais grasi-namas.

Algirdas Masiulionis, Vilniaus apželdinimo tresto ekonomistas, 28 m. amžiaus, saugumiečių buvo priverstas pasitraukti iš darbo. Mėgino kitur įsidarbinti, bet iki šiol nepavyko ir turi tenkintis sargo tarnyba, kad galėtų išlaikyti savo šeimą.

Terorizuoja saugumiečiai ir Dailės instituto bibliotekos darbuotoją — anglų k. specialistę Jūratę Kazlauskaitę dėl dalyvavimo minėtoje demonstracijoje.

Sadūnaitės pareiškimas

Nuolat puolama Nijolė Sadūnaitė ypač už aktyvų dalyvavimą demonstracijoje. Pastaruoju metu buvo paleistas gandas, kad ji telefonu skambinanti į Vatikaną, reikšdama savo reikalavimus ryšium su naujų vyskupų Lietuvai skyrimu ir pan. Tai patyrusi, N. (Nukelta į 6-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

M. GORBAČIOVAS PASIŪLĖ SUSITIKIMĄ SU KINIJOS VADAIS, paskelbtą kiniečių žurnale "Perspektyva", kuris yra leidžiamas dabar jau Beižingu pavadintame Pekinge. Paskutinis toks susitikimas įvyko 1959 m. tarp N. Chruščiovo ir Mao Cetungo komunistinėje Kinijoje. M. Gorbačioviui yra svarbus normalių santykių atnaujinimas su Kinija, ypač dabar, kai buvo pradėtas suartėjimas tarp JAV ir Sovietų Sąjungos. Įtampa tarp Maskvos ir Beižingo (Pekingo) atslūgo, bet dar nėra visiškai pašalinta. Kinijos komunistai neatsiuntė savo delegacijos net ir į sovietinės Spalio revoliucijos septyniadesimtmečio sukaktį Maskvoje. Atsakymą M. Gorbačioviui paskelbė oficiali Kinijos žinių agentūra užsienio reikalų ministerijos vardu. Esą senasis kompartijos vadas D. Ksiopingas, pri-tardamas M. Gorbačiovo pasiūlymui, nori, kad pirmiausia iš Kambodijos būtų atitraukti visi Vietnamo kariuomenės daliniai. Anksčiau buvo reikalaujama ir sovietinių dalinių atitraukimo iš Afganistano, netgi karių ir raketų skaičiaus sumažinimo šiauriniame Kinijos pasienyje. Ši kartą minima tik Kambodija, kurios kruviną komunistinį režimą rėmė Kinija, o Vietnamo komunistus — Sovietų Sąjunga. Vietnamo kariai pašalino terorizmu pasižymėjusius Kinijos šalininkus. Kambodijoje dabar jau ilgus metus vyksta partizaninis iš valdžios išstumtų grupių karas. Pastaruoju metu Vietnamas vis rimčiau pradeda galvoti apie valdžios atidavimą princui Sihanuko sudarytai koalicinei vyriausybei. Vietnamo kariuomenės dalinius tikimasi atitraukti iš Kambodijos dar šiais metais. Atrodo, kad jų pasitraukimo gąsbar siekia ir Vietnamą remiantis M. Gorbačiovas.

Politikos rekordas
Britanijos premjerė M. Thatcher sausio pradžioje tapo ilgiausiai šį kraštą be pertraukos valdančiu asmeniu XX šimtmetyje, pralenkdama 1908-16 m. premjeru būvusį lordą H. Asquithą. Pastarasis valdžioje išsilaikė aštuonerius metus ir 244 dienas. M. Thatcher taipgi yra pirmoji moteris, tapusi Britanijos premjere. Konservatorių partijai ji laimėjo tris penkerių metų termino rinkimus, užsitikrindama pasilikimą valdžioje iki 1992 m. pavasario. Savo reformų dėka premjerė M. Thatcher savitini britų uždarbį nuo 1980 m. papildino beveik dvigubai. Seniau nuosavus namus turėjo pusė Britanijos gyventojų, o dabar turi jau du trečdaliai. Pirmą kartą akcijas perkančių britų skaičius padidėjo trigubai ir pasiekė aštuonis milijonus. Priekaištų susilaukia tik dešimterio pasiskirtumas tarp žemiausio ir aukščiausio uždarbio.

Reformos Maskvoje

Kai L. Brežnevas mirė 1982 m. lapkričio 10 d., jo vardu buvo pavadintas Čerjomušio distriktas Maskvoje, aikštės Maskvoje ir Leningrade. L. Brežnevo vardas buvo suteiktas ir beveik pusę milijono gyventojų turinčiam Nabežnyje Čelny miestui. Dabar buvo paskelbtas senųjų pavadinimų grąžinimas, kurio reikalavo gyventojai. Šia proga buvo prisimintas ir "Daktaro Živago" autorius Borisas Pasternakas, už šį romaną laimėjęs Nobelio literatūros premiją 1958 m. B. Pasternakas tada buvo išmestas iš Sovietų Sąjungos rašytojų draugijos, priverstas atsakyti Nobelio premijos. Jis mirė kompartijos nermalonėje 1960 m. Perna pavasarį jo kapą aplankė rašytojų draugijos narių atstovai, vadovaujami poeto A. Voznesensio. Jie kapą papuošė gėlėmis, deklamavo jo eilėraščius. Dabar literatūros žurnalas "Novy mir" pradėjo spausdinti tada kompartijos ideologų atmetą "Daktarą Živagą". Poetas J. Jevtušenka viešai kreipėsi į Nobelio premijos skirstytojus, paspydamas B. Pasternakui paskirti pomirtinę literatūros premiją. Velio-

Mirė prezidentas

Taivana (Formozos salą) valdė iš Kinijos 1949 m. pasitraukusio ir 1975 m. mirusio Čiang Kaišeko sūnus Čiang Čingkuo. Kadaise jam teko būti saugumo policijos viršininku. Pakeitęs tėvą prezidentūroje, jis pradėjo reformas, perna vasarą atšaukė paskutinius karo stovio įstatymus. Iš kalėjimų buvo išleisti politiniai kaliniai, pradėtos toleruoti opicinės partijos, sušvelninta spaudos kontrolė. Prezidento pareigas perėmė viceprez. Lee Tenghui. Velionies testamentu jis skatinamas tęsti pradėtą, bet neužbaigtą demokratines reformas, siekti svajone tapusio Kinijos suvienijimo. Taivano prisijungimo nori ir komunistinė Kinija.

Šiame numeryje:

- Artėja didieji renginiai**
Išėjimo kultūros kongresas, seimas, tautinių šokių šventė
- Saugumiečiai persekioja demonstrantus**
Terorizuojami, grasinami, tardomi Vilniaus demonstracijos dalyviai
- Persitvarkymas ar praragėjimas?**
Laiškai iš Lietuvos apie darbotines ekonomines reformas
- Išėjimo santykiai su Lietuvos kaimynais**
Mūsų problemos su lenkais, vokiečiais, gudaais ir kitais
- Kapitalas, remiantis lietuviškąją veiklą**
Kanados lietuvių fondas, paminėjęs 25-rių metų sukaktį
- Ant politikos laktų**
Vertinant politines mūsų apraiškas ir konferenciją Vašingtone
- Statybos planai Anapilyje**
Lietuvių kultūros muziejus ir padidėję finansiniai rūpesčiai
- Trys "Gintaro" dienos Amerikoje**
Toronto jaunimo ansamblo, pasižymėjęs amerikiečių festivalyje
- Spauda svečio teisėmis**
Dabartinė mūsų išėjimo spauda, jos lygis ir rūpesčiai
- "Ora et labora"**
Paskutinė prof. Maceinos studija "Melskis ir dirbk"

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 0509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyta. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, rėmėjo – \$25, garbės – \$30 (Amerikoje – JAV doleriais). Pavieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication — 4703 Porter Ctr. Rd., Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.

US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.

CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Persitvarkymas ar praregėjimas?

Neseniai gautas laiškas iš Lietuvos apie ten vykdomą persitvarkymą. Čia pateikiamos to laiško įdomesnės ištraukos, iš kurių matyti, kas tenai daroma ir ką apie tai eilinis žmogus galvoja.

"Mes gyvename nuostabių laikų. Drįstame kritiškai apžvelgti nueitą kelią, prisipažinti prie padarytų klaidų – tegul dar ne prie visų, – įieškome kelių iš jų išbristi. Savo įieškojimuose drįstame nutolti nuo senų nuostatų raidės, kartais dargi ne tik nuo raidės. Persitvarkymas ryškiausiai pastebimas ekonominėje srityje. Kiekvienas kolūkis, kiekviena įmonė skatinama verstis ūkiškai, finansuoti savo lėšomis. Darbininkas atlyginimą turi gauti ne už tai, kad dirbo, bet už tai, ką padarė – ir tai gerai padarė. Juk tai labai protinga. Kam, pavyzdžiui, mokėti už pagaminimą batų, kurie niekam netinka! Va, man ir kyla viltis – sulauksim tų laikų, kai neteks bijoti pavasario ar žiemos tik dėl to, kad reiks naujų batų..."

"Daug naujų žemių ūkyje. Kolūkiuose buvo labai nuostolinga auginti kai kurias kultūras, kurios reikalavė daug rankų darbo, pvz. svogūnus, česnakus, agurkus, kalafijorus, ypač jų sėklas. Dabar šio imasi vad. šeimininės rangos. Kolūkis išskiria šeimai jau paruoštos žemės, sėklų, trąšų ir dirbka kaip nori ir kiek nori. Niekas neskaičiuos ir netikrins kiek kartų ravėjai, kaupei ar laistė, – atlyginimą gausi už išaugintą derlių. Ir gauna labai nemažai. Derlius kartais būna net dešimteriopai didesnis už tą, kurį gauna kolūkyje, kur svogūną augina dešimt žmonių. Šeimoje visada yra atliekamos darbo jėgos – pensininkai, moksleiviai, studentai. Pagaliau ir pagrindiniai šeimos darbininkai po tiesioginio darbo kolūkyje suranda laiko padirbėti ir 'savo fermoje'. Atostogos, sekmadieniai, – reikia tik noro!

Šiokių šeimininės fermos imasi auginti ir paukščius, gyvulius. O štai paskutiniame laikraščio numeryje randu aprašytą tokį eksperimentą: kolūkis daro sutartį su kolūkiečių traktorininku. Kolūkis išskiria 90 ha žemės ir 60 karvių. Šeima išsipareigoja primelžti iš karvės po 4000 litrų pieno (kolūkiečių karvių išmilžis 3200). Šeimos uždarbį sudarys suma, gauta už kolūkiui parduodamą pieną ir veršelius, žinoma, atskaičius už transporto, mechanizacijos, degalų vertę. Suma bus tikrai įspūdinga, bet traktorininkas daugiau džiūga tuo, kad jis galės dirbti 'kaip sau' – neraginas, nekontroliuojamas, vadovaudamasis žemdirbio sąžine ir noru gauti didesnę sumą. Darbus pavasari pradžės ne instrukcijos ar telefono skambučio ('iš aukščiau'), o vyturio ir kregždės raginamas.

Taip, matau, – Jūs jau juokiatės, galvojate, kad tai grįžimas į senus buožių laikus. Na, tai ne! Čia nebus didžiausios

blogybės – samdomo darbo, žmogaus išnaudojimo. Visus žemės darbus, pašarų ruošimą, gyvulių priežiūrą atlieka šeimos nariai. Nebus problemų su produkcijos realizavimu, neteks bijoti kainų kritimo ir ypač perprodukcijos.

Ką gaus kolūkis iš viso šito? Ogi nemažą sumą, kurią sudarys skirtumas tarp to, ką jis mokės šeimai už pieną, ir to, ką gaus iš valstybės už jį. Nauda abipusė, persitvarkymas nesiriboja tik ekonomine sritimi, – dėl to ir norisi jį vadinti praregėjimu."

"Šiomet kaip niekad gausiai švietė žvakelės Vėlinių naktį kapinėse. Pirmą kartą suprato, kad žvakė nėra tamsumo, atsilikimo simbolis. Dabar, va, skaitau straipsnį rimitame žurnale – raginama diegti, o gal gražinti gražią tradiciją – Motinos dieną. Man tai itin malonu – šitos tradicijos niekad nebuvau pamiršusi. Maironio minėjimas. Jei sutiksime kada Brazdžionį, tai pasakykite – jis klysta, netiesa, kad Maironį minime tik pusę lūpų. O net jei ir taip, tai šitas 'pustonis' tik dar įspūdingiau skamba, tik dar daugiau jaudina, jei moki į jį įsiklausyti, jį suprasti. O šitai mes mokame..."

"Nesistebėkite tokiu publicistiniu mano laiško turiniu. Bet gi mes dabar tuo ir gyvename. Sekame sąjunginę spaudą. Ten dar drąsiau keliamos visos problemos. Suprantama – ten naujovės lygesni keliai. Jų neužverčia tautiniai, pasaulieji tautiniai akmenys. O kaip tik ant jų dažniausiai suklumpa mažų tautų protai. Tik pagalkvokite: vokiškas nacizmas, lenkiškas sovinizmas, žydiškas sionizmas, musulmoniškas fanatizmas – tai vis akmenys, kuriuos turime nuristi, kad būtų laisvas kelias tikram 'tarybiniam' patriotizmui. Priekiaštai nenoriu, bet man atrodo, kad kaip tik šito Amerika nesupranta. Kitaip argi imtų organizuoti mitingus, manifestacijas! Mitinguoti gali tik žmogus, kuris neturi ko prarasti – kaip Amerikos negrai – žmogus, kuris neturi darbo, namų, šeimos. Tokių pas mus nėra. Gal dėl to ir 23 rugpjūčio susirinko ne tiek jau daug. Kiek – tiesą sakant, nežinau. Nebuvau. Juk nepriklausau tiems, kurie 'nieko neturi'. Turiu vaikus, anūkus, pensiją, pastogę – turiu viską, ko reikia, kad galėtum gyventi... Iš viso toji demonstracija pasibaigė humaniškai – be šūvių, dujų, vandens srautų... Dargi kaltino ne jaunimą, kuris ten pasimaišė, o tuos, kurie ligi šiol jo neperauklėjo."

"Mano dienos labai ramios ir vienodos. Visą vasarą dirbau sode. Juk aš profesionalė gėlininkė! Šitas užsiėmimas ne tik padvigubina mano pensiją, bet teikia ir didelio malonumo. Manęs nebus, o mano išauginti augalai žydės... Na, tai nėra labai jau reikšmingas savo būties įprasminimas, bet taip jau yra..." Ig. M.

A+ A

JONUI MATULIUI

Lietuvoje mirus,

jo seserį PRANUTĘ NORUŠIENĘ su šeima ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

I. A. Gataveckai
M. V. Vaitkai

Išsivijos santykiai su Lietuvos kaimynais

ALGIMANTAS GURECKAS

1. Sovietinės imperijos struktūra

Rusų dominuojamą sovietinę imperiją sudaro Sovietų Sąjunga su septyniomis satelinėmis valstybėmis – šešiais Varšuvos sutarties Vidurio ir Rytų Europos kraštais ir Mongolija. Šioje imperijoje rusų yra tik apie 35% visų gyventojų. Net ir diktatūrinėje, centralizuotoje sistemoje sunku būtų ilgam laikui užtikrinti mažumos viešpatavimą, o einant kad ir riboto varžtų atleidimo bei decentralizacijos kryptimi, ilgalaikis mažumos viešpatavimas pasidarytų visai neįmanomas.

Rusai savo dominavimą užsitikrino sąmoningai ar nesa-
moningai sekdami Romos imperijos modeliu. Roma dar respublikos laikais apraizgė Italijos tautas ir miestus komplikuotu sąjunga ir priklausomybės sutarčių tinklu. Užsitikrinę savo dominavimą Italijoje, romėnai naudojo jos išteklius tolimesniems savo užkariavimams. Ilgą laiką Romos imperijoje išliko skirtumas tarp Italijos ir provincijų, kol romėnų kolonizacija ir užkariautų kraštų integracija sulėdė daugumą imperijos tautų į vientisą bendruomenę.

Sovietinė imperija yra taip pat dviejų pakopų junginys. Tokia struktūra yra būtina rusų dominavimui išlaikyti. Rusai valdo Sovietų Sąjungą, kuri savo ruožtu kontroliuoja satelitus. Tokiu būdu imperijos tautos suskaldomos į skirtingas kategorijas, o tai joms trukdo sudaryti plačios apimties koaliciją prieš rusų dominavimą. Jei jos pajėgtų ignoruoti Sovietų Sąjungos ir satelitinę tautų skirtingą statusą, susidarytų sąlygos rusų viešpatavimo atsikratyti.

2. Santykiai su lenkais

Lietuvos laisvės sąjūdis palaiko ryšius su tokiais pat laisvės sąjūdžiais Latvijoje, Estijoje ir Ukrainoje. Kaip rodo pagrindinio *Aušroje* paskelbtas straipsnis "Ukraina, mūsų viltie...", Lietuvoje gerai suprantama išskirtinė Ukrainos reikšmė. Ten sakoma: "Mūsų priešas – stambiausia pasaulio valstybė, ginkluota iki dantų, todėl pavieniui kovoti su ja beprasmė. Todėl mes dedame didžiausias viltis į tave, o Ukrainai!" Ir toliau: "Mes turime padėti vieni kitiems, mes turime kooperuoti savo veiksmus... Mes turime bendradarbiauti ne tik tarp savęs, bet ir su kitų tautų kovotojais – latviais, estais, armėnais, gruzinais, rusais. Vienybėje – galybė!" (nr.20 (60), Lietuva, 1980 m. sausis).

Tarp galimų sąjungininkų lenkai neminimi. Suprantama, kad sovietinio Saugumo nuolat sekamam ir persekiojamam Lietuvos laisvės sąjūdžiui būtų sunku, o gal net ir visai neįmanoma kalbėtis su lenkais ir bandyti išspręsti iš praeties užsilikusius sunkius ir painius klausimus, kurie dar vis trukdo tarpusavio bendradarbiavimui. Pagal

principą, kad išsivija turėtų vykdyti tuos uždavinius, kurių tauta tėvynėje pati negali sėkmingai atlikti, išsivijai tenka ir dialogas su lenkais. Aišku, ji negali sudaryti kokių nors susitarimų, kurie Lietuvą ar lietuvių tautą įpareigotų. Ji tačiau gali įieškoti sprendimų, kuriuos būtų galima pasiūlyti lietuvių tautai tėvynėje, o tuo tarpu išsivija pati galėtų savo veikloje tų susitarimų principais vadovautis.

Žinoma, galima tais klausimais nesirūpinti, nes mūsų kraštams pakliuvus svetimos valdžion tai esą neaktualu, nesvarbu ir tik be reikalo blaško dėmesį, kuris esą turėtų būti sutelktas kovai prieš bendrą priešą. Taip galvodami tačiau darytume tą pačią klaidą kaip Vakarų sąjungininkai Antrojo pasaulinio karo metu, kai jie visas savo jėgas ir dėmesį skyrė nacinės Vokietijos sutriuškimui, nesirūpindami kaip atrodys Europa ir pasaulis po karo.

Nėra pagrindo laukti, jog visi ginčijami klausimai bus kada nors išspręsti tarptautinėse konferencijose. Jei tokios konferencijos susirinks, jos tik patvirtins tuo laiku susidariusią faktinę padėtį. Taip buvo praeityje, taip yra dabar ir nėra pagrindo galvoti, kad ateityje bus kitaip. Juk net Ambasadorių konferencija 1923 m., pripažindama Vilnių Lenkijai, netvirtino, kad toks sprendimas teisingas, bet tik kad "tokia yra faktinė padėtis".

Ilgą laiką mūsų veiksniai buvo nusistatę santykiuose su lenkais neliesti Vilniaus klausimo, nes Vilnius yra Lietuvos ir tas klausimas jau esą išspręstas. Iš tikro betgi joks klausimas nėra išspręstas, kol abi ginčo šalys nėra sprendimo pilnai ir nuoširdžiai priėmusios. Tačiau veiksniai nusistatymas tada buvo teisingas, nes nebuvo kitos išeities. Išskyrus nuo sovietų priklausomą Lenkijos vyriausybę ir Lenkijos jungtinę darbininkų (t. y. komunistų) partiją, nebuvo kitų reikšmingų lenkų srovių ar grupių, kurios būtų sutikusios atsisakyti Vilniaus ir kitų tarpukario laikotarpiu jų valdytų rytinių žemių. Tad nebuvo pagrindo dialogui ar kokiems nors pasitarimams šiuo klausimu.

Padėtis pasikeitė, kai 1984 m. keturios Lenkijos pagrindinio organizacijos paskelbė pareiškimą, kuriame siūloma laikytis dabartinių Lenkijos sienų su Ukraina, Gudija ir Lietuva. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė joms atsakė, sveikindama jų pareiškimą ir išreiškdamą savo nusistatymą:

"Santykių išlyginimui būtina, kad lenkų tauta pilnai ir be sąlygų pripažintų ir gerbtų Lietuvos nepriklausomybę ir teritorinį integralumą su sostine Vilniumi ir Vilniaus kraštu kaip vientisa ir neatskiriama Lietuvos dalimi. Tikrąja Lenkijos Lietuvos siena mes laikome jų istorinę ribą, kuri galioja iki paskutiniojo jungtinės abiejų tautų respublikos padalinimo 1795 ten, kur ji nėra jokia sutar-

timi pakeista, tačiau sutinkame, kad esamos faktinės Lenkijos-Ukrainos, Lenkijos-Gudijos ir Lenkijos-Lietuvos sienos turi pasilikti ir turi būti laikomos nepažeidžiamomis tiek iš vienos, tiek iš kitos pusės, nepaisant bet kurios tautos ar valstybės teisių, istorinių ar etninių teritorinių pretenzijų. Tos pretenzijos galės būti sprendžiamos tik gera valia sudarytais laisvais ir lygiais susitarimais tarp laisvų ir nepriklausomų tautų po jų išsivadavimo".

Tuo būdu dabar atsirado dialogui pagrindas. Tačiau yra susidariusi lietuviškiems interesams pavojinga padėtis, nes Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir VLIKas veda dialogą su ta pačia lenkų pagrindinio organizacijos atstovybe, bet savo tarpe tuo klausimu nesikalba ir viena kitos neinformuoja. Net jei kitais klausimais mūsų veiksmų viršūnės negalėtų susikalbėti, būtų naudinga, kad bent dialogui su lenkais ir su tuo surištiems klausimams Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir VLIKas sudarytų vieną bendrą politinę komisiją.

Dialogo su lenkais tikslas – ne atnaujinti su jais ginčą, bet jį išspręsti, kad dabar galėtume sudaryti bendrą frontą prieš bendrą priešą. Galima tikėtis, kad išsivadavimo atveju tai lenkams apskrintų panaudoti savo karinės jėgos pranašumą prieš Lietuvą, Gudiją ir Ukrainą. O jei tada būtų išvenyta ginkluotų tarpusavio konfliktų, susidarytų sąlygos Vidurio ir Rytų Europos tautų politinei ir karinei sąjungai viso to regiono saugumui ir laisvei užtikrinti.

Reikšmingieji lenkų visuomenės sluoksniai lengviau susitaikytų su Vilniaus priklausomybe Lietuvai, jei dabar galėtume šiuo klausimu sustiprinti Lietuvos pozicijas tarptautinėje plotmėje. Tam buvo skirtos JAV Lietuvių Bendruomenės pastangos sutrukdyti Jaltos susitarimų anuliaciją, nes tais susitarimais buvo nubrėžtos dabartinės Lenkijos rytinės sienos. Šiuo metu didelė mūsų visuomenės dalis... stengiasi išgauti iš Šventojo Sosto bažnytinį Vilniaus priskyrimą ir pripažinimą Lietuvai. Sunku suprasti, kodėl VLIKas pasisako prieš visas šias pastangas, ypač kad jo pareiškimai šiais klausimais remiasi teisiškai nepagrįstais ir politškai neįtikinamais motyvais.

Iš kitos pusės VLIKo taryba ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba sutaria, kad mūsų leidiniuose turėtų būti žymimos teisiškai ar istoriškai pagrįstos Lietuvos sienos. Tai labai palengvintų dialogą su lenkais ir kitomis kaimyninėmis tautomis. Gaila tik, kad VLIKo tarybos nutarimo VLIKo valdyba nesilaiko.

3. Prarastas kaimynas – vokiečiai

Kita tauta, nuo kurios gali priklausyti Lietuvos likimas, yra vokiečiai. Jie dabar nustumti toli nuo Lietuvos, anapus Oderio ir Neisės upių, suskaldyti į dvi valstybes ir Lietuva pavojaus nesudaro. Pagrindiniai mūsų siekimai dabar didele dalimi derinasi su vokiečių interesais. Sovietinės imperijos žlugimo atveju susijungusi Vokietija galėtų būti svarbiausia jėga, kuri paveiktų parentų Lietuvos išsivadavimą. Tad mums svarbu jau dabar siekti kuo geriausių santykių su jais.

Vokietija nebesitiki kada nors atgauti Rytprūsius, nes ten jau seniai visai nebeliko vokiečių, senųjų to krašto gyventojų. Vokietija niekur tarptautinėje plotmėje Rytprūsį klausimo nebekelia ir draudžia jį kelti iš Rytprūsį išvartų vokiečių organizacijoms. Jiems tik leidžiama apie Rytprūsius kalbėti kiek nori savo tarpe. O vis dėlto vokiečiai pyksta, kai lietuviai reiškia savo teises į Karaliaučiaus sritį, senąją Mažąją Lietuvą. Tai grynai jausminė reakcija, nes, jeigu jie patys nebesitiki tą kraštą atgauti, argi jie norėtų, kad ten visiems laikams liktų rusų kolonija arba kad Karaliaučiaus sritis tektų lenkam? Tikriausia ne. Bet ir su jausminiais užsikirtimais tenka skaičiuoti.

(Nukelta į 3-ąją psl.)

A+ A

MONIKAI ŽEKIENEI

mirus,

jos dukras su šeimom ir visus gimines giliai užjaučiame bei kartu liūdime –

J. I. Mickevičiai ir šeima

A+ A

PETRUI VENS LAUSKUI

Suvalkų trikampyje mirus,

nuoširdžiai užjaučiame dukras – TEKLE KARECKIENĘ (mano krikšto motiną), MARYTĘ GENČIENĘ, jų šeimas, gimines ir artimuosius –

Krikšto duklė Elytė,
Danielius ir Bronė Rukšėnai

A+ A

PETRUI VENS LAUSKUI

netikėtai atsiskyrus su šiuo pasauliu,

jo dukras – MARYTĘ GENČIENĘ,

TEKLE KARECKIENĘ su šeimomis ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

B. S. Prakapai

V. L. Balaišiai

M. Daukšienė

J. Liutkienė

O. J. Ažubaliai

B. Agurkis

E. S. Tolvaišos

A. P. Kružikai

A+ A

PETRUI VENS LAUSKUI

Punske, Suvalkų trikampyje mirus,

reiškiame gilią užuojautą dukroms – TEKLEI KARECKIENEI, MARYTEI GENČIENEI, jų šeimoms bei giminėms ir kartu liūdime –

B. J. Ankudavičiai

V. A. Apanavičiai

J. M. Čebatoriai

O. A. Dziemionai

J. J. Kamaičiai

D. B. Kriaučiūnai

E. P. Lukavičiai

D. B. Mačiai

K. J. Rudaičiai

A. B. B. Venclovai

T. D. V. Kekiai

P A D Ė K A

1987 m. lapkričio 29 d. St. Petersburg, Floridoje, mirė
a. a. ANTANAS DIRSĖ.

Palaidotas St. Petersburg Memorial Park kapinėse. Paliko dideliame liūdesyje žmoną Genutę, dukrą Lorelą ir tris seseris.

Nuoširdžiai dėkojame kun. V. Zakarui ir kun. J. Gasiūnui už maldas laidotuvių namuose, šventovėje ir kapinėse.

Ačiū A. Gudoniui, vadovavusiam atsisveikinimui su velioniu laidotuvių namuose. Taip pat ačiū tarusiems atsisveikinimo žodį laidotuvių namuose bei kapinėse. Ačiū choristams už puikų giedojimą šventovėje.

Dėkojame visiems, palėdėjusiems velionį į amžino poilsio vietą, atsiuntusiems gėles, užprašiusiems Mišias, aukojusiems Lietuvai bei Tautos fondams. Taip pat ačiū už užuojautas, pareikštas žodžiu bei raštu.

Jūsų tartas užuojautos žodis buvo mums didelė pagoda. Ačiū visiems!

Liūdinčios – žmona, dukra ir seserys

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūras darbus – greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Estu disidentas inž. VELJO KALP, buvęs sovietų kalnys Sibire, dabar gyvenantis Toronte, kalba Žmogaus teisių dienos demonstracijoje Toronte 1987.XII.13. Kanados vyriausybės deka buvo sovietų išleistas emigruoti su šeima pas savo artimuosius Nuotr. St. Dabkaus

Kapitalas, remiantis lietuviškąją veiklą

Kanados lietuvių fondas per 25-rius metus paskyrė per 430.000 dolerių visuomeninei bei kultūrinei lietuvių veiklai

J. VARČIUS

Geležinis fondas

Kanados lietuvių fondo organizavimo idėja buvo pasisavin-ta iš Amerikos lietuvių. Pir-masis fondo reikalingumą iš-kėlė P. Ličkus "Drauge" 1951-XI.27, siūlydamas sukurti vie-no milijono dol. fondą, kurio pagrindinis kapitalas būtų ne-liečiamas ir gautos palūkanos skirstomos lietuviškiems rei-kalams. 1956 m. įvykusiame I Kultūros kongrese šią fondo idėją išdėstė St. Gabaliaus-kas, kuri nerado pritarimo.

Kanadoje fondo steigimo mintį iškėlė KLB krašto valdy-bos sekr. K. Grigaitis "Tėv. žiburiuose" 1957.I.17, paskel-bęs straipsnį "Steikime gele-žinį fondą". Jis siūlė suteikti neliečiamą kapitalą \$100.000 ir gautas palūkanas skirti bendruomenės reikalams. Šio Gele-žinio fondo idėja nebuvo nau-ja. JAV krašto valdybos pirm. St. Barzdukas jau buvo paruošęs Geležinio fondo metmenis suteikti milijono dol. kapita-lą, kuris turėjo būti LB jurisdik-cijoje. Tačiau šis planas nerado visuotinio pritarimo, nes tuo metu JAV atsirado dau-giau fondo organizavimo ini-ciatorių ir projektų.

KLB krašto valdyba pritarė Geležinio fondo steigimui. Jo organizavimu rūpinosi valdy-bos sekr. K. Grigaitis ir rei-ka-lų vedėjas P. Lelis. Po disku-sijų spaudoje ir pasitarimų su apylinkių valdybų pareigū-nais, Kanados Lietuvių Bendruomenė, minėdama savo pen-kerių metų veiklos sukaktį, 1957 m. lapkričio 30 d. krašto tarybos suvažiavime nutarė steigti Geležinį fondą, kurio tikslas – materialinė parama atsituricijusiai Lietuvos valsty-bei. Buvo patvirtintas 14 para-gafų statuto projektas. Fondo tikslas – suteikti \$100.000 pa-grindinį neliečiamą kapitalą ir pusę gautų palūkanų skirti KLB reikalams. Šis fondas bu-vo KLB krašto valdybos jurisdik-cijoje. Tačiau gražiam pro-jektui vykdyti neatsirado entu-ziasų organizatorių, ir minė-tame tarybos suvažiavime ne-buvo išrinktas organizacinis komitetas. Atrodo, kad kana-diečiai sąmoningai dėsle Ge-ležinio fondo organizavimą, sekdami panašaus fondo stei-gimo nesėkmes Amerikoje.

1961.III.19 Čikagoje įsteigus Lietuvų fondą, kuris siekė apimti visus pasaulio lietu-vius, Kanadai paskyrus įgalioti-nį V. Ignaitį, KLB krašto valdy-ba ir taryba susirūpino. Jie nepritarė amerikiečių pastan-goms į savo fondo veiklą įjung-ti ir kanadiečius. 1961 m. spalio 7-8 d.d. įvykusiame KLB krašto tarybos suvažiavime vėl diskutuotas Geležinio fondo organizavimas. Prieita išva-da, kad Kanadoje turi būti tik vienas fondas KLB krašto valdy-bos jurisdik-cijoje, o Ame-rikoje įsteigtas Lietuvų fon-das turi ribotis tik JAV teri-torija. Dėl to Geležinio fondo pavadinimas buvo pakeistas į Kanados lietuvių fondo. Išrink-ta komisija statui paruošti: V. Ignaitis, S. Jakubickas ir P. Januška. Paruoštas statutas buvo patvirtintas KLB krašto tarybos suvažiavime 1962 m.

rugėjo 16 d. ir įgaliota statu-to paruošos komisija pradėti fondo organizavimo darbą.

Lietuvių fondo organizavimas

Organizacinio komiteto dar-bas buvo sunkus, nes jo nariai gyveno skirtingose vietovėse: V. Ignaitis – Rodney, S. Jakubickas – Delhi, P. Januška – Windsor. Pagal įstatus fondo pagrindinį kapitalą sudarė įnašai po 100 dolerių. Bendruomenės 9 apylinkėse buvo paskirti įgaliotiniai. Tuo metu naujieji ateiviai dar turė-jo savo finansinių įsikūrimo problemų, ir fondo organiza-torių pastangas vertino skeptiškai. Nepaisant šių sunku-mų, Lituvių fondo organizato-riai 19 mėnesių laikotarpyje sutelkė 40 narių, kurie pa-aukojo įnašais pagrindiniam kapitalui \$5.450.

Organizacinis komitetas, at-liekęs sėkmingą LF organizavi-mo pradžią, 1964 m. balandžio 18 d. susaukė pirmą Kanados lietuvių fondo narių susirin-kimą Toronte, kuriame dalyva-vo 26 nariai. Čia buvo išrinkta pirmoji 9 narių taryba, kuriai vadovavo pirm. V. Ignaitis ir sekr. P. Januška. Valdybą su-darė: pirm. dr. A. Pacevičius, vicepirm. J. R. Simanavičius, sekr. P. Lelis, išd. V. Balsys ir narys S. Jakubickas.

Konfliktas su KLB krašto valdyba

Kanados lietuvių fondo pirmoji valdyba, vadovaujama energingo ir sumanaus pirm. dr. A. Pacevičiaus, buvo labai veikli: paskelbė įnašų telkimo vąjį, Bendruomenės apy-linkėse paskyrė įgaliotinius ir spaudoje skelbė straipsnius, kurie aiškino visuomenei fon-do reikalingumą bei naudin-gumą.

Plečiant LF veiklą, atsirado problemų, nes teisiškai pa-gal statutą šis fondas buvo Ka-nados Lietuvių Bendruomenės padalinys. Fondo nariai už įnašus, kurie esmėje buvo aukos, pageidavo gauti pakvitatimus pajamų mokesčių atskaitoms. Valdyba nutarė, pritariant na-riams, užregistruoti Kanados lietuvių fondą kaip savaran-kišką šalpos-labdaros organi-zaciją Kanados valdžios korp-oracijų registracijos įstaigo-je. KLB krašto valdyba šiam nutarimui buvo priešinga. Vy-ko ginčai spaudoje, ir šis rei-kalas buvo svarstomas net KLB garbės teisme.

Nepaisant KLB krašto valdy-bos protestų, LF tarybos įga-liotiniai dr. A. Pacevičius, P. Lelis ir V. Balsys pasirašė pareiškimą valdžios čarteriui gauti, kuris buvo užregistruo-tas 1967.VI.26 Kanados valdžios korporacijų įstaigoje Otavoje kaip šalpos organiza-cija su teise veikti visose Ka-nados provincijose ir gavo re-gistracijos numerį, pagal ku-rį LF fondo nariai turi teisę pridėti pakvitatimą už įmokė-tus įnašus prie pajamų mokes-čių atskaitymo pareiškimų. Tokiu būdu Kanados lietuvių fondas tapo savarankiška organi-zacija, kurią visuomenė tei-giamai vertino, remdama stam-besniais įnašais ir palikimais.

Kapitalo ugdymas ir pelno paskirstymas

KLF vykdomųjų organų pa-grindinis darbas yra ugdyti kapitalą ir gautomis palūka-

nomis remti mūsų išeivijos vi-suomeninę-kultūrinę veiklą. Pradėjus veikti fondui, kapi-talo augimas buvo silpnas. Per pirmuosius penkiolika me-tų sutelkta tik \$165.000. Ilgai-niui, KLF populiarumas stip-rėjo; atsirado didesnių aukų ir palikimų, kurie paskutinia-me dešimtmetyje kapitalą pa-didino net keturis kartus ir pasiekė \$850.000.

Tai buvo pasiekta darbščių-jų įgaliotinių, kurie lankė mū-sų tautiečius namuose ne tik didžiosiose Toronto, Montrea-lio ir Hamiltono kolonijose, bet ir mažose: Otavoje, St. Ca-tharines, Londone, Delhi ir ki-tose, kur buvo suorganizuo-tos KLB apylinkės. Šie pasi-aukoję kilniam tikslui įgalioti-niai pasiekė neįtikėtinų rezul-tatų. Pavyzdžiui, inž. A. Paš-kevičius Otavoje iš apie 150 tautiečių yra iki šiol surinkęs \$9.400, kuriuos įmokėjo KLB Otavos apylinkės valdybos var-du. Atsirado ir stambių auko-tojų. A. T. Kojelajčiai, E. S. Zadurskiai ir A. F. Kantautai įmokėjo į fondą \$141.000. Fon-do pusę kapitalo sudaro testa-mentiniai palikimai. Stambes-nės sumos gautos iš A. Juzeliū-no, J. Strazdo, dr. B. Ralio ir B. Paužos testamentinių pali-kimų, būtent \$300.000. Šis viso KLF turi 1416 narių, kurie yra teisiškai tikrieji kapitalo val-dytojai ir sprendėjai.

Iš gauto kapitalo pelno 25 metų laikotarpyje buvo išmo-kėta išeivijos veiklai parem-ti per \$430.000. Švietimo insti-tucijoms ir kultūrinei veiklai – \$215.000, jaunimo ir sporto organizacijoms – \$103.500, tau-tinių šokių ir dainų vienietams – \$61.400, spaudai, knygų leidi-mui ir kt. – \$54.000. Be šių, pa-skirta daug stipendijų. Fondas remia ne tik Kanados išeivios visuomeninę-kultūrinę veiklą, bet ir lietuvių V. Vokietijoje, P. Amerikoje, neišskiriančią nę JAV lituanistinų institucijų.

KLF valdybos ir tarybos arti-miausias tikslas – padidinti ka-pitalą iki \$1.000.000. Manoma, kad tai bus pasiekta metų lai-kotarpyje. Kanadiečiai lietu-viai yra dosnūs ir jautrūs lie-tuvybės išaikymo reikalams. Jie savo įnašais ir testamen-tiniais palikimais parems KL fondo vadovybės siekius.

KL fondo 25 metų veikla lie-tuvybei išlaikyti buvo vienas iš svarbesnių organizacinio veiksmų. Ji savo parama ska-tino Kanados lietuvių išeivių visuomeninį, kultūrinį, reli-ginį gyvenimą išlaikyti gyvą jaunųjų ir senųjų lietuvių kar-tose.

Baigiamosios pastabos

Šiame straipsnyje esu pa-minėjęs ir Lietuvų fondą, veikiantį Čikagoje. Šio fondo vadovybės veikla apima visus pasaulio lietuvių išeivijoje. Jis yra labai gerai organizuo-tas, turi labai stiprią propa-gandinę-informacinę komisi-ją, kuri savo straipsniais vi-sų kraštų lietuvių spaudoje aiškina Lietuvų fondo tiks-lus, sudarydama įspūdį, kad šis fondas yra Pasaulio lietu-vių fondas. Šio fondo siekiai, atrodo, yra neriboti. Surinkę tris milijonus dolerių, jau da-bar baigia rinkti keturių mili-jonų kapitalą, o po to jau pla-nuoja surinkti ir penktą mili-joną dolerių. "Užtat didelių aukų susilaukta iš daugybės lietuvių Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Kanadoje, Vokie-tijoje, Australijoje ir net Pie-tų Amerikoje", rašo dr. Anta-nas Razma "Drauge" 1987.VI.27 straipsnyje "Lietuvių Fondo pavyzdinga pradžia". Tačiau LF pelno paskirstymo pirm. St. Baras tame pačiame "Drau-go" numeryje visiškai neuži-simena, kiek iš pelno buvo pa-skirta kitų kraštų lietuvių veik-lai, iš kurių gavo "didelių aukų".

Lietuvių fondo garsintojai Lietuvų fondą vadina savo teigimais net kompromituoja ne šalpos organizacija, bet finansine institucija (žiūr. Povilo Kiliaus str. "Drauge" 1987.VI.27 "Lietuvių Fondas – finansinė institucija lietu-vybės išlaikymui"). Tokie ra-šiniai, skelbiantys, kad Čika-goje veikiantis Lietuvų fon-das yra Pasaulio lietuvių fon-das, klaidina kitų kraštų lie-tuvius. Dėl to neseniai spau-doje nuskambėjo nemaloni (Nukelta į 5-tą psl.)

Lietuvių bičiuliai Kanados sostinėje Otavoje – senatorius dr. STANLEY HAIKAS ir Vatikano pranciškus arkivyskupas ANGELO PALMAS. Jie dalyvauja įvairiose baltiečių ir lietuvių iškilmėse Ntr. J. V. Danio

Lietuvos krikščionybės sukaktis senate

Kanados senatorius Stanley Haidasz susidomėjo Lietuvos krikšto 600 metų sukakties mi-nėjimu Romoje ir popiežiaus Jono-Pauliaus II ta proga pa-darytais pareiškimais. Jam bu-vo parūpinta informacija, ir senatorius 1987 m. gruodžio 10 d. savo pasiūlyme sudaryti se-nato žmogaus teisių ir pagrini-dinių laisvių komitetą paminė-jo Lietuvos 600 m. krikšto su-kaktį ir dabartinę padėtį Lie-tuvoje.

Tai buvo padaryta 1987 m. gruodžio 10 dieną, kuri Jung-tinių Tautų yra paskelbta Žmo-gaus teisių diena, nes 1948. XII. 10 Jungtinių Tautų buvo priimta Visuotinė žmogaus teisių deklaracija. Antrojo pasaulinio karo metu įvyko milijoninės tautų žudynės, todėl ši deklaracija nustatė pagrindinius dėsnius žmogaus teisėms ir laisvėms saugoti bei įgyvendinti. Helsinkio akte 1975 m. šis žmogaus tei-sių ir pagrindinių laisvių apsauga buvo dar daugiau iš-ryškinta.

Pirmoje deklaracijos pa-straipoje, nurodė sen. Hai-dasz, pabrėžiamas neišven-giamas ryšys tarp žmogaus teisių ir taikos yra pagrindas laisvei ir teisingumui pasau-

lyje. Kanada yra įsipareigojus nutarimus vykdyti bei žmonių teises saugoti savo krašte ir kitose pasaulio dalyse.

"Gaila, — pareiškė sen. Hai-dasz, — kad dar ir šiandien žmogaus teisės yra pažeidžia-mos ir pagrindinės laisvės slopinamos. Viena pagrindi-nių laisvių yra kiekvienam išpažinti religinius savo įsitikinimus. Daugelyje kraš-tų religijos laisvė yra paneig-ta arba varžoma. Šiais metais (1987) lietuvių kilmės kana-diečiai, minėdami lietuvių tautos krikšto 600 metų sukak-tį, primena ne tik neteisėtą Lietuvos okupaciją, lietuvių rusinimą, bet ir tikinčiųjų bei dvasiškių persekiojimą, ypač religijos mokymo uždrau-dimą. Jie kreipiasi į mus ir kitus žmones laisvajame pa-saulyje melstis už persekio-jamus tikintuosius ir skelbti jų brolių ir seserų sunkią būklę sovietų okupuotoje Lie-tuvoje. Sveikindamas lietuvių kilmės kanadiečius, aš tikiuo-si, kad jų atsišaukimas nebus praleistas negirdomis, kad ka-nadiečiai, vadovaujami jų pa-lamentarių ir vyriausybės, šiam atsišaukimui teiks kon-krečią paramą".

J. V. Danys

Išeivijos santykiai su Lietuvos kaimynais

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Tačiau vokiečiams tylin-t apie sovietams atitekusius Šiaurinius Rytprūsius ir jų likimą, mums iškyla proga ir pareiga kalbėti ne tik Mažo-sios Lietuvos lietuvių vardu, bet ir už visus Šiaurinius Rytprūsius ir jų buvusius gy-ventojus. Veiksmų ir kitų poli-tinių ar žmogaus teisių org-anizacijų raštuose, memo-randumuose bei informaci-niuose leidiniuose kiekvie-na tinkama proga minėtinas dirbtinių badų įvykdytas to krašto sunaikinimas ir ten įsikūrusių lietuvių tautinis bei religinis persekiojimas. Tuo būdu mes tikriausia ne tik neužsitrauktume vokiečių rūstybės, bet gal net laimė-tume iš Rytprūsio išvartų vokiečių palankumą, nes mes vieni viešai skelbtume apie jiems padarytą baisią skriaudą. O po ilgesnio laiko kal-bant Šiaurinių Rytprūsį var-du savaime išryškėtų mūsų teisė į tą kraštą.

4. Ukrainiečiai ir gudai

Seniai kartojame, kad mums svarbu palaikyti artimus, draugiškus santykius su uk-rainiečiais, su kuriais mūsų interesai itin gerai sutampa. Bet iki šiol mums tai sunkiai sekėsi. Kokios bebūtų kliūtys, tautiniai mūsų interesai rei-ka-lauja, kad jos būtų nugale-tos, kad mūsų santykiai su uk-rainiečiais savo artimumu prilygtų santykiams su lat-viais ir estais.

Su gudais, kol jie reikalauja sau Vilniaus, nėra pagrindo ne tik bendradarbiavimui, bet ir dialogui. Tenka tikėtis, kad besaikės jų pretenzijos į kai-mynų žemes ir į visą Lietuvos istoriją yra tik jų tautinio jaismo netikrumo ir nepasiti-kejimo kompensacija ir kad jam bręstant jų visuomenėje atsiras nuosaikesnių nuotaikų ir nusistatymų.

5. Latviai ir estai

Su latviais ir estais mūsų santykiai geri, ir bendradar-biavimas patenkinamas, nors kartais galėtų būti sklandes-

nis. Jie už mus judresni ir kai kurie laimėjimai, kuriais mes didžiugiamės, yra iš tikro pa-siekti jų dėka.

Amerikos Lietuvių taryba su latviais ir estais sudarė Jungtinį Amerikos baltiečių komitetą. Kurį laiką Ame-ricos lietuvių taryba draudė šiam komitetui būti kokius san-vykius ar kontaktus su JAV Lietuvių Bendruomenė, bet pastariaisiais metais Teodo-riui Bliustrubui tapus Ameri-kos lietuvių tarybos pirmi-ninku, o vėliau tas pareigas perėmus dr. Jonui Valaičiui, ta problema pranyko. JAV Lie-tuvių Bendruomenė bendra-darbiauja su Jungtinių Ame-ricos baltiečių komitetu ir su centrinėmis latvių bei es-tų organizacijomis. Artimas lietuvių, latvių ir estų bend-radarbiavimas vyksta Ameri-kos baltiečių laisvės lygos (BALF) ir Baltiečių kreipimo-si į Jungtines Tautas (BATUN) rūmuose, nors lietuvių įnašas į šias abi organizacijas galė-tų būti didesnis ir paveikes-nis. Baltiečiai taip pat arti-mai bendradarbiauja, siek-dami atremti nepagrįstus Ypa-tingųjų tarymų įstaigos (OSI) kaltinimus, jai vykdam karo nusikaltėlių pajieškas Jung-tinės Amerikos Valstybėse.

Vienintelė didesnė proble-ma tai seniai su VLIKu sutar-to Pasaulio Lietuvių Bendruomenės įsijungimo į Pasau-lio baltiečių santalką nevyk-dymas. Bet tai jau ne latvių ar estų, o mūsų pačių lietu-vių vidinė problema.

• Užsakykite "Tėviškės žibu-rius" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvų namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115

Susitarus prima pacientus ir vakarais

Pastabos ir nuomonės

Ant politikos laktų

Politinę lietuvių konferenciją Vašingtone vertinant

JUOZAS ŽYGAS

Jau senokai apie šią konfe-renciją buvo pradėta rašyti, tad daugelis detalių gal jau už-miršta. Reikia vartyti pagel-tusius spaudos puslapius. Be-vartydamas savo archyvą, kai ką radau. Atrodo, pradžio-je buvo užmojis organizuoti "Veiksnių konferenciją", nes radau rašinį "Kur dingo veiks-nių konferencija" ("Draugas", 1987.V.7). Jame analizuojamas konferencijos reikalu susiraši-nėjimas tarp PLB ir VLIKo. Jau žymiai vėliau "Drauge" pa-sirodė rašinys "Veiksniams į sostinę suskrendant", nors PLB išsiuntinėdame aplinkraš-tyje jau buvo nusileista ke-liomis pakopomis žemyn ir te-kalbama apie "politinę konfe-renciją". PLB parengtame atsi-šaukime, kuris pasirodė išeivi-jos spaudoje, taip pat kalbama tik apie "Politinę konferenci-ją Vašingtone". Paskutiniame rašinyje, jau aprašant konfe-rencijos įspūdžius "Politi-nė konferencija Vašingtone" ("Draugas", 1987.XI.12), rašo-ma: "Kaip vienas iš diskusijų dalyvių pastebėjo, nutarimai konferencijoje buvo padaryti ne Lietuvių Bendruomenės vardu, bet konferencijoje da-lyvavusių vardu". Reiškia pla-lyvavusių vardu". Reiškia pla-lyvavusių vardu". Reiškia pla-

bendrą darbą dirbti, jeigu net nežinome, ar yra du, ar net še-ši veiksniai!

Norėdami geriau susipažinti su tuo, kas dabar vyksta, tu-rime arčiau pažinti praeities įvykius. Dabartinė mūsų trintis ne nuo vakar prasidėjo. Seiminiais laikais Lietuvoje vyko pjautybės tarp partijų ir partijėlių. Peštynės taip-gi vyko Petrapilio lietuvių seime (1917) ir įvyko skilimas.

Rodos, to seimo peštynės įamžino dail. A. Varnas, su-kurdamas visą ciklą politinių veikėjų šaržų vardu "Ant poli-tikos laktų". Tame cikle to lai-ko politikai buvo pavaizduoti vištomis ir gaidžiais, kurie taikstėsi į vienas kito akį. Jau žymiai vėliau amerikietis vsykupas F. J. Sheen savo popu-liariose televizijos programose, kalbėdamas apie komunis-tinę visuomenę, juos taip pat palygino su vištomis. Jo žo-džiais, vištos yra labai žiauri-os: višta nr. 1 stengiasi ap-akpoti nr. 2, o nr. 2-ras – 3-čią, žodžiu, visą laiką eina kova už poziciją ant laktos. Tad, atro-do, dail. A. Varnas jau tuomet prperato mūsų veikėjų psicho-logiją, nes ir dabar panaši ko-va ant laktų tebevyksta.

Vašingtone konferencijoje dalyvavo tik vienos laktos da-lyviai. Nors rašoma ir pokal-biuose pasisakoma apie konfe-rencijos sėkmingumą, tačiau pasisakymai vis iš tos pačios laktos, tad sunku spręsti. Vie-na aišku, kad konferencija beveik niekuo neišsiskyrė iš kitų Bendruomenės suvažiavi-mų, viskas vyko pagal nusi-stovėjusį štampą.

Pradėjus šiuo klausimu do-mėtis, mano dėmesį patraukė L. A. Valiuko rašinys "Politinė konferencija Amerikos sostinėje" ("Tėviškės žiburiai", 1987.IX.29). Jame rašoma: "...nesuradęs tam darbiui pa-jėgų asmenų Čikagoje ir ryti-niame krašto pakraštyje, siekė net Los Angeles miestą, pačiuose JAV vakaruose. Jis šias elutes rašančiam ta-da kalbėjo: 'suorganizuok JAV LB krašto valdybos informaci-jos komisiją. Galėsime skirti jums tik 2,500 dol. metams, nes surinktos aukos yra labai skur-džios. Padarykite tai, kas bus galima, už tą sumą'. Suformuo-ta pirmoji JAV LB krašto valdy-bos informacijos komisija pa-siekė beveik stebuklų. Buvo iš-gauti vedamieji iš visų didžiu-jų krašto dienraščių bei žinių žurnalo. Buvo įjungta į tą dar-bą per 30 pačių žymiųjų krašto laikraštinių ('columnists'). Jie paršė ir perleido savo straipsnius per šimtus krašto dienraščių Lietuvos bylos rei-ka-lu. Ne vienas iš dienraščių davė net po keletą vedamųjų ('The New York Times' – net trejetą!). Po vienerių metų (...) Volerto valdybos narys mūsų susitikime Niujorke pareiškė: 'Leonardai, su tuo dar-bu tu gauni per daug garbės ir reklamos. Mes, valdyba, per-imame iš tavęs tą darbą. Mums pavysk atlikti tai už mažesnę sumą pinigų'. Mielai atidaviau jam ir darbą, ir garbę!'

Manau, kad prie to, kas pa-sakytą, daug komentarų ne-reikia. Man ypač režė akį pa-sakymas: "Tu gauni per daug garbės ir reklamos". Taip bu-vo sužlugdyta geras darbas ir graži veikla. Lietuviškam rei-ka-lui konferencijos ir graž-bylystė savo tarpe mažai te-pada. Reikia profesionališ-ko priėjimo prie tų, kurie tu-ri svarį ir gali praskirti ke-lius į didžiąją spaudą. Reikia veikti metodais, kurie atitinka šių dienų reikalavimus, o ne eikvoti energiją bei išteklius, kad ir gerai skambančiais savi-tarpio renginiais.

A+ MONIKAI ŽEKIENEI

mirus,

dukrai ONAI RADZEVIČIENEI su šeima, kitom dukrom ir visai giminei reiškiam gilią užuojautą –

Raimundas ir Irena Kymantai

Petras ir Gražina Stauskai

Vytas ir Marytė Vaitkevičiai

Kanados lietuvių fondo 25-rių metų sukakties minėjime Toronto Lietuvių namuose buvo pagerbti mirusieji fondo steigėjai bei nariai. Žvakes užde-gė steigėjai inž. VYTAUTAS BALSYS, dr. ANTANAS PACEVIČIUS ir GRAŽINA IGNAITYTĖ, atstovavusi savo tėvui VINCIUI IGNAIČIUI, negalėjusiam dalyvauti iškilmėje Nuotr. B. Tarvydo

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

TARYBOS POSĖDIS

Aukščiausiosios tarybos posėdyje Vilniuje 1987 m. gruodžio 7 d. prezidento pirmininku "vienbalsiai buvo išrinktas" 1930 m. Šiauliuose gimęs kompartijos veikėjas Vytautas Astrauskas, baigęs aukštąją partinę Vilniaus mokyklą ir Maskvos kooperacijos institutą. Jo kandidatūrą pasiūlė iš šių pareigų pasitraukęs Ringaudas Songaila, taip pat "vienbalsiai išrinktas" pirmuoju kompartijos sekretoriumi centro komiteto posėdyje 1987 m. gruodžio 1 d. Jis pakeitė Vilniuje 1987 m. lapkričio 14 d. staiga mirusį Petrą Griškevičių. Iš tikrųjų visi šie sprendimai buvo padaryti Maskvoje. Tie "vienbalsiai išrinkimai" tapo tik oficialiu ten padarytų sprendimų patvirtinimu Vilniuje. Naujasis aukščiausiosios tarybos prezidento pirm. V. Astrauskas priklauso kylančių partietų eilėms. Jis yra Lietuvos kompartijos centro komiteto sekretorius ir politbiuro narys nuo 1981 m.

LIETUVOS ŽYDŲ VEIKLA

"Gimtasis kraštas" 1987 m. gruodžio 10 d., laidoje skaitytos informuotą apie steigiamąjį Lietuvos žydų kultūros rėmėjų posėdį. Pirmininku buvo išrinktas Emanuelis Zingeris, dirbantis lietuvių literatūros dėstytoju Vilniaus universiteto vakariniame Kauno fakultete, ruošiantis mokslinį darbą apie kultūrinį Lietuvos žydų palikimą. Posėdyje dalyvavę žydų inteligentijos atstovai nutarė atkurti 1949 m. panaikintą valstybinį Lietuvos žydų muziejų, paruošti pilną saugotinių Lietuvos žydų istorijos ir kultūros paminklų sąrašą. Vykdomosioms įstaigoms bus pasiūlyta grąžinti istorinius su žydais susietų gatvių pavadinimus: Kaune — A. Mapu, I. Elijaševu, Vilniuje — Žydu, H. Lekerto, M. Strašūno, Gaono. Padaryta išvada, kad Lietuvos žydų istorija yra neatskiriama Lietuvos istorijos dalis. Esą XIX š. pabaigoje (1882 m.) keturi penktadaliai visų knygų Lietuvos buvo išleisti, jidiš ir hebrajų kalbomis. Susirinkime pasiūlyta paruošti kalbininkų, kurie galėtų tirti pirminius Lietuvos žydų istorijos šaltinius. Būsimose parodose nutarta atkleisti dvasinius Lietuvos žydų laimėjimus 600 metų laikotarpyje, jų žūbūtinę kovą su žudikais II D. kare. Tada žuvo 94% Lietuvos žydų. Taipgi buvo pasiūlyta, bendradarbiaujant su Lenkijos mokslų akademijos žydų istorijos institutu, nustatyti, kiek jo muziejuje yra sutelkta medžiagos apie Vilniaus krašto žydus ir jų veiklą.

"SANTAKOS" KOOPERATYVAS "Tiesos" korespondentas Gediminas Pilaitis 1987 m. lapkričio 11 d. laidoje rašo apie "Santakos" kooperatyvą, įsteigtą prie Klaipėdos civilinės metrikacijos skyriaus. Lietuvoje dabar yra 408.000 vienišų, išsiskyrusių, netekusių gyvenimo draugo moterų ir vyrų, turinčių daugiau kaip 30 metų amžiaus.

Jiems kasmet mažėja galimybė sukurti šeimą, surasti jai tinkamą žmogų. Tokiems dabar tal- kam ateis psichologo Vytauto Čepo iniciatyva įsteigtas "Santakos" kooperatyvas, pasinaudojamas elektroninėmis skaičiavimo mašinomis, kurias aptarnaus kvalifikuoti psichologai ir inžinieriai programuotojai. Klientai turės atsiųsti po 21 rublį, atsakyti į 276 klausimus. Gauti duomenys bus perduoti "elektroniniu piršliu" tampančiai mašinai. Elektroninė jos atmintyje tie duomenys bus saugojami vienerius metus. Kas pageidaus, pajėškas galės pratesti. Klientai, kuriems "elektroninis piršlys" neįstengs surasti tinkamo žmogaus, iš "Santakos" kooperatyvo gaus 15 rublių kompensaciją. Kooperatyvo iniciatoriaus V. Čepas tikisi, kad jo elektroninė technika Klaipėdoje galės patenkinti visų Lietuvos miestų ir rajonų poreikius. Tole- nėje ateityje "Santakos" koope- ratyvas savo klientams elektro- ninėmis mašinomis padės suras- ti ir išnuomojamus butus.

ITAMPA TARP TAKSISTŲ

Lietuvos miestuose šiltai bu- vo sutikti privatus taksistai, klientus vežiojantys nuosavais automobiliais nuo tiesioginio darbo atliekamu laiku. Jiems pagaliau i ratus pradėjo kasioti valdinės Autotransporto įmonės taksistai, gaunantys algas su priedais. Keturių privačių Utenos taksistų — R. Karklinio, V. Karklinio, V. Rutkauskio ir G. Valančiūno laiška, ginantį pa- sirinkimo teisę klientams, pas- kelbė "Tiesa" 1987 m. lapkri- čio 16 d. Jame rašoma: "Mes, individualių taksi vairuotojai, jau pirmomis darbo dienomis pajutome Utenos autotranspor- to įmonės taksistų priešišku- mą. Nenori, kad mes dirbtume šalia. Padėtis kiek normalizu- vosi tik tada, kai rajono laik- raštyje pasirodė straipsnis. Pastebėjome, kad vietiniai gy- ventojai mieliau naudoja mūsų paslaugomis, nes juos veža- me i pačias nuosaukščias gy- venvietes. Autotransporto įmo- nės taksistai, pajutę, kad ir jiems reikia dirbti lanksčiau, kultūringiau, kad jie jau ne- begali savo sąlygų diktuoti klientams, vėl ėmė trukdyti..." Iš pateiktamų pavyzdžių matyti, kad privatiems taksistams G. Valančiūnui ir R. Karkliniui išvažiavimą su keleiviais iš stovėjimo aikštelės valdiškais taksistais bandė užblokuoti jų vairuotojai D. Paškevičius ir L. Zabulis. Ypač aktyvus esąs G. Paškevičius. Į ginčą turėjo įsivelti ir geležinkelio sto- tin skubėjusios keleivės. Tik tada privatiems taksistams buvo leista išvažiuoti iš aikštelės. Panašius atsitikimus, pareikalau- susių keleivių protestų, buvo jau ne vienas. Utenoje yra dvy- lika privačių taksių vairuoto- jų. Autotransporto įmonės va- dovus jie informavo apie jiems dirbtinai sudaromus nesklandu- mus, tačiau lig šiol nesusilau- kė atsakymo. Matyt, dėl to ir buvo kreiptasi Vilniuje leidžia- mos "Tiesos" redakcijon. V. Kst.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1988 metais KVIEČIAME! KVIEČIAME! KVIEČIAME!

Išvykimo datos iš Toronto ir kitų Š. Amerikos miestų

1. Kovo 4-11	8. Liepos 6 - 20
2. Balandžio 21 - gegužės 5	9. Liepos 20 - rugpjūčio 2
3. Gegužės 6-20	10. Rugpjūčio 3 - 18
4. Gegužės 19 - 30	11. Rugpjūčio 11 - 27
5. Gegužės 25 - birželio 8	12. Rugsėjo 2 - 16
6. Birželio 9 - 24	13. Spalio 7 - 21
7. Birželio 30 - liepos 17	14. Gruodžio 27 - sausio 10 1989 m.

KAINOS: pradedant nuo \$1495 kan. LĖKTUVŲ LINIJOS: Air France, Aeroflot, British Airways, Finnair, Lufthansa
Smulkesnių žinių teiraukites mūsų kelionių įstaigoje
Tel. (416) 769-2500

Be to, MŪSŲ KELIONIŲ ĮSTAIGA priima užsakymus su nuolaida lietuviams: * i sveikatos klubus ir sanatorijas
* i pramoginius laivus
* atstogoms Karibų salose bei kitose šilto klimato srityse
* pažintinėms bei specialioms kelionėms
* išrašo bilietus i bet kurį pasaulio kraštą

SUTVARKO dokumentus išskviatimams
NUPERKA dovanas giminėms Lietuvoje.

Darbo valandos: pirmadienį, antradienį, trečiadienį 10 v.r. - 7 v.v.
ketvirtadienį ir penktadienį 10 v.r. - 9 v.v.
šeštadienį 11 v.r. - 5 v.p.p.

Adresas: 2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7
Tel. (416) 769-2500 Telex 06-986766 TOR
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2559030

Metinis zuikių BALIUS su įdomia programa

Meninėje dalyje —

dainos vienetas "Serenada" iš Toronto

Baras, žvėrienos vakarienė, staliukų loterija, taurių įteikimas. Šokiams gros Joe Detko orkestras

Balius pradžia — 18.30 v., meninės programos — 20 v. Įėjimas — \$6.00

Giedračio lietuvių žūklautojų ir medžiotojų klubo valdyba

Hamilton, Ontario

VYSKUPO MOTIEJAUS VALANČIAUS lituanistinė mokykla, vadovaujama Vidos Stanevičienės, paruošė Kalėdų eglutę gruodžio 20 d. Jaunimo centro salėje. Pro- gramą atliko mokyklos mokiniai, suvaidinę vieno veiksmo "Sapnas Kūčių vakarą". Pabaigoje pagie- dojo kalėdinių giesmių visa mo- kykla, vadovaujama Irenos Čerš- kienės ir akompanuojama akor- deonu Andriaus Čerškaus.

Ivyko staigmena mokiniams ir dar nelankiusiems mokyklos vai- kučiams, kai Kalėdų senelis, at- vykęs iš Lietuvos pasižiūrėti šio mokinį pasirodymo, visus juos apdovanojo. Šį puošnį senelį pa- vaizdavo A. Stanevičius.

Po programos visi mokiniai, tė- veliai, seneliai ir giminės pasi- vaišino mokinų mamių ir tėvų komiteto paruoštais skanumynais. Komitetą sudaro — Onutė Gedri- mienė, Elena Gužaitė-James, Rūta Kubarienė, Vilma Slavičienė, Dalia Trumpickienė, Giedrė Žu- kauskienė ir Juozas Gedris. R. K.

MIRUS a.a. ANTANUI DIRSEI 1987 m. lapkričio 29 d. Floridoje, draugai bei artimieji pajauko Kanados lietuvių fondų: \$50 - Ar- monai Petras ir Alė, Pilipaičiai Alfonsas ir Albina, Sakalai Pranas ir Zita.

Edmonton, Alta.

1987 METŲ PABAIGOJE, dve- jų mėnesių laikotarpyje, palikę šį pasaulį 3 vyresnės kartos lie- tuviai.

JUOZAS KYNAS, pokarinės imigracijos tautietis, mirė 1987 m. lapkričio 19 d., sulaukęs 83 m. am- žiaus. Kadangi niekas iš artimų giminų Edmontone negyveno, velionies palikto testamentą po- tvarkiu, kūnas buvo sudegintas. Šį bei kitus palikimo reikalus tvarkyti testamentu buvo įgali-otas sūnus Algis, gyvenantis Onta- rio provincijoje. Iš kitų artimų giminų paliko dukra ir 9 vaikai-čiai.

VALTERIS ZALESKIS (Walter Zalesky), imigravęs Kanadon apie 1928 m., mirė 1987 m. gruodžio 20 d. būdamas 92 m. amžiaus. Velio- nis 1982 m., po žmonos Paulinos mirties, buvo apgyvendintas Mew- burn veteranų prieglaudoje. Čia jis ir mirė. Paliko sūnų ir 2 vaikai-čius. Laidotuvių apeigas atliko kun. John Nowakowski Conelly-McKinley laidotuvių namuose 1987 m. gruodžio 23 d. Palaidotas ša- lia žmonos "Holy Cross" kapinėse.

ALEKSANDRAS MIKALONIS iš Boyle, Alta., prieškarinės imigra- cijos tautietis, mirė 1987 m. gru- odžio 22 d., išgyvenęs 95 metus. Kiek žinoma, tai buvo vyriausias amžiumi Alberto gyvenantis lie- tuvis. Iš artimų giminų jo liūdi sūnus, du vaikaičiai ir du provai-čiai. Palaidotas gruodžio 28 d. iš sv. Alfonso šventovės Boyle miestelio kapinėse.

Visi šie tautiečiai buvo susi- pratę lietuvių, talkindavo Lie- tuvių namams, dalyvaudavo lietu- viškoje veikloje.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS, įvy- kęs Lietuvių namuose gruodžio 31 d. vakare, praėjo jaukioje, še- imniškoje nuotaikoje. Pobūvyje dalyvavo ir keletas latvių kilmės žmonių. Artėjant dvylikai, pirm. Algis Dudaravičius palinkėjo vi- siems laimingų naujų metų ir trumpai nušvietė 1987 m. veiklą bei naujų metų planus. Išgirdome, kad yra gautas leidimas kazino žaidimams (aciū, Algi, už pastan- gas), kurie įvyks ankstyvą pava- sarį; kad Edmontono Lietuvių fon- de yra jau \$7000.00 suma, kuri pa- lengva didėja. Jos palūkanos, bus panaudotos kultūriniam Edmon- tono lietuvių reikalams. Pagrin- dinė suma — tai "kraitis" mūsų sekančiai jaunajai kartai tęsti toliau kultūrinius bei lietuvių be- ugdančius darbus. Jeigu ateinan- tis kazino pavyks gerai, tikimasi laimėtais pinigais dar pagerinti Lietuvių namus ir papuošti kiemą.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Sault Ste. Marie, Ont.

PRIEŠKALĖDINIAM susikaupi- mui vadovavo Lietuvos kankinių parapijos klebonas kun. J. Staš- kus iš Mississaugos. Dalyvavo daugamas apylinkės tautiečių. Po pamaldų matėme Lietuvos krikšto 600 m. sukakties iškilmų Vilniuje, Romoje ir Toronte fil- mą. Nuširdi padėka kunigui už mūsų aplankymą ir už įdomų filmą.

St. Catharines, Ont.

PADĖKA Po ilgos ir sunkios operacijos, grįžau laimingai namo. Nušird- džiai dėkoju mieliems draugams, lankiusiems mane ligoninėje ir namuose. Dėkoju už gėles, dova- nas, maldas, korteles ir visokią paramą man ir mano vyriui. Dėko- ju mylimam vyriui Zigmui už rū- pestingą priežiūrą ligoninėje ir namuose. Dėkoju kun. K. Butkui ir šiems tautiečiams: J. K. Der- vaičiams, J. V. Žemačiams, P. V. Gabrėnams, P. O. Polgrimams, A. A. Šetikams, J. A. Ališauskams, J. S. Slavičiams, B. Švažienė, A. H. Indrolaičiams, J. M. Glizic- kams, P. O. Meškauskams, P. E. Baronams, V. E. Skrebutėnams, A. Krikščiūnienė, J. Šarapnic- kiai, trontiečiams: S. M. Jokubai- čiams, A. J. Gataučiams, hamito- niečiams: P. S. Kanopoms, P. V. Šidlauskams, P. Z. Jonikams, A. K. Ruginiams, V. A. Triponams; sudurbiečiams: J. M. Valiukams, J. N. Paulaičiams, A. S. Juozapa- vičiui, J. G. Pranckui, J. E. Staš- kui, P. M. Venckams, L. A. Baltu- čiams, J. B. Stankams; čikagie- čiams: E. Pranckui, V. Grigolai- čiai.

Acū visiems. Visuomet būsite mano širdyje.

Jadvyga Labuckienė

Hamiltono Lietuvių medžiotojų ir žūklautojų klubo nariai, pasirodę sve- čius pavaistini įvairia žvėriena š. m. sausio 30 d. įvyksiančiame baliuje Jaunimo centro salėje. Iš kairės: A. Tarydas, P. Šidlauskas, J. Stankus, A. Pintulis po sėkmingos stūrų medžioklės

Advokatas

AUDRIUS A. STONKUS

nuo 1987 metų vasario 1 dienos perkėlė savo raštinę i

20 Hughson St. South, Suite 1003 Telefonas
(Union Gas Building) Hamilton, Ontario L8N 3C8 (416) 529-7462

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 3%
santapus 5.75%
kask.pal.taupymo s-tą 5.25%
90 dienų indėlius 8%
1 m. term. indėlius 9.25%
1 m. term. ind.mėn.pal. 8.75%
3 m. term. indėlius 9.75%
RRSP ir RRRIF (pensijos) 6.5%
RRSP ir RRRIF 1 m. 9.25%
RRSP ind. 3 m. 9.75%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12.5%
neklint. turto pask. 1 m. 10.25%
neklint. turto pask. 3 m. 11.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000.
Ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Paskutinė įmoka Ilinojais universitetui už jame įsteigtą lituanistikos katedrą buvo įteik- ta 1987 m. lapkričio 20 d. Čekį iš PLB fondo išd. Juozo Luko priėmė universiteto kancleris dr. Donaldas Langenbergas. Šio- je iškilmėje, kuri įvyko univer- siteto kanclerio priėmimų salė- je, dalyvavo PLB, JAV LB, lietu- vių organizacijų ir visuomenės atstovai, lituanistikos kated- ros vedėjas prof. dr. Bronius Vaskelis, prof. dr. Violeta Ke- lertienė. Kalbėjo PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas, un- versiteto kancleris dr. D. Lan- genbergas ir prof. dr. Nicholas Moravecich. Lėšų telkimu ka- tedrai rūpinosi specialus PLB fondas, kurio vadovybė sudaro: pirm. V. Kamantas, išd. J. Lukas, reikalų vedėja Nijolė Balzarie- nė, direktoriai — Birutė Jasai- tienė, Stasys Jokubauskas, dr. Petras Kisielius, Kazys Laukai- tis ir dr. Antanas Razma. Nors sutartimi įsipareigota \$600,000 suma jau sumokėta, fondas žada tęsti savo darbą. Fonde yra spe- ciali sąskaita Stasio Barzduko vardo stipendijoms. Sutelktos lėšos bus panaudotos spe- cialioms paskaitoms, seminarams, lituanistinių leidinių ruošai ir leidybai. Šiemet numatoma lituanistikos katedros globo- jamas vieno lietuviu mokslininko paskaitų ciklas istorinėmis temomis. Jas finansuos PLB fon- das iš Stasio Barzduko stipen- dijų sąskaitos.

PLB valdybos ir fondo atstovai buvo priimti Ilinojais univer- siteto vadovybės. Pokalbyje už- tikrinta, kad lituanistikos kated- ra veiks visą laiką, nepaisant jos lankytųjų skaičiaus. Jam suma- žėjus, katedros vadovai dirbs mokslinius darbus, o padidėjus vėl tės pedagoginį darbą. PLB fondo universitetui įmokėti \$600.000 bus laikomi neliečia- mi kapitalu lituanistikos ka- tedrai. Pats universitetas tą kapitalą per kelierius sekan- čius metus padidins iki \$750.000. Lituanistikos katedrai bus pa- naujdomas už pagrindinį ka- pitalą gaunamos palūkanos. PLB ir universiteto vadovai nutarė pėsti lituanistikos ka- tedros veiklos apimtį. Šiam tikslui Ilinojais universitete bus įsteigta Lituanistikos ty- rimų institutas, kuris rūpinsis ne tik lietuvių kalba, literatū- ra, bet ir kitais Lietuva liečian- čiais klausimais, specialiais projektais. Steigiamo institu- to sutarties projektą 1988 m. pra- džioje paruoš Ilinojais univer- siteto kanclerio pavaduotoja Carole Cohen ir PLB advokatas Saulius Kuprys.

Amerikos baltiečių laisvės lyga premijus geriausiajį straipsnį Baltijos valstybių klausimu, paskelbtą didžiojoje angliškoje spaudoje. Premijai numatyta \$3.000-6.000 suma. Jos dydis priklausys nuo angliško laikraščio ar žurnalo tiražo. Suinteresuoti asmenys smulkes- nės informacijos apie straips- nius ir premiją gali gauti šiuo adresu: Baltic American Free- dom League, P. O. Box 29657, Los Angeles, CA 90027, USA. Vertintojų komisiją sudarys laikračių "The Washington Post" ir "The Register" redak- cijų atstovai, tarptautinės po- litikos specialistai, universi- tetų profesoriai. Komisijos są- rašas ruošiamas ir bus paskelb- tas vėliau.

Tautybių centrui Klivlande nuo š. m. sausio 1 d. vadovauja lietuvis žurnalistas Algis Ruk- šėnas, politinių mokslų magist- ras, dirbęs kitose administraci- nės Klivlando įstaigose, kores- pondentu vietinėje amerikiečių spaudoje. Tautybių centrui 27 metus vadovavo Lucretia L. Stoi- ka. Į pasitraukiančios direkto- rės darbą buvo 53 kandidatai. Iš jų visų buvo pasirinktas A. Ruk- šėnas. Tautybių centras aptar- nauja ne tik Klivlandą, bet ir ki- tas aplinkines sritis, rūpinda- masis ateiviais, jų išskirimu, anglų kalbos kursais, giminių atsikvietimu bei kitais reika- lais. Lietuviams A. Rukšėnas ži- nomas iš jiems skirtos veiklos. 1973 m. jis parašė knygą apie Simą Kudirką ištikusią tragedi- ją "Day of Shame", 1983 m. — Klivlande "Vaidilos" teatro su- vaidintą satyrą "Posėdis praga- re", režisuotą Petro Mazelio. 1985 m. buvo išleistas A. Ruk- šėno anglų kalba paruoštas rin- kinyis politinių anekdotų Sovie- tų Sąjungoje.

Argentinos lietuvių balsas" 1987 m. gruodžio laidoje infor- muoja skaitytojus apie Argenti- nos lietuvių centre rugpjūčio 23 d. įvykusį dr. Juozą Basanavi-

čiaus 60 metų mirties sukakties minėjimą. Rašoma, kad jis, didy- sis Lietuvos patriotas ir tautos žadintojas, yra laikomas Argen- tinos lietuvių centro globėju. Centras oficialiai pavadintas jo vardu. Paskaitą apie velionies gyvenimą ir nuopelnus Lietuvai skaitė studentas Hektoras Sur- vila. Porą lietuviškų dainų pa- dainavo Aldonas Čikštaitis va- dovaujamas mergaičių "Aušri- nės" choras. Buvo rodomos Lie- tuvos vaizdų skaidrės. Dr. J. Ba- sanavičiaus mirties šėsiades- šimtmečio minėjimas buvo suve- lintas posmėmis. Jis mirė Vil- niuje 1927 m. vasario 16 d.

Australija

Australijos sostinė Kanbera susilauks lietuviško paminklo, kuris bus lietuvių dovana 200 metų sukaktį mininčiai Austr- alijai. 1987 m. gruodžio pra- džioje Kanberoje įvyko Austr- alijos lietuvių paminklui statyti komiteto posėdis su jame ALB krašto valdyba atstovavusia Aldona Butkute. Tą pačią dieną komiteto nariai susitiko su Kan- beros statybų komisijos atsto- vais, turėjusiais išrinkti pa- minklo skulptūros projektą. Jie pasirinko skulptorės Ievos Po- cienės paruoštą Eglės žalčių ka- ralienės projektą. Nuo Baltijos krantų legendomis atkeliavusi Eglė taps lietuvių dovana Aus- tralijai. Skulptūriniam lietu- vių paminklui yra pasirinktas Glebe parkas, kurį aplankė sta- tybos komitetas ir skulptorė I. Pocienė. Kanberos statybų ko- misijos atstovai juos supažin- dino su Glebe parko planais, pa- siūlė vietas lietuvių pamink- lui. "Mūsų pastogė" informuoja skaitytojus, kad paminklinė Eglės žalčių karalienės skulp- tūra bus pastatyta centrinėje parko dalyje prie vieno pagrin- dinių takų, kur ji bus gerai ma- toma gausiems Glebe parko lan- kytojams.

Vokietija

Kūčias kasmet surengia Va- sario 16 gimnazija Hiutenfelde. Joms pasirenkama savaitė anks- tesnė data, kad mokiniai turėtų laiko grįžti i savo šeimas ir Kū- čias švęsti tarp savųjų. Šį kartą Kūčioms buvo pasirinkta, 1987 m. gruodžio 18 d. Tai buvo jau 33-čias gimnazijos Kūčių rengi- nys Hiutenfelde, pradėtas moky- tojos Bronės Lipšienės parašytu 5 paveikslų vaizdeliu "Dvi die- nos prieš Kalėdas", kurį režisa- vor mokinė Gabija Diavaraitė, vaidino: Virginijus Jocyis iš V. Vokietijos, Kazys Motekaitis, Tomas Valodka, Kristina Vygan- taitė ir Teresė Giedraitytė iš JAV, Rita Sakutė iš Kanados, Marietla Žutautaitė iš Brazy- lijos ir Zuzana Juknaitė iš Ar- gentinos. Vaidinime vaizduoja- mi du kareivėliai, norintys grįžti pas savo šeimas Kalėdų metu. Vieno jų laukia serganti moti- na, bet jis negauna kalėdinių atostogų. Tada savo atostogas jam atiduoda jas gavęs bičiulis. Pastarąjį, einantį sargybą Kūčių naktį, aplanko angelas. Mintimis jis perkeliamas tėviš- kėn.

Kalėdinę eglutę uždegė gim- nazijos kuratorijos valdyba — pirm. kun. Alfonsas Bernatonis, vicepirm. Andrius Šmitas, išd. Jonas Valūnas ir mokinių komi- teto vicepirm. Gabija Diavaraitė iš Malio respublikos Afrikoje. Trumpai kalbėjo gimnazijos di- rektorius A. Šmitas, kun. A. Ber- natonis, Hiutenfelde evangeli- kas ir katalikų dvasiškiai. Kū- čios pradėtos jau tradiciniu tapusiu paplotėlių laužymu. Tada visi kibo i dvylika lie- tuviškų patiekalų. Kalėdinių giesmių programą atliko gim- nazijos choras, devyni mergaičių chorelis, jauniausių mokinių orkestrėlis ir jau didesnę pa- tirtį turintis trylikos muzi- kantų orkestras. Juos paruošė mokytojas Arvydas Paltinas. Ka- lėdų senelį šį kartą suvaidino moksleivis Aidas Palubinskas iš Kalifornijos, salėn atvaziā- vęs dviračiu. Humoriškai aiš- kino, kad jam teko būti Sibi- re, bet M. Gorbatiovo reformų dėka i Kūčias Vasario 16 gimna- zijoje buvo leista atvykti per Vilnių. Kalėdų senelis perskai- tė susirašytus mokinių bei moky- tojų gerus ir blogus darbus. Šį sykį jis buvo švelnesnis — rau- donuoti niekam neteko. Kūčios baigėsi dovanų išdalinimu. Se- kančią dieną mokiniai išsiskirs- tė kalėdinėmis atostogoms. I Lie- tuvių jaunimo kongresą Austr- alijos išskrido ištinkti V. Vokie- tijos atstovai: Tomas Bartusevi- čius, Rimantas Gumuliuskas, Kęstutis Ivinskis, Melanija Mi- kalauskaitė ir Raimonda Šrei- feldaitė. Vasario 16 gimnazijos mokinių atostogos baigėsi sau- sio 10 d.

St. Petersburg Beach, Floridoje, Lietuvių klubo patalpose buvo surengta kalėdinių atvirukų-sveikinimų paroda. Prie eglutės – parodos rengėjas J. TAORAS ir J. STRODOMSKIS su žmona iš Kanados

Britanijos lietuviai

Netekome uolaus veikėjo • Pastangos išlaisvinti
Balį Gajauską iš sovietinės nelaisvės

S. KASPARAS

A. a. Antanas Jaloveckas

1987 m. gruodžio 11 d. staiga mirė A. Jaloveckas. Gimęs Alytaus apylinkėse 1923 m. Karo pabaigoje paliko Lietuvą. 1947 m. spalio pabaigoje atvyko į Britaniją.

Velionis pasirinko žemės ūkio darbus ir įsijungė į tuomet garbią lietuvių Ewerby stovyklą, kurioje buvo susispietęs būrelis žymesniųjų lietuvių — kun. Jonas Kuzmickis-Gailius, Pranas Bastys-Imrys, Algirdas Pužauskas, Liudas Januška (dabar kunigas), dail. Petras Bugailiškis ir dar daug kitų veiklių lietuvių. Veliau Ewerby buvo sujungta su Sleaford stovykla.

Daugumas, atidurbęs savo prievolės metus žemės ūkyje, pasklido po didesnius Britanijos miestus arba išvyko į JAV bei Kanadą.

Velionis Antanas pasirinko Britanijos šiaurės vakarų sostinę Mančesterio miestą, kuriame užbaigė savo gyvenimą, tragiškai mirdamas netoli lietuvių klubo, prie autobuso stoties, belaukdamas autobuso.

Gruodžio 18 d. St. Chad's šventovėje kan. Valentinas Kamaitis atnašavo Mišias, gausiai dalyvaujant Mančesterio, Ročdale, Boltono, Bradfordo ir kitų kolonijų lietuviams. Atsisveikinimo pamokslė kan. V. Kamaitis sakęs, kad su Antano mirtimi jis neteko didžiausio Mančesterio ir kartu Britanijos L. k. Bendrijos darbininko.

Palaidotas Mostono kapinėse, lietuviškame skirulyje, netoli pastatyto Šiaurės vakarų Britanijos lietuvių paminklo Lietuvos krikštui (1251 m.) paminėti.

Atsisveikinimo kalbą pasakė prie velionies duobės DBLS Ročdale's skrybiaus pirm. Domas Banaitis.

Velionis Antanas, kaip dūkas, buvo svingas, linksmas, teisingas ir pareigingas. Lietuvių sąjungoje pradėjo dirbti jau gyvendamas Ewerby stovykloje ir tą darbą tęsė Mančesterio skirulyje, kur išbuvo to skrybiaus valdybos pirmininku iki savo paskutinio atodūso daugiau kaip 30 metų. Darbavosi Lietuvių sąjungos centriniuose organuose — taryboje, revizijos komisijoje, suvažiavimų prezidentuose. Matydamas neteisingus centrinių organų veiksmus, drąsiai pasisakydavo prieš juos.

Daugelį metų buvo Mančesterio Lietuvių namų — klubo valdybos pirmininku ir ėjo kitas pareigas.

Velionis darbavosi Mančesterio lietuvių jungtiniame koordinaciniame komitete, kuris kasmet parengia Mančesterio lietuvių veiklos planą ir prižiūri, kad suplanuota veikla būtų įvykdyta.

Didelę darbo vagą jis yra išvareš Britanijos lietuvių katalikų bendrijos veikloje. Nuo jos įsisteigimo jis buvo centrinės vadovybės sudėtyje, eidamas įvairias pareigas, o Mančesteryje — skrybiaus sekretoriaus pareigas.

Velionis buvo ateitininkas ir lietuvių krikščionių demokratų idėjų rėmėjas. Visuomet stengdavosi remti krikščionišką veiklą, nesigailėdamas nei darbo, nei lėšų.

Velionis ir koordinacinis Mančesterio lietuvių komitetas daug

prisidėjo kviečiant apsilankyti meninius Kanados lietuvių vienetą — Hamiltono mergaičių "Aido" chora, Windsoro "Aušros" kvartetą. Britanijos lietuvių b-nės valdyba be Mančesterio lietuvių įsipareigojimo sunkiai būtų galėjusi atlikti tuos iškvietimus.

Lietuva neteko tauraus savo sūnaus emigracijoje, Britanijos lietuvių bendruomenė vieno didelio darbininko.

Mūsų mielas bendradarbi Antanai, išleisk Mančesterio Mostono kapinėse tarp savo anksčiau mirusių bendradarbių.

Peticija sovietų ambasadai

"Isle of Thanet Gazette" gruodžio 24 d. laidoje aprašė britų parlamento nario Roger Gale ir Balio Gajausko gelbėjimo komiteto pirm. Rosie McLaughlin petičijos įteikimo vargus prie sovietinės Londono ambasadės.

Atvykus prie ambasadės su petičija, sovietiniai pareigūnai atsisakė juos įsileisti. Per durų garsiakalbį jiems buvo pasakyta, kad petičiją gali pasiūsti paštu. Roger Gale atsakė, kad paštu ar telefonu buvo perduoti pasiteiravimai ambasadoriui Zamatyn, bet jis neatsiliepė. Roger Gale pareiškė, kad jie nepasitrauks nuo durų, kol neįteiks petičijos asmeniškai. Po kelių minučių vienas ambasados pareigūnas pranešė, kad bus galimas pasitaikymas su vyresniojo ambasadės patarėju Lev Parshin. Britai, įteikdami Lev Parshin petičiją su 2000 parašų, pareiškė, kad sovietiniai aiškinimai dėl Balio Gajausko kalinimo yra nepriimtini laisvajame pasaulyje. Žmogaus teisių supratimas Sovietijoje esą labai skiriasi nuo laisvojo pasaulio. Pagaliau Lev Parshin sutiko patikrinti B. Gajausko bylą ir pakviest atvykti pas jį po Naujų metų.

Roger Gale sakė, kad rusams reikia aiškinti, jog žmogaus teisės Sovietijoje mums tiek pat svarbios, kiek ir nusiginklavimas.

Roger Gale taip pat pareiškė važiuosias aplankyti B. Gajausko žmonos Irenos, pažūrėti, ar ji yra gerai traktuojama sovietinės valdžios. Be to, jis tikisi, kad 1988 m. vietinės Thanet tikybinės bendrijos dar uoliau dirbs dėl B. Gajausko išlaisvinimo iš sovietinio Gulago.

Mūsų broliai, sesės išeiviai vyksta į okupuotą Lietuvą šimtais. Būtų įdomu sužinoti kiek iš jų aplankė Ireną Gajauskiene?

Britų spaudoje

Antinacinis ir antifasistinis "Searchlight" žurnalas, laikas nuo laiko suranda lietuvių, įtariamų dalyvavus žydų naikinyje vokiečių laikais.

"News of the World" 1988 m. sausio 3 d. laidoje rašo apie vieną lietuvių, 70 m. amžiaus, esą jis dalyvavęs Gruzdziuose sunaikinant 70 žydų kilmės moterų ir vaikų.

Tą reikalą tyrinėjo kaltinamojo vietinis britų parlamento narys žydų kilmės Martin Brandon-Bravo. Pasak "News of the World" korespondentės Maureen Lawless, tas parlamento narys mano, jeigu bus rasta įrodymų, turėtų būti keliama teisminė byla, nors tai būtų įvykę ir prieš 40 metų.

Naujas lietuvių kapas Šveicarijoje

A. a. dr. Petras Radvila, buvęs Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas

1987 m. antrąją Kalėdų dieną po ilgos, sunkios ligos, kurią velionis tyliai ir kantriai iki paskutiniųjų dienų savarankiškai gyvendamas nešė, išvyko, savo artimųjų apsuptas, amžinojo kelionės. Jis buvo kilęs iš gražaus lietuviško sodžiaus prie didžiosios Nemuno kilpos Dzūkijoje, — gimęs 1903 m. devynių vaikų šeimoje. Šis gamtovaizdis ir sunkios buities aplinkybės paliko santūraus, darbštaus, ir pasižyšiai siekiančio mokslo ūkininkaičio būdą, kaip pats velionis savo vaizdžiai atpasakotuose prisiminimuose "Iš mano gyvenimo" (1983 m. saležiečių Romoje vokiečių kalba išleistoje knygelėje) mini.

Gimnaziją baigus, ir veterinarijos fakultetui Kaune kurį laiką neveikiant, išvyko tolimesnėm studijom į Šveicariją, kur Berne gavo veterinarijos doktoratą. Grįžęs Lietuvon dirba savo specialybėje, kartu tirdamas ir įieškodamas būdų serumų bei skiepių gamybai, kurią išplėtė ir žmonių medicinos tikslams. Žemės ūkio ministerijos pasiūstas, specializavosi dar Vienoje ir Budapešte. 1935 m. buvo paskirtas Veterinarijos akademijos seriologijos instituto direktoriumi. Yra parašęs keletą mokslinių darbų. Praktiškai išplėtė stabo ligos (tetanus), tifuso-paratifuso, difterito serumų ir skiepių gamybą, tuo būdu keldamas, ypač karo metu, savo krašto sveikatos lygį.

Kaune sukūrė šeimą su dar studijų metu pažinta šveicareite, su kuria, gerai išmokusia lietuviškai, karo audrų ir sunkių pokario įvykių perpintais laikais gyveno darinioje santarvėje. Jinai prieš keletą metų iškeliausi į anapus. Jiedu išaugino du sūnus, taip pat akademikus — chemiką ir gydytoją. Pastarasis irgi yra pasiekęs mokslinių straipsnių savo srityje.

1941 m. su šeima išvykęs į Vokietiją dirbo įvairiose vietovėse, ypač Rytprūsioje, skiepių srityje. 1943 m. vėl grįžo Lietuvon ir Vilniaus universitete dėstė bakteriologiją. Frontui artėjant, 1944 m. pasitraukė Vokietijoje, kur Landsberge a. d. Warthe gyvendamas padėjo ten koncentracijos stovykloje įkalintiems lietuviams kalinims. Tai yra

paminėta ir paliestųjų atsiminimuose.

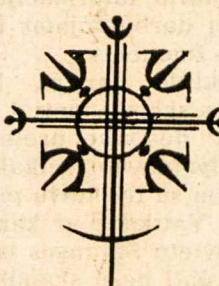
Su dideliais nuotykiiais pasiekė 1947 m. per Austriją Šveicariją. Bet ir čia, žmonos gimtinėje, nelengva buvo naujakuviui pokaryje. Tačiau gabus, atkaklus, nuoseklus ir taikaus būdo tautietis įsidarbino savo specialybėje. Ilgus metus, ir virš pensijos amžiaus, dirbo serumų ir skiepių institute Berne vedėju, atlikdamas tyrimus ir rašydamas mokslinius darbus.

Ilgą eilę metų tiesus ir atviras, geraširdis ir principinių nusistatymų velionis buvo Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės pirmininku. Velionis buvo kuklus. Daug ką iš jo judraus, šakoto gyvenimo sužinojome jau senatvėje, kai savo giminės ainiams perdavė minėtą, labai gvyai gražia proza parašytą knygelę (jis pats save laikė raštui negabiu), kuri kartu atvaizduoja mūsų krašto praeities laikotarpį, glaudžiai surištą su paties autoriaus išgyvenimais.

Didelis būrys čionykščių lietuvių ir šveicarų draugų palydėjo garbųjį velionį prieš Naujus metus į Berno kapines, kur ir jo žmona ilsisi. Išleiskis ramybėje! J.P.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

*"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"*

**Gery Loughheed
Funeral Home**

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Kapitalas, remiantis lietuviškąją veiklą

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Lietuvių fondo byla su Tautos fondu dėl Australijos mirusio lietuvių testamentinio palikimo. Kalbama, kad ir Kanadoje prieš trejus ar ketverius metus buvo panašus atsitikimas, kai kanadietis lietuvis testamente per klaidą įrašė ne "Lithuanian Canadian Foundation", bet "Lithuanian Foundation". Testamentą vykdotojai pasiuntė apie \$90.000 Lietuvių Fondui Kijagoje.

Lietuvių fondas savo įstatuose lietuvių kalba yra įrašęs tikrą pavadinimą — Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių Fondas. Jo veiklos teritorija yra Jungtinės Amerikos Valstybės. Kanados lietuvių fondas veikia tik Kanados valstybės teritorijoje ir neprašo aukų iš kitų pasaulio lietuvių kraštų. Priešingai, KLF remia iš savo kanadiško kapitalo lietuvių P. Amerikoje, Vokietijoje ir net JAV-se. Šio fondo pavyzdžiu turėtų pasekti ir JAV lietuvių fondas, rinkti įnašus tik JAV teritorijoje.

Keturių ar penkių milijonų kapitalas JAV lietuvių fonde yra didelis suaukotas lietuvių turtas, kurio tik palūkanas naudojamos JAV lietuvių išlaikymo reikalmams. Laiko eigoje minėtas kapitalas gali sunykti su nykstančia jaunąja lietuvių karta. Likvidacijos atveju tas kapitalas gali būti išdalintas amerikietiškom šalpos organizacijoms. Tokį pavyzdį Amerikos lietuvių gerai prisimena, kai pokario metais buvo likviduotas JAV senųjų išeivių lietuvių tautinė susivienijimo organizacija (tiksliau pavadinimo neprisimenu, J.V.), kurios trijų milijonų kapitalas buvo išdalintas Amerikos šalpos organizacijoms, o JAV lietuvių fondas gavo tik tūkstantį dolerių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350.000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių išeivijai!"**

"Tegul skamba mūsų dainos po šalis plačiausias..." Klivlando čiuurlioniečiai koncerto metu Nuotr. V. Mazelio

Statybos planai Anapilyje

Susirinkimas, kuriame buvo svarstoma Kanados lietuvių kultūros muziejaus statyba, kapinių ir teisminės bylos reikalai

Anapilio sodybos korporacijos narių metinis susirinkimas įvyko 1987 m. gruodžio 7 d. Lietuvos kankinių parapijos salėje. Buvo išklausti valdybos pirm. J. Andriulio, išd. J. Jasinevičiaus, kapinių komisijos pirm. Pr. Linkevičiaus, išd. D. Keršienės, revizijos komisijos narės P. Saplienės pranešimai ir prvesti rinkimai. Susirinkimui pirmininkavo J. Andriulis ir sekretoriavo dr. A. Valiulis.

Valdybos pranešime vyraavo naujosios statybos bei Kanados lietuvių kultūros muziejaus reikalai. Jau ankstyvą 1987 m. pavasarį archit. J. Sederaičius bei inžinieriai paruošė planus ir atidavė rangovų varžytinėm. Rangovų pasiūlyta žemiausia kaina siekė \$1,670,000 ir aukščiausia — \$2,247,000. Tai buvo nemalonus varžytinių rezultatai. Tikėtasi, kad pasiūlymai neviršys vieno milijono dolerių.

Tokia finansinė našta Anapilio sodybai nepakeliamai. Bandyta projektą prastinti ir jį vykdyti ūkiniu būdu, bet paaiškėjo, kad toks statymas mažiausia irgi kainuotų \$1,454,000. Tada inž. H. Lapo patarimu buvo kreiptasi į "Inducon" firmą, kuri bando statybas vykdyti pagal savininkų finansinį pajėgumą. Ta firma betgi atsiriboja nuo kito architekto paruoštų planų, nes turi savo architektus ir inžinierius.

"Inducon" firmos atsakymo buvo laukta iki 1987 m. vėlyvo rudens. Lapkričio pabaigoje gautas atsakymas, kad Anapilio projektą firma galėtų įvykdyti už vieną milijoną ir trisdešimt tūkstantį dolerių. Priestatas būtų dviejų aukštų: pirmame aukšte būtų parodų salė ir sandėliai kapinėm, o antrąjį užimtų mažas butas sargui ir erdvios muziejaus patalpos. Naujas pasiūlymas buvo priimtas korporacijos valdybos ir kapinių komisijos.

Susirinkimas minėtą nutarimą patvirtino. Iš 26 narių 24 balsavo už patvirtinimą ir du susilaikė. Nauji planai pradėti ruošti 1988 metų pradžioje ir truks 4-5 savaitės, po to

bus išrūpintas Mississaugos miesto leidimas. Statyba galėtų būti pradėta anksti pavasarį ir truktų 5 mėnesius.

Žinoma, naujoji statyba ir vieno milijono dolerių sutelkimas Anapilio sodybai yra didelis finansinis įsipareigojimas. Gal nebūtų tokiai statybai užsiangauzuota, jei nebūtų Kanados Lietuvių Bendruomenės, ypač kultūros komisijos ir kultūrininkų prašymas bei pribrendęs reikalas statyti patalpas, kuriose būtų saugomas Kanados lietuvių kultūrinis turtas. Muziejaus patalpos užims didelę pastato dalį, bemaž pusę, todėl teks joms ir didelę išlaidų dalis. 1987 metų pradžioje buvo sudarytas iš KLB krašto valdybos, kultūros komisijos, Anapilio korporacijos ir apylinkių valdybos pirmininkų lėšoms telkti komitetas, kuris kreipėsi į viusomenę, prašydamas paramos. Iki šiol muziejaus reikalui suaukota \$70,000. Susirinkime nuosirdžiai padėkoti visiems aukotojams. Mūsų visuomenė suprantą archyvo-muziejaus reikšmę bei reikalingumą, todėl manoma, ji nepaliks tos didelės finansinės naštos vienam Anapiliui. Laukiama naujų aukų ir aukotojų. Kas aukos tūkstantį dolerių ar daugiau, bus įrašytas į garbės lentą. Be to, išduodami ir pakvitavimai atleidimui nuo pajamų mokesčių. Pasitais, kad testamentiniuose palikimuose yra neužmirštos tautinės reikšmės institucijos. Ta prasme, reikia tikėtis, nebus užmirštas ir Kanados lietuvių kultūros muziejus.

Buvo taip pat nuosirdžiai padėkoti inžinieriams H. Lapui, E. Čuplinskiui, V. Liuiam ir rangovui A. Kaziliui, kurie savo profesiniais patarimais talkino valdybai. Atskirai padėka išreiškta H. Lapui, kuris statybos reikalams paaukojo \$5000.

Iš kapinių komisijos pranešimo paaiškėjo, kad kapinės gerai tvarkomos ir prižiūrimos. Gaunami teigiami atsiliepimai iš savųjų ir kitų, kuriems tenka lankytis kapinėse. Iki šiol palaidota 1776 asmenų.

"TASK FORCE" DĖL PRIĖMIMO Į PROFESIJAS IR AMATUS ONTARIO PROVINCIJOJE SKELBIMAS

Ši "Task Force" buvo sudaryta 1987 m. spalio mėn. 22 d. Pilietybės Ministro ir Ministro Dėl Rasių Santykių ir buvo paskirta Lieutenant Governor, kuris rėmėsi Executive Council patarimu ir sutikimu. Šios organizacijos tikslas yra išnagrinėti, kokią poveikį turi taisyklės, kurios reguliuoja priėmimą į profesijas ir tam tikrus amatus Ontario provincijoje dėl svertimauciu kvalifikuotų asmenų ir ypač rasinių bei etninių grupių atstovų.

Šios "Task Force" grupės uždaviniai yra:

- 1) Peržiūrėti visas taisykles ir jų naudojimą dėl priėmimo į profesijas ir amatus tam, kad nustatyti, ar šios taisyklės turi diskriminuojantį poveikį asmenims, kurie gavo išsilavinimą arba darbo patirtį ne Kanadoje.
- 2) Nustatyti, ar šios taisyklės ir jų naudojimas yra pateisinamas ir reikalingas tam, kad profesiniai ir amatu reikalavimai būtų išlaikyti.
- 3) Nustatyti esančius arba galimus trukdymus, netiesiogiai surištus su profesija arba amatu, pavyzdžiui nepakankama parama apmokymo laikotarpiu; ir
- 4) Pasiūlyti pakeitimus dėl tų taisyklių, kurios negali būti pateisinamos kaip būtinos dėl profesinių ar amato reikalavimų išlaikymo ir patarti, kaip padėti svertimauciams pasiekti tų taisyklių ir reikalavimų, kurie gali būti pateisinami.

"Task Force" turi paruošti šiuos pasiūlymus iki 1988 m. lapkričio mėn. 1 d. Pradžiai, kaip pirmas žingsnis, bus priimami raštiški pasiūlymai iš tų asmenų ir grupių, kuriuos liečia šis klausimas. Pasiūlymai turi būti paduoti iki 1988 m. vasario mėn. 15 d.

Jeigu jūs norite gauti "Task Force" taisyklių ir reikalavimų kopiją prašome kreiptis žemiau nurodytu adresu.

180 Dundas Street West Patricia S. Bregman
22nd Floor Project Director
Toronto, Ontario M5G 1Z8
(416) 965-0561

A+A inžinieriui JUOZUI BARISUI

mirus Lietuvoje,

brolius — VYTAUTĄ ir BRONIŲ su šeimomis
Kanados Windsor nuoširdžiai užjaučiame ir
kartu liūdime —

O. G. Vindašiai

J. M. Kiziai

S. D. Naikauskai

A. V. Tautkevičiai

Eugenija Pakauskienė

Tautybių festivalyje JAV-bių Milvokės mieste, kur 1987 m. buvo pagerbti lietuviai, šauiniai dalyvavo ir Toronto "Gintaras". Tarptautinio instituto pirm. A. DURTKA sveikina "Gintaro" vadovus. Jo kairėje – R. ZELENKA, festivalio "Holiday Folk Fair" pirmininkė; jo dešinėje – "Gintaro" vadovai – JUOZAS ir RITA KARASIEJAI

Trys "Gintaro" dienos Amerikoje

Laiškas gintariečių tėvams, torontiečiams ir visiems tautiečiams

ALGIS KAIRYS

Sakoma, savo krašte pranašu nebūsi...

Daug kartų "Gintaras" šoko Toronte. Ši grupė buvo trumpai paminėta vietinėje spaudoje, bet niekad nesulaukė nei ilgesnio straipsnio, nei įvertinimo.

Štai sėdžiu Naujų metų dieną ir svarstau praėjusių metų įvykius – malonius ir nemalonus. Už lango sniegas, Mėlynieji kalnai. Su didžiausiu malonumu prisimenu 1987 m. lapkričio 20, 21, 22 dienas, praleistas Milwaukee mieste, kur "Gintaro" ansamblis dalyvavo tarptautiniame festivalyje pagrindine šokių grupe.

Niekad anksčiau nerašiau laikraščiuose, bet šiandien jaučiu, kad turiu pasidalinti maloniais praėjusių metų įspūdziais su jumis.

Tikrai jaučiu privilegiją priklausti "Gintarui". O dalyvauju "Gintare" jau daugiau kaip 20 metų. Anksčiau šokau, o dabar su savo vyresniais draugais – Jonu Govėdu ir Čaku Goudie (maloniu sulietuvėjusiu skotu) dalyvauju orkestre. Pagaliau supratau kas mane per metų eilę rišo su "Gintaru" ir kodėl aš visada ir visokeriopai entuziastingai remiu šį vienetą.

Paskaitykite kas įvyko Milwaukee!

Prieš keletą mėnesių "Gintaro" ansamblis buvo pakviestas Wisconsin Tarptautinio instituto dalyvauti "Holiday Folk Fair" festivalyje. Šiuos festivalius pradėjo rengti prieš 44 metus. Tai seniausias ir didžiausias šio pobūdžio etninis festivalis Amerikoje. Kiekvienais metais kviečiamas atskiros tautybės vienetas būti pa-

grindiniu ir pasirodyti kiekvieno spektaklio centre. Perna centriniu vienetu buvo pakviesti kiniečiai iš Pekingo. Mums buvo pasakojama, kad kiniečiai puikiai pasirodė ir visus Milwaukee žiūrovus išvertė iš klumpių. "Gintarui" teko sunkus uždavinys atsverti kiniečius.

Etniniame festivalyje dalyvavo 25 tautybių šokėjai. Kasdieną didžiulėje "Mecca" arenoje, talpinančioje virš 10.000 žiūrovų, būdavo du spektakliai. Tuo pačiu metu arenoje, atskirose patalpėse vyko tautodailės parodos, buvo paravinėjami suvenyrai. Lankytojai taip pat turėjo progos pasivažinti įvairių tautybių pagamintais skanėstais. Festivalis ruošiamas plačiu mastu ir palieka neužmirštamą įspūdį. Aš nieko panašaus nebuvau dar matęs. Mūsų rengėjai pasakojo, kad 3 dienų laikotarpį jie pernai festivalį applanke 75.000 žmonių.

Bet grįžkime prie "Gintaro". Mūsų grupė atvyko į Milwaukee trečiadienį ir buvo apgyvendinta gerame viešbutyje, puikiai pavaišinta ir pradėjo rimtai ruoštis festivalio atidarymui. Tenka pastebėti, kad dienotvarkė reikalavo ištermės, disciplinos ir gero planavimo. Tačiau mūsų jauni šokėjai pasirodė kaip tikri patyrę profesionalai. Visuose spektakliuose ir ypač per pagrindinį šeštadienio pasirodymą jie šoko su tokiu intensyvumu, tokia energija ir entuziazmu, kad kelių tūkstančių minia sukilo ant kojų, šaukė ir plojo, plojo, plojo!

Festivalio direktorius Rollie Kohl savo laiške Ritai ir Juozui Karasiejams parašė:

Atėiu už jūsų dovaną – "Gintaro" pasirodymą mūsų Holiday Folk Fair festivalyje. Man trūksta žodžių išreikšti entuziazmui, kurį jūs sukėlė Milwaukee žiūrovų širdyse. Aš dar kartą peržvelgiau filme jūsų pasirodymo dalį ir vėl buvau sužavėtas jūsų šokėjų grožiu bei grakštumu. Atėiu!

Prieš metus pasirodžiusi kiniečių grupė sukėlė mieste audrą. Jie buvo nuostabūs. Tada buvo kalbama, kad niekas jų neaplenks.

Bet štai, po metų niekas nebekalbėjo apie kiniečių akrobatus, Pekingo operą ir visą jų programą. Šiandien aš tik girdžiu pagėidavimus, kad lietuviai vėl grįžti. Visos pernyktės abejonės dinga – jas pakeičia entuziastingas susižavėjimas lietuviais.

Deja, nei šokėjų tėvams, nei draugams neteko dalyvauti tolimame Milwaukee. Neteko pasididžiuoti ir pasidžiaugti triumfuojančiu "Gintaru". Kad ir nebūdama tėvu, aš jus užtikrinu, kad kiekvienas jūsų jaustumėte pasididžiavimą stebėdami šokėjus.

Jauni mūsų šokėjai pasirodė ne tik kaip puikūs lietuvių kultūros ir šokio atstovai, bet ir kaip mūsų adoptuoto krašto – Kanados ambasadoriai.

Šokėjų laikysena, jų drausmingumas ir draugiškumas buvo pasigėrėtinas. Nebūtų tikslu lyginti pirmąsias "Gintaro" grupes su dabartine, bet, atrodo, kad šiandieninis "Gintaras" yra pasiekęs tokio lygio, kad ne tik jų vadovai, tėvai, bet ir visos Torontas gali didžiuliu šiuo vienetu.

Taip pat norėčiau pastebėti, kad kiekviena organizacija yra tiek pajėgi, kiek jos vadovai yra ypatingai privileijuoti turėdami savo tarpe du gabius vadovus – Ritą ir Juozą Karasiejus, kuriems vidutiniškumas nežinomas, kurie sugeba pažadinti savo šokėjuose tikrą pirmąjį siekio kibirkštį. Jų pasiaukojimas, pastovumas, rūpestis, ištermė ir, žinoma, drausmė visada vedė mus – gintariečius savęs tobulinimo keliu. Neabejotinai šis auklėjimas turėjo teigiamos įtakos mūsų charakteriui. Man labai aišku kodėl aš po tiek metų dar vis negaliu atsiskirti nuo "Gintaro". Savo ir visų gintariečių vardu nuoširdžiai dėkoju Jums, Ritai ir Juze. Leiskite mums dar ilgai dalintis Jūsų meile šokiui ir muzikai.

Stebėti profesionalus, kaip judu, darbo metu buvo tikras malonumas, – rašo Karasiejams Rollie Kohl. – Man buvo pavesta pagrindinė visų spektaklių organizacija. Tai buvo mano atsakomybė. Bet nei manęs, nei mano pagalbos jums nereikėjo. Ypatingi jūsų sugebėjimai organizuoti tikrai sveikintini. Jūs paruošėte savo šokėjų pirmos eilės pasirodymui, ir jie jūsų neapvylė. Stebinti filmą, jūsų pastebėtos klaidos buvo nereikšmingos, bet talentingųjų šokėjų judesiai ir grakštumas žavėjo. Dar kartą leiskit man pagirti jus, jūsų šokėjus ir jūsų darbo rezultatus. Sėkmės, mieli draugai!

Štai, sėdžiu Naujųjų metų dieną. Už lango sniegas, Mėlynieji kalnai. Maloniai prisiminimai nuslenka tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimt septyntieji...

"Gintaro" laukia nauji uždaviniai. 1988 m. vasarą Hamiltone ruošiamas aštuntoji tautinių šokių šventė. Anot Rollie Kohl: "Dėvė padėk, geros sėkmės, mieli draugai!"

Nauja plokštelė — giesmių šūpinys

TADAS GUREVIČIUS

Neseniai lietuviškos kultūros aruode pasirodė nauja muzikos plokštelė "Volungė • Giesmės". Ši plokštelė, išleista Lietuvos krikščionybės 600 m. sukakties proga, nesiriboja specifinės šventės giesmėmis. Joje, anot choro vadovės dir. D. Viskontienės, yra įrašytos "Volungės" mėgstamiausios lietuviškos ir nelietuviškos giesmės. Čia girdėti ne tik "Volungės" ir Maironio mokyklos vaikų choro, bet ir solistų A. Pakalniškytės ir J. Vaškevičiaus giedojimas.

Ši plokštelė yra neeilinė. Techniškai jiniai yra gerai pagaminta, nors vienur kitur girdėti spragsėjimai, ir kai kuriose giesmėse norėtųsi, kad mikrofonai būtų buvę arčiau choristų. Be to, "Volungė" jau yra mūsų visuomenei gerai žinoma, kaip tvirtas muzikinis vienetas, kuris nesitenkina vidutiniu užmoju. Tad ir šiuo atžvilgiu reikia pasakyti, kad šis giesmių leidinys yra svarbus ne tik "Volungėi", bet ir visuomenei.

Muzikiniu atžvilgiu šioje plokštelėje yra daug pliusų ir keletas minusų. Vienas iš jų minusų pastebimas ypač giesmėse "Kristui Karaliui" ir "Malda už tėvynę", kur vietomis jaučiama, lyg choras bando išgauti stiprų "forte",

bet nepasiekia atitinkamo efekto. Tai galėjo įvykti ir plokštelės "garso inžinieriaus" dėka, kuris dėl techninių sumetimų galbūt sumažino garso dinamikos ribas.

Kitas minusas — stoka dėmesio kai kurių giesmių apipavidalinimui. Kitais žodžiais tariant, norėtųsi pajusti didesnį lankstumą tempe, ir giesmės žodžių bei muzikinių frazių interpretacijoj. Visa tai pajavirintų ir įkvėptų gyvybės muzikos kūriniui.

Choro pasirinkta giesmių programa yra įdomi. Puikiai palydima galingų vargonų, "Volungė" nuskamba šventovės erdvėje maloniai. St. Gailėvičiaus "Mūsų žemė Lietuva" liudija muzikinį "Volungės" pajėgumą. Čia choras dainuoja su pasitikėjimu. Neblogai pasirodė ir Maironio mokyklos vaikų choras giesmėje "Sveika Marija". Ši įspūdinga giesmė bus nepamirštama, ypač jaunimui. Šalia kitų giesmių reikia paminėti "Marijos varpelį" (kompoz. nepamirštąs), kuri išsiskiria gera aranžuote ir tobulu, švelnios melodijos išvystymu.

"Volungė • Giesmės" yra, be abejonės, rekomenduotina plokštelė. Jiniai domins ir tenkinis klausytojus, kurie vertina šio brandaus giesmės bei dainos ansamblio pastangas.

Saugumiečiai persekioja demonstrantus

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Sadūnaitė parašė šį pareiškimą:

Pasaulio informacijos priemonių darbuotojams ir geros valios žmonėms.

Pasklido gandai, kad aš dažnai skambinanti į Vatikaną ir dėstanti pretenzijas pasiūlymus ar reikalavimus. Ryšium su tuo turiu pareikšti, kad į Vatikaną ar kam kitam už Sovietų Sąjungos ribų niekada pati nesu skambinusi ir iš Vatikano man niekas niekada neskambino. Telefoninius pokalbius su užsieniu turėjau tik tais atvejais, kai iš užsienio kas nors paskambino man. Dezinformacija — labai senas blogų žmonių išradimas, naudojamas ir mūsų dienomis norint ką nors apšmeižti, sukompromituoti, apgauti, suklaidinti. Apie mane labai platus ir intensyvus dezinformacijos pasklidimas pasaulyje rodo, kad kažkas galingas labai nori mane sukompromituoti. Ar tik ne KGB tai darbas, nes išskyrus KGB man niekas nėra grasiinęs ką nors blogo padaryti?

Nijolė Sadūnaitė, 1987 m. gruodžio 24 d., Vilniaus miestas.

Maironio minėjimas šventovėje Nepaisant saugumiečių teroro, lietuviškasis gyvenimas Vilniuje randa savo kelius. Maironio gimimo 125 metų sukaktis buvo iškilmingai visoje Lietuvoje paminėta, ypač Kauno arkikatedros – bazilikos šventoriuje prie Maironio kapo.

Nijolė Sadūnaitė, 1987 m. gruodžio 24 d., Vilniaus miestas.

Maironio minėjimas šventovėje Nepaisant saugumiečių teroro, lietuviškasis gyvenimas Vilniuje randa savo kelius. Maironio gimimo 125 metų sukaktis buvo iškilmingai visoje Lietuvoje paminėta, ypač Kauno arkikatedros – bazilikos šventoriuje prie Maironio kapo.

Branginkime vertingiausią auką TAUTOS FONDUI!

- Skirti jo auka su mūsų vardais įeina lietuvių tautos istorijon.
- VLIKo leidžiami ELTOS biuleteniai su mūsų vardais liks ilgiems amžiams kaip kovojančios tautos veidrodžiai.
- ELTOJE ir kitose spaudoje paskelbti ir surinkti mūsų vardai liks kovos liudininkais už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.
- Statykime Lietuvos nepriklausomybės paminklą, remdami VLIKo veiklą ir nepamiršdami įrašyti nors ir nedidelės sumos testamentuose.

Palikimus ir kitas aukas siųskite: Tautos fondas, 310 Rathburn Rd., Islington, Ont. M9B 2L8.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaugotą centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukus arba palikimus siųskite Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE, 18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Poetas HENRIKAS NAGYS (viduryje) su Lietuvių fronto bičiulių Los Angeles sambūrio valdybos nariais (iš kairės): L. Valiukas, S. Šakienė, H. Nagys, dr. Z. Brinkis, J. Pupius. Tai buvo 22-sis literatūros vakaras, įvykęs 1987 m. gruodžio 5 d., kasmet suruošiamas LFB sambūrio. Poetas H. Nagys buvo pagrindinis programos atlikėjas. Jis pirmą kartą skaitė savo kūrybą Los Angeles ir apylinkės lietuviams

Spauda svečio teisėmis

AURELIJA BALASAITIENĖ

"TŽ" 1987 m. gruodžio 1 d. vedamasis svarsto aktualų ir opų mūsų spaudos klausimą ryšium su gruodžio mėnesį skelbiamu spaudos vajumi. Civilizuotam žmogui spauda yra gyvenimo būtinybė, daugiau negu svečias, daugiau negu apsilankantis draugas. Spauda yra informacijos ir žinių šaltinis, dienos aktualijų svarstytoja, problematiškų klausimų sprendėja.

Jei sutinkame, kad mūsų naujas lankanti lietuviška spauda yra svečias, tai panagrinėkime, ką mums reiškia svečias. Mes į savo namus paprastai kviečiame asmenis, su kuriais turime ką nors bendro: draugystę, ilgą asmenišką pažintį, interesų panašumą, artimi ryšiai tarnyboje ar mokslo institucijoje. Mes su savo svečiais turime bendrą kalbą, randame prągį ir savo nuomonėmis bei jausmams pasireiškšti.

Ar ne tiesa, kad paskutiniuoju metu mūsų spaudos puslapiuose, ypač jaunesnės kartos asmenimis, sunku berasti ką nors, kas vyksta gyvenamojoje aplinkoje? Publicistikos, kuri skatintų galvoti, susimąstyti, yra retai, tik mirgėtis mirga tu pačių įvykių reportažai, nuobodūs, ištęsti, to paties turinio, banalūs. Minėjimų aprašymai, suktukininkų biografijos neteikia intelektualinio peno. Aktualija yra tai, kas liečia mus visus.

Mūsų vaikai lanko vietines mokyklas, kuriose jau yra įvesta seksualinio auklėjimo programa... AIDS epidemijos klausimas, alkoholis ir narkotikai yra kasdieninė šio žemyno gyvenimo tematika. Argi toji tematika neliečia ir mūsų? Jauni tėvai mūsų visuomenėje neturi kur kreiptis patarimo, kaip bendrauti su savo vaikais realioje aplinkoje, kartu su lietuviybės išlaikymo idealais būdami priversti kovoti su realybe. Kai ištinka žemės drebėjimai, viesulai, katastrofos, aš visada mintyse suvirpu pagalvodu, kad žuvusiųjų ir nukentėjusių tarpe yra mano tautiečių... Gal ir buvo, bet apie tai niekas nerašo. Praeina įvairūs rinkimai, bet lietuviai, kaip balsuojanti grupė, nerodo jokio intereso remti vieniną kurį nors kandidatą, nors išrinktasis asmuo gali padėti ar pakenkti kaip tik mums rūpimuose reikaluose.

Todėl nenuostabu, kad vietinis dienraštis ar savaitinis žurnalas yra mielai skaitomas, jį nežiūrint kaip į svečią, bet kaip į informacijos šaltinį. Tuo pačiu norėtųsi ir lietuvišką laikraštį žiūrėti kaip į informacijos šaltinį, kuriam pirmoje vietoje yra lietuviški reikalai, bet nepasikandantys visos spaudos lietuviškame gėte, už kurio sienų yra tikrasis pasaulis.

Lietuviybės išlaikymas visu pirma remiasi savosios kalbos gyvybe. Tą gyvybę gali padėti išlaikyti spauda, jei lietuviški straipsniai prasižvelgtų už siaurų ribų. 1987 metai buvo skirti Lietuvos krikščionybės sukaktiui. 1988 metai mums neša Lietuvos nepriklausomybės 70-dešimtmetį. Tai metai, kurie galėtų mums atnešti gyvastingumo, šalinant visokius nevykusius "atsiminimus" su asmenišku dienaščių detalėmis, įdomiomis tik rašančiam. Tai metai, kurių laikotarpyje turėtume mūsų

jaunesnėje kartoje bandyti sukelti pasididžiavimą savo kilme, stipriai pabrėžiant Lietuvos valstybės daugelio šimtmečių egzistavimą, pradedant su Mindaugo karūnavimu. Bet jau iš anksto galima spėti, kad per išstus metus skaitysimie ilgus, protokoliskus Vasario 16 minėjimų aprašymus, matysime pagrindinių kalbėtojų nuotraukas su šalimais stovinčiomis tautiniais drabužiais apsirengusiomis mergaitėmis bei pavadėdžiu...

Skaitytojai mėgsta ir komentuoja diskusijas, o jauni žmonės taip pat sėka nuotaikas ir jaunimą liečiančią medžiagą. Neseniai turėjau Klivlande pokalbį su jauna skaučių veikėja profesionalė. "Skaitau lietuvišką laikraštį, įjieskodama jame informacijos apie veiklą kitose vietovėse; skaitau jėi pamatau, diskusinius straipsnius. Neįdomūs straipsniai apie Lietuvos geografiją ar tuos pačius istorinius įvykius. Jei pamatau ką nors apie savo organizaciją ar jaunimą, ne tik skaitau pati, bet ir skatinu kitus. Bet trūksta tikrovės ir kasdieninio gyvenimo problemų nagrinėjimo. Tai problemos, su kuriomis susiduriame kasdien, ypač dirbant su jaunimu, bet medžiagos neturime lietuvių kalba".

Mano namuose lietuviška spauda yra svečias, nors kartais ir nelabai mandagus. Kadangi neturime profesionalų žurnalistų ir vis dar neprisiauginame jaunosios kartos rašančiųjų, tai ir griežtos kritikos negalima mūsų spaudai taikyti, nors... pagėidavimai turėtų būti priimtini. Rašant, visų pirma reikia atsižvelgti į skaitytoją, save paklausiant: ką turiu pasiūlyti naujo, įdomaus, gal net ir kontroversiško? Kuo galiu išjudinti skaitytojo galvoseną ir sukelti reakciją, pasitenkinimą ar norą pareikšti savo nuomonę? Vien apeliavimas į pareigos jausmą ir sentimentą neduoda jokių rezultatų, nes pareigos jausmas yra jauginamas žmogaus charakteryje ir sąžinėje, o sentimentas privalo remtis tikru išgyvenimu.

Kad lengviau būtų pritrauktas ir sudomintas modernus skaitytojas, į spaudos tematiką reikia pažvelgti racionaliai ir realiai, kad tarp skaitytojo, lietuviško žodžio ir jo aplinkos būtų gyvas ir natūralus ryšys. Vienkartiniai mūsų gyvenimo įvykiai, pavieniu talentu laimėjimai ir pasisėkimai gyvenamuose kraštuose yra būtini spaudos dėmesio. Mes ignoruojame mūsų jaunus profesionalus, pasiekusius savo karjerose gražių rezultatų ir neatitrikusius nuo lietuviško kamieno. Juk kieno vaikai lanko lituanistinių mokyklų daržėlius? Jaunimo organizacijos pamazų yra priauginusios jaunų vadovų. Turime jaunus muzikus, jau profesionalus, kurie savo talentą ir laisvalaikį skiria mūsų renginiams. Mūsų teatrai išaugino eilę talentingų jaunų aktorių... Dėmesys tiems, kurie dirba DABAR, ne tiems, kurie jau daugybę laurų susikrovė, yra mūsų spaudos gyvastingumo garantija. Tebūnie mūsų spauda kviečiamas, mylimas ir įdomus svečias kiekvienoje lietuviškoje šeimoje, nepamirštant, kad šeima sudaro ne vien seneliai ir tėvai, bet ir vaikai, ir vaikaičiai...

KLK moterų draugijos Delhi skyriaus pirmininkei ir buvusiai KLKM draugijos centro valdybos bei Prisikėlimo parapijos skyriaus narei

a. a. VANDAI JUDZENTAVIČIŪTEI-GARNELIENEI

mirus,

vyrą PETRĄ, gimines ir pažįstamus nuoširdžiai užjaučia –

KLK moterų draugijos centro valdyba ir KLKM draugijos Prisikėlimo parapijos skyrius

A+A

BRONEI VASILIAUSKIENEI

mirus,

jus brolių LEONĄ KIRKILĮ nuoširdžiai užjaučiame liūdesio valandoje –

O. Grigaravičienė G. K. Budreckai
B. Končienė R. V. Stabačinskai

MYLIMAM TĖVELIUI

a. a. VIKTORUI JANKAUSKUI

Punske mirus,

dukras – GIEDRĘ SLABOSEVIČIENĘ, RŪTĄ KULIEŠIENĘ, SALOMĖJĄ ŠUKIENĘ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame –

T. P. Kareckai D. V. T. Kekiai

Montrealio lietuvių choras "Pavasaris", muzikės INGRIDOS TARK vadovybėje pasiekęs gero lygio. Choro administratore — JADVYGA BALTUONIENĖ. Šis choras yra daug kur koncertavęs

“Ora et labora”

Paskutinė prof. Maceinos studija Bažnyčios ir kultūros klausimu

A. PAŠKUS

Kas sekė mūsų filosofo (ir teologo) Antano Maceinos raštus bus pastebėjęs, kad jis atsiliepėdavo į laiko balsą ar reikšmingas sukaktis bei įvykius vis naujomis, įžvalgiomis studijomis. Pvz. ateitininkams švenčiant 60-ties metų veiklos sukaktį Maceina juos pasveikino *Bažnyčia ir pasaulis* (1970) studija. II Vatikano susirinkimui atverus naujus akiračius pasauliečio vaidmeniui suprasti, Maceina šią problemą palietė stambiau veikalu *Krikščionis pasaulyje* (1973). Ateitininkų federacijos deimantinės sukakties proga jis įteikė dovaną *Dievas ir laisvė* (1985). Pagaliau 600 m. Lietuvos krikščionis sukaktį jis palydėjo *Ora et labora* studija (1987). Deja, tai paskutinis jo veikalas. (Gal dar kokių nors studijų esama rankraščiuose). Mirtis jį pasišaukė namo.

Bažnyčia ir kultūra — tai dvi pagrindinės krikščioniško gyvenimo dimensijos, kurių sąsaja yra gvildinama *Ora et labora* puslapiuose. Tiesa, pats autorius suprato, kad tai nėra nei išsamus, nei sistemingas šio klausimo sklaidymas. „Trumpokas laikas ir sviri sveikata neleidžia užsimoti kiek plačiau bei sistemingiau. Reikėjo tenkintis tuo, kas gulėjo po ranka ir kas jau įvairiomis progomis buvo svarstyta tai vienu, tai kitur“, paaiškina knygos autorius (p. 4). Iš tiesų plačiau liko nepalietas religijos ir tautos santykis. O vis dėlto su jam įprastu minties gilumu ir šiuo klausimu autorius pateikia tokių įžvalgų, kurios atidžiam skaitytojui atveria akis.

Krikščioniškoji religija yra visuotinė savo esme ir savo tikslu. Ji apjuosia visą žemę, taigi ir visas tautas. Bet „krikščioniškasis visuotinumas nėra suma (tiesos, gėrio, grožio grūdėlių, A.P.), bet vienas vienintelis pradas, tasai, Kristaus žodžiais tariant, raugas (plg. Mt 13,33), kuris viską perskverbia, vienydamas iš vidaus, o ne vienodindamas iš viršaus“ (p. 33). Kaip Kristus įsikūnijęs žmogiškoje prigimtyje, taip krikščionybė privalo įsikūnyti istorijoje, tautų istorijoje. Juk grynos krikščionybės (gryno dieviško prado) nėra niekur. Kristaus religija yra visur sutautinta. Juk ir pats Kristus savo įsikūnijimu buvo susitautinęs, tapęs izraelitu. Vadinasi, religija yra visad konkreti tautiškai. Krikščionybė visad prisiima konkretų tautos žmogiškumą. Tokiu būdu krikščionybėje randame visuotinio prado (raugą) ir apibrėžtumo prado (tūną). Šie abu elementai visuomet būna dialektiniame (priešingybų) ryšyje. Kai šis dialektinis įtampos netenka pusiausvyros, tie du pradai, tauta ir religija, gali vienas kitam pakenkti. Istorija pilna tokių pavyzdžių.

Maceina nurodo, kad dialektikos svarstyklėmis nusivyrus tautos pusėn religija tiek suauga su tauta „jog šiosios tautiniai ar valstybiniai siekliai virsta religiniais siekliais“ (p. 47). Tokiu atveju gauname iškreiptą Evangelijos skelbimo būdą, vadinamą mesianizmu. Praeitę pvz. turėtą reikalą su ispaniškuju mesianizmu Pietų Amerikoje, rusiškuju mesianizmu, skelbusiu rusų tautą esant „tauta dievėnė“. Nūdien prasišau lenkiškojo mesianizmo kontūrai, tikinan-

tys, kad lenkas popiežius išgelbėsias pasaulį nuo dvasinės pradžios. Mesianizme religijos — tautos dialektikos svarstyklės nusvyra tautos naudai (plg. p. 55). Religinis tautos entuziazmas susilieja su nacionalizmu, tautybė virsta mesianizmu.

Būna atveji, kur religijos ir tautos dialektikoje tauta ima užgožti religiją. Į krikščionybę pradedama žiūrėti kaip į tautybės išlaikymo. Anot Maceinos, toks polinkis stipriai prasišveržia lietuvių tarpe. Laukiama, kad Bažnyčia atlaikytų „rusiško skverbimąsi į mūsų kultūrą“ (p. 57). Taigi krikščioniškoji religija paverčiama priebeiga ir priemone tautiškumui. „Tai pavojingas klystkelis tiek iš esmės, tiek istorinėje praktikoje“, įspėja autorius (p. 58). Religija juk yra pati savyje tikslas, aukščiausia vertybė, todėl niekad negali būti padaryta priemone kokiame nors kitam tikslui atsiekti. Iš tiesų Maceina labai taikliai pastebi: „Kas tad skelbia krikščionybę kaip tautos išlaikymo būdą, tas nesuvokia krikščionybės esmės“ (p. 60). Galima būtų dar pridurti, kad kas griebiasi religijos tautiškumui išlaikyti, to tautinė sąmonė dar tebėra neužauga.

Antrame knygos skyriuje autorius išryškina vienuolins kultūros pobūdį ir drauge atskleidžia nevienuolins kultūros prasmę. Jis tai daro pasinaudodamas šv. Augustino Mortos ir Marijos elgesio interpretacija. Pabrėžiama, kad vienuoliniame gyvenime kultūrai skirta būti tarnaište šventumui. Vienuoliai, mūsų civilizacijos tėvai, buvo prisiėmę Marijos vaidmenį. Iš kitos pusės Maceina pabrėžia kultūros savarankiškumą, jos nepriklausomybę nuo bet kokių institucijų, neišskyrus nė pačios Bažnyčios (plg. p. 84). „Kultūra nėra tarnaitė, bet šeimininkė savo rūmuose“, primygtinai tvirtina knygos autorius (p. 85). Kultūra esanti kelias Dievop, kurį simbolizuoja Mortos laikysena. Vadinasi, pasak Maceinos, kultūra yra Dievo meilės apraipsa ir jos vykdymas. Kurdamas kultūrinius kūrinius, žmogus vykdo žemėje savo pašaukimą. Būdinga, jei ne ironiška, kad šiuo atžvilgiu Maceina visiškai pritaria Teilhard de Chardin'ui, kurį prieš keletą metų taip piktai kritikavo.

Tačiau jei kultūra yra savarankiška, jei ji kuriasi už vienuolyno vartų, tai kokia gi yra vienuolinio gyvenimo prasmė? Atsakymą į šį klausimą randame ketvirtame knygos skyriuje. Tiesa, vienuolynai savo laiku buvo kultūros židiniai. Bet tai jau praeitis. Jei taip, tai gal evangelinių patarimų vykdymas yra vienuolins būsenos esmė? Į tai autorius taip atsako: „Evangeliniai patarimai asmeniniams šventumui nėra būtini... Vieniems gali evangeliniai patarimai tobulumo siekimą palengvinti, kitiems jie gali jį apsunkinti ar net ir visiškai sukliudyti“ (p. 190).

Išnagrinėjęs evangelinių patarimų (neturto, skaistybės, paklusnomo) esmę, Maceina pritaria kitų autorių (Congar, Colombas) tvirtinimams, kad vienuolis yra „liudijimas, kur link žmonės turi krypti savo žvilgi“; tai, „strėlė, rodanti

žmonių istorijos kryptį“ (p. 211). Mat vienuolių luomas išpareigojo gaivinti Bažnyčioje eschatologinę (atbaigos) sąmonę, savo gyvenimu reikšti atbaigos lūkestį ir būti regimu jo nešėju istorijos eigoje (plg. p. 207). Kai pro visus pasaulinius vienuolių darbus bus galima regėti būsimąjį perkeitimą (eschatologinę pasaulio atbaigą), tuomet „vienuolinė būseną taps tikruoju 'angeliškuoju gyvenimu', prasmingu savo viduje ir patraukliu savo paviršiumi“ (p. 215).

Atrodo, kad tiek savo apimtimi (apie 90 p.), tiek svarstomuoju klausimu krikščioniškam skaitytojui bene bus pats aktualiausias III knygos skyrius. Jame autorius gvildena krikščioniškos maldos prasmę, formas (garbinamąją, prašomąją, dėkojamąją maldą) ir jos vietą — maldos namus. Nūdien maldą, sakykime, atsidūrę prieštaravimų spąstuose. Vieno atžvilgiu ji darosi populiari ir plačiai praktikuojama, kitu gi atžvilgiu — pamiršta, ir skurstanti. Terapinės kultūros įtakoje maldą virsta psichologine kategorija. Meldžiamasi jau ne į Dievą (jis miręs), bet į 'save peržengiančią tikrovę', į geresnįjį 'aš'. Aristotelis maldos, kuri nepasiekia Dievo, reikšmę matė tame, kad ji puoselėjanti tai, kas yra geriausio mummyse. Puoselėti kas yra geriausio žmogui ir yra psichologinės maldos (maldos) tiesioginė prasmė. Jis tai daro pasinaudodamas šv. Augustino Mortos ir Marijos elgesio interpretacija. Pabrėžiama, kad vienuoliniame gyvenime kultūrai skirta būti tarnaište šventumui. Vienuoliai, mūsų civilizacijos tėvai, buvo prisiėmę Marijos vaidmenį. Iš kitos pusės Maceina pabrėžia kultūros savarankiškumą, jos nepriklausomybę nuo bet kokių institucijų, neišskyrus nė pačios Bažnyčios (plg. p. 84). „Kultūra nėra tarnaitė, bet šeimininkė savo rūmuose“, primygtinai tvirtina knygos autorius (p. 85). Kultūra esanti kelias Dievop, kurį simbolizuoja Mortos laikysena. Vadinasi, pasak Maceinos, kultūra yra Dievo meilės apraipsa ir jos vykdymas. Kurdamas kultūrinius kūrinius, žmogus vykdo žemėje savo pašaukimą. Būdinga, jei ne ironiška, kad šiuo atžvilgiu Maceina visiškai pritaria Teilhard de Chardin'ui, kurį prieš keletą metų taip piktai kritikavo.

Šiuo metu tiek daug kalbama ir rašoma (nelietuvių spaudoje) apie maldą psichologijos šviesoje, tai yra, keliama maldos nauda asmens savijautai. Tikra dvasios atgaiva išgirsti apie krikščionišką maldą ontologinėje (esmės) arba tikėjimo perspektyvoje. Šį skyrių prieštaravimų spąstuose. Vieno atžvilgiu ji darosi populiari ir plačiai praktikuojama, kitu gi atžvilgiu — pamiršta, ir skurstanti. Terapinės kultūros įtakoje maldą virsta psichologine kategorija. Meldžiamasi jau ne į Dievą (jis miręs), bet į 'save peržengiančią tikrovę', į geresnįjį 'aš'. Aristotelis maldos, kuri nepasiekia Dievo, reikšmę matė tame, kad ji puoselėjanti tai, kas yra geriausio mummyse. Puoselėti kas yra geriausio žmogui ir yra psichologinės maldos (maldos) tiesioginė prasmė. Jis tai daro pasinaudodamas šv. Augustino Mortos ir Marijos elgesio interpretacija. Pabrėžiama, kad vienuoliniame gyvenime kultūrai skirta būti tarnaište šventumui. Vienuoliai, mūsų civilizacijos tėvai, buvo prisiėmę Marijos vaidmenį. Iš kitos pusės Maceina pabrėžia kultūros savarankiškumą, jos nepriklausomybę nuo bet kokių institucijų, neišskyrus nė pačios Bažnyčios (plg. p. 84). „Kultūra nėra tarnaitė, bet šeimininkė savo rūmuose“, primygtinai tvirtina knygos autorius (p. 85). Kultūra esanti kelias Dievop, kurį simbolizuoja Mortos laikysena. Vadinasi, pasak Maceinos, kultūra yra Dievo meilės apraipsa ir jos vykdymas. Kurdamas kultūrinius kūrinius, žmogus vykdo žemėje savo pašaukimą. Būdinga, jei ne ironiška, kad šiuo atžvilgiu Maceina visiškai pritaria Teilhard de Chardin'ui, kurį prieš keletą metų taip piktai kritikavo.

Apskirtai, kaip jau buvo minėta, *Ora et labora* nėra vienintelis veikalas. Skaitytą susidaro įspūdis, kad tai atskirų studijų ar straipsnių rinkinys. Bet tai nemažina šio veikalo vertės. Tiesa, knyga parašyta minties 'elitui'. Užtat jos turinį reikėtų komentuoti raštu (laikraščiuose ir žurnaluose visiems prieinamu stiliumi) ir žodžiu (pamoksluose, konferencijose, susirinkimuose). Skaitytoją žavi ne tik klausimų svarstomoji gelmė, bet ir kalbiniai naujadarai. Tikimasi, kad jie bus plačiau vartojami mūsų kalboje. Taipogi viliamasi, kad ši vertinga studija neliks dūlėti sandėlių lentynose ir kad jai bus leista gaivinti religinę išeivų dvasią.

Antanas Maceina, *ORA ET LABORA*. Bažnyčios ir kultūros klausimu. Lietuvių tautos krikšto sukakties 1987-1988. Italija, 215 psl. Kaina nepažymėta.

Montrealio mergaičių “Pavasaris”

1987 metų pabaigoje Toronte viešėjo Montrealio mergaičių choras “Pavasaris”. Tikėjau, kad apie jį parašys kiti, bet apie jį pasirodymą spaudoje nieko nepastebėjau. O vis dėlto šis vienetas vertas dėmesio ir pasigrožėjimo. Tai vienintelis mergaičių choras, kuris išsilaikė aštuonerius metus. Antra, tai jau gerai susidainavęs ir su geru repertuaru bei jo atlikimų vienetas. Visos dainininkės yra gimnazistės arba universitetų studentės. Jos yra lietuvių kilmės, myli lietuvišką žodį ir dainą.

“Pavasario” repertuaras taip pat įvairus: liaudies dainos, lietuvių kompozitorių ir tarptautiniai kūriniai. Jų dainų interpretacija savita ir dainininkų suprata, todėl malonu jas klausyti.

“Pavasari” suorganizavo Jadvyga Baltuonienė 1980 m. Į jį įsijungė 16 antrosios ir trečiosios kartos studijuojančių mergaičių. Pirmoji “Pavasario” dirigentė buvo seselė Teresė. Po kelių choro vadovų pakeitimų šiuo metu jam vadovauja estų kilmės muzikė, baigusi McGill universitetą magistrės laipsniu Ingrid Tark. Akomponuoja muziką Jeff Fisher.

“Pavasaris” apkeliavo daugelį lietuviškų kolonijų — Bostoną, Čikagą, Torontą ir kt. Jis visur yra šiltai priimamas. Kiekvienais metais jis tobulėja. Jo repertuaras gausėja ir darosi įvairresnis.

Choras tik tada daro pažangą, kai gauna progos dainuoti koncertuose. Išeivijoje chorai pradėjo irti, kai nebebuvo kviečiami koncertuoti. Pasirodymai koncertuose chorui teikia paskatą ruoštis ir tobulėti. Būtų galima, kad šis gražus vienetas iširtų dėl stokos progų pasirodyti visuomenei.

Ir mažesnės kolonijos galėtų jas kviešti koncertuoti. Ši gražiai dainuojanti jaunų studentė grupė būtų paskatinta ir toliau puoselėti lietuvišką dainą.

Linkėtina “Pavasariui” dar ilgus metus gyvuoti ir gaivinti savo tautiečius lietuviška daina visoje išeivijoje.

V. Verikaitis

Lietuvos naktis

Leidėjai sako, kad šią knygą parašė kun. Leonas Šapoka, kuris buvo išvežtas į Sibirą. Iš ten jį paleido, bet privertė bendradarbiauti su KGB. Po kurio laiko atsiskak. Pradėjo rašyti į pogrindįje leidžiamą leidinį “Dievas ir tėvynė”. Rašė giliai sukrečiančią autobiografinę apybraižą.

Iš to leidinio, spausdinto 1979-1980 m. knygos leidėjai atrinko autobiografinius straipsnius ir išleido atskira knygą.

Kun. Leonas Šapoka 1980 m. spalio 10 d. buvo žiauriai kančintas ir nužudytas Lietuvoje.

Knyga pradedama epizodu, kaip pas kunigą apsilanko vietos vidurinės mokyklos mokytoja ir prašo jį, kad prikaltų baltą mokinį Morytę nebegiedoti parapijos chore, nes už tai jai bus neįmanoma studijuoti universitete. Morytė gabi, gera. Mokytoja norinti jai padėti.

Kunigas prašo Morytę išeiti iš choro ir pataria į pamaldas eiti kur nors kitur. Ji paklauso, nors labai nusivilia kunigu.

Istoje universitetai Vilniuje, Morytė įsijungia į pagrindines spaudos platinimą.

Buvusi gera mokytoja, bet uoli ateistė, kurios vyras aršus partietis, palaiko ryšį su Moryte. Su ja ir į pamaldas nueina. Ir taip uoli ateistė tampa nuoširdžiai tikinčia katalike. Mokytoja, nebeskleidžia ateistinių idėjų, pradeda perrašinėti pogrindžio leidinius, slapta lankosi pas kunigą. Žinodama, kad jis turi ryšius su KGB, pradeda jį gėdinti. Kunigas pajunta sąžinės graužimą, atsako bendradarbiauti su KGB. Pasišventimui ir gerai paruoštas pamokslais patraukia jaunimą. Rašo į pogrindžio leidinį “Dievas ir tėvynė”.

Mokytoja patiria, kad yra policijos sekama. Nebepakeilia darbo mokykloje, gėdinasi tiek laiko skleidusi ateizmo idėjas mokiniais. Ir taip sykų mokytojų posėdyje išdrožia pikta kalba ir meta komunistų partijos kortelę. Čia ji apšaukiama beprote ir išvežama į psichiatrinę ligoninę Mask

voje, kur po kelių dienų miršta.

Sūnus, motinos paveiktas, apsisprendžia būti kunigu. Seminarion pakliūti ne mažiausios vilties. Veda Morytę.

Knygos turinys labai intriguojantis. Charakteriai ryškūs. Tikras autobiografinis romanas. Tik ilgi mokytojos ir kunigo pokalbiai, kur analizuojamos ateistinės ir komunistinės idėjos, apsupkinta knygos skaitymą. Gal koks filosofas ar socialinių mokslų specialistas galėtų panagrinėti tuose pokalbiuose keliamus klausimus, duodamus atsakymus ir iš to viso parašyti įdomią studiją.

Knygos tekstas perrašytas mašinėle su visomis klaidomis, buvusiomis “Dievas ir tėvynė” pogrindžio leidinyje. O juk buvo galima, tekstą perrašant, jį ištaisyti. Labai gaila, kad tai nepadarėta.

Kun. Petras, NAKTIS. Kūnigas saugumo pinkle. Išleido PLB. Ilustracijos ir viršelis dail. Zitės Sodeikienės. Čikaga, 1986 m., 319 psl. V.P.

Atsiųsta paminėti

LA CHIESA MARTIRE DI LITUANIA. A. 600 anni dal suo Batteismo (1387-1987). Tai mons. V. Mincevičiaus ir kun. dr. prof. P. Rabikausko paskaitos MROC (Movimento Russia e Oriente Cristiano) suvažiavime 1987. IV. 25-26 Romoje. 80 psl.

Dr. Kazys Šidlauskas, SVARSTYBOS VISUOMENINIAMS IR TEISINIAIS KLAUSIMAIS. Straipsnių rinkinys. St. Petersburg, Fl. 1987m, 216 psl.

Paulius Rabikauskas, SJ. DIE TAUF LITAUENS. Paskaitos atspaudas iš “Analecta Cracoviensia XIX”, 1987.

METMENYS, 1987 m., 53 nr., kūryba ir analizė. Redaguoja Vytautas Kavolis, administruoja Marija Vepšienė ir Aleksas Vaskeilis (3113 W. Vlna del Mar Blvd., St. Petersburg Beach, Fl. 33706, USA). Išleina dukart per metus. Metinė prenumerata — \$15.

1988 METŲ KALENDORIUS. Toronto Prisikėlimo parapijos ekonominės sekcijos leidinys. XIV metai. Tiražas — 3000, 204 psl. Paruošė Stasys Prakapas.

Dail. MARYTĖ GAIZUTIENĖ savo keramikos parodoje Bruklino Kultūros židinyje aiškina kūrinio gimimo procesą 1987.XI.21-22 V. Maželis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Nuotraukų ir keramikos darbų parodą 1987 m. lapkričio 21-22 d. d. Kultūros židinyje Bruklne surengė Niujorko ateitininkai. Nuotraukų pasauliui atstovavo fotografas Algis Norvilas, pagrindinį dėmesį skiriantis žmogui ir jį supančiai aplinkai, pasižymėjęs jaunimo vasaros stovyklų vaizdais “Ateities” žurnalo puslapiuose. Deginto molio darbai parodon įsijungė keramikė Marytė Gaizutienė.

JAV LB \$3.000 1987 m. literatūros premiją paskirs kultūros tarybos sudaryta vertintojų komisija: koordinatorius Vincas Akeilaitis, nariai — Rita Balytė, Balys Gaidžiūnas, dr. Julita Kavaliūnaitė ir Viktoras Mariūnas. Jeigu vertintojai tarp atsiųstų knygų ir rankraščių neras vertų premijos, JAV LB kultūros taryba bus pasiūlytos trys po 1980 m. pradžios išleistos knygos, nepreminuotos, bet vertos premijos. Vienai jų 1987 m. premiją paskirs kultūros taryba, susitarusi su vertintojų komisija.

A. a. dr. Albertas Gerutis buvo išpareigojęs Lietuvos nepriklausomybės fondui parašyti “Lietuvos diplomatijos istoriją”. Jo pradėta darbą nutraukė mirtis 1985 m. gruodžio 1 d. Berne, Šveicarijoje, kur jam teko būti Lietuvos atstovu. Lietuvos nepriklausomybės fondas, anksčiau išleidęs dr. A. Geručio veikalą “Lithuania 700 Years”, dabar praneša, kad velionies pradėtą rašyti “Lietuvos diplomatijos istoriją” sutiko užbaigti kitas diplomatas — Stasys Lozoraitis, jn., Lietuvos atstovas Vatikane. E. Čekienės paskelbtame pasikalbėjime “Dirvoje” S. Lozoraitis žada panaudoti velionies jau surinktą medžiagą, ją papildyti kitų diplomatų atsiliepimais bei savais atsiminimais. “Lietuvos diplomatijos istoriją”, pagerbdamas velionies dr. A. Geručio atminimą, S. Lozoraitis tikisi užbaigti ir išleisti 1988 m., kai bus minima Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70 metų sukaktis.

Čikagoje šiltai buvo sutiktas simfoninis koncertas, skirtas Lietuvos krikšto 600 metų sukakčiai, surengtas 1987 m. lapkričio 23 d. Mortono mokyklos salėje. Koncerte dalyvavo dirigento Artūro Kaminsko suorganizuotas simfoninis 70 muzikantų orkestras, Audronės Simonaitytės-Gaižiūnienės paruoštas Čikagos lietuvių operos choras, solistai — Dana Stankaitė, Daiva Mongirdaitė, Marius Prapuolenis ir tenoras Timothy Freerer. Koncertas buvo pradėtas Vlodo Jakubėno kantata “De profundis” (žodžiai Bernardo Brazdžionio) ir M. K. Čiurlionio simfonine poema “Jūra”. Antroje dalyje skambėjo pirmasis Kazimiero-Viktoro Banaičio operos “Jūratė ir Kastytis” veiksmas (libretas Bronės Buivydaitytės), Maironio ir Juozo Naujaliao dainos “Lietuva brangi” Juliaus Juzeliūno išplėsta versija. Abiem kūriniams simfoninio orkestro palydą paruošė dirigentas Arūnas Kaminskas, atlikdamas sudėtingą orkestravimo darbą iš kompozitorių paliktos klavyrinės medžiagos. Programos atlikėjams ir koncerto dalyviams padėjo Lietuvos krikšto sukakties vykdymo komiteto pirm. Jonas Kavaliūnas.

Lietuvių tautodailės instituto Čikagos skyrius 1987 m. spalio 25 — lapkričio 14 d.d. surengė parodą “Lietuviški audiniai laiko tėkmėje”, jai pasirinkęs Balzeko lietuvių kultūros muziejų. Instituto skyrius ten turį savo stakles, archyvą ir nuolatinį darbo kambarį. Parodai buvo sutelkta nemažai senovinių ir dabartinių audinių, juostų, tautinių drabužių. Rodinių buvo gauta iš Anastazijos ir Antano Tamošiūčių rinkinio, pasiskolinta iš kitų rinkėjų. Parodai panaudoti ir Lietuvių tautodailės instituto Čikagos skyriaus archyve sutelkti rodiniai. Jos atidaryme kalbėjo instituto skyriaus valdybos pirm. Vida Rimienė, tautodailės specialistas Arvydas Žygas, Balzeko muziejaus vedėjas Valentinas Ramonis. Sol. Aldona Stempuzienė, mezzosoprana iš Klivlando, kanklėmis palydėta Emilijos Sakadolskienės, padainavo senovinių liaudies dainų. Parodos kataloge lankytojus su lietuviškų audinių raida supažindino dail. Anastazijos Tamošiūtenės įvadinis rašinys lietuvių ir anglų kalbomis. Juostų audimą lankytojams angliškai aiškino Aldona Veselkienė. Paskaitą apie lietuviškųjų audinių vietą liaudies mene angliškai skaitė Arvydas Žygas.

Poeto Alfonso Maldonio poezijos rinkinį “Artėjimas”, apimantį 1968-81 m. eilėraščius, 6.000 egz. tiražu išleido Rygos leidykla “Liesma”. Rinkinį sudarė ir eilėraščius vertė poetė D. Avuotinė. Įvadą parašė V. Sventickas, leidinį apipavidalino dail. N. Zirnytė.

Vilnietis Pranas Liepa Lietuvos kultūros fondui padovanojo dvi senas ant šilkinio audinio atspausdintas saviveiklinių dramos spektaklių programas. Pirmojoje rašoma apie lietuvių spektaklių 1905 m. birželio 6 d. Šiauliuose. Esą ten “dramatiškieji aktoriai” vaidins “Meilę suardyti tai nuodėmę pagimdyti”. Lietuvos mokslų akademijos duomenimis, taip buvo pavadinta M. Šikšnio-Šiaulėnisko pjesė. Programa atspausdinta lietuviškai, panaikinus spaudos draudimą. Antroji programa yra susieta su Vilniaus lietuvių savitarpinės šalpos draugijos vakaru 1908 m. balandžio 27 d. Esą artistų kuopa vaidins Juliaus Slovaciko penkių aktų istorijos tragediją “Mindaugas — Lietuvos karalius”. Programoje pabrėžiama, kad tą veikalą į lietuvių kalbą vertė daktaras V. Kudirkas. Artistų eilėje minimos G. Landsbergio, L. Giros, M. Putvinskaitės (dail. A. Žmuidzinavičiaus žmonos), S. Kymantaitės (M. K. Čiurlionio žmonos) bei kitų

Maironis sukakties proga buvo prisimintas ir Panevėžio rajono Krekenavoje, kur jam teko gyventi 1915-18 m. Ten jis yra sukūręs savo eilėraščius “Lietuva brangi”, “Vasaros naktys”, “Varpai”, “Nevėžis per karą”, baladė “Jūratė ir Kastytis”. Krekenavoje Maironis lankėsi ir vėliau, sodino klevus, darė laiptelius į kalną. Jį dar ir dabar prisimena ne vienas senesnis krekenavietis. Krekenavos kultūros namuose surengtame minėjime apie Maironio gyvenimą ir kūrybą kalbėjo filologė prof. dr. V. Zaborskaitė. Minėjimui vadovavo Naujamiesčio vidurinės mokyklos liuanistė A. Markavičienė. Paistrio, Krekenavos, Naujamiesčio, Miežiškių, Ramygalos, Raguvos ir Velžio vidurinių mokyklų mokiniai deklamavo Maironio eilėraščius. Programon pagal Maironio žodžius sukurtois dainomis įsijungė Panevėžio muzikos mokyklos choras, kanklėmis atlikta daina “Lietuva brangi” — aštuoniolikos dešimtmėte krekenavietė O. Rudienė. Panašus minėjimas buvo surengtas ir už 10 kilometrų esančioje Ramygaloje.

Senojio Kunigiškio kaimo mokykloje, kuri dabar priklauso “Lenino keliu” kolchozui Anykščių rajone, pernai buvo atidarytas visuomeninis muziejus. Pagrindinis dėmesys teko rašytojui Juozui Tumui-Vaižgantai (1869-1933) ir dail. Kajetonui Sklerui (1876-1932), lankiusiems šią mokyklą. Atnaujintam dviejų galų namui buvo palikta autentiška jo išorė su lentelių stogu. Vieniame gale kadaise gyveno mokytojas, o kitame buvo mokykla. Sutvarkytas ir kieme buvęs senasis šulinys, kurio skaidrus vanduo muziejaus lankytojams primins Vaižganto vaikystės laikus. Pastato prieangyje sutelktos nuotraukos atskleidžia senosios mokyklos ir jos atnaujinimo vaizdus. Buvusioje mokyklos drabužinėje įrengta senųjų apyvokos daiktų bei žemės ūkio įnagių parodėlė. Pačioje mokykloje atkurta senoji klasė. Lankytojus sutinka nedabalytos grindys, lubos su balkiais, senovinė krosnis, trims eilėmis išdėstyti suoliai. Muziejaus rengėjai nusiskundžia, kad jiems nepavyko gauti visai senų keturviečių arba triviečių suolų, tokių, kokie jie buvo tada, kai čia mokėsi J. Tumas-Vaižgantas ir K. Sklerius. Su jų gyvenimu, kūryba ir visuomenine veikla supažindina čia išstatytos knygos, nuotraukos bei kiti rodiniai. Medžiagos apie K. Sklerių parūpino vilnietis dailėtyrininkas Jonas Umbrasas, apie J. Tumą-Vaižgantą — jo uteniškis giminaitis Vytautas Nakutis, svėdasietis mokytojas Tautvydas Kazlauskas, A. Vienuolio-Zukausko muziejus Anykščiuose, kauniečiai mokytoja Danutė Marcinkevičienė, savo diplominiu darbu užrašiusi prisiminimus apie Vaižgantą. Kauniečiai Leonas Juzonis atkūrė ir nupiešė Vaižganto gimtinę — Malaišių kaimą, sudarė to senojio kaimo schemą. Antrojoje pastato dalyje, kur anksčiau gyvendavo mokytojas, įsikūrė kolchozo “Lenino keliu” kovinės ir darbo šlovės muziejus. V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	7 1/4 %
180-364 d. term. ind.	7 1/4 %
1 metų term. indėlius	7 1/2 %
2 metų term. indėlius	7 1/2 %
3 metų term. indėlius	8 %
1 metų GIC-met. palūk.	9 1/4 %
2 metų GIC-met. palūk.	9 1/2 %
3 metų GIC-met. palūk.	10 %
1 metų GIC-mėn. palūk.	8 1/4 %
RRSP ir RRIF (pensijos)	8 %
RRSP-1 metų term. ind.	9 1/4 %
RRSP-2 metų term. ind.	9 1/2 %
RRSP-3 metų term. ind.	10 %
Specialią taup. s-tą	7 %
Taupomąją sąskaitą	6 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	7 %
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ...	5 1/4 %

IMA UŽ:	
Asmenines paskolas	
nuo 11 %	
Sutarties paskolas	
nuo 11 %	
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų 10 1/4 %	
2 metų 10 3/4 %	
3 metų 11 %	
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų 9 1/4 %	

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir keliolikių čekius (traveler's cheques). Nėmame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias sąskaitas).

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Pardudami kailinius apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJS SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES 1567 Dundas St. W.
Real Estate & Insurance Ltd. Toronto, Ontario
Perkant ar pardudant nekilnojama nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius Telefonai: 531-1191 namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymai ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

ETOBICOKE C. T. RAL Trijų kamų vieną, tris, prijungtas, azas, baigtas, centrinis šildymas, vėsinimas, židyns, \$228,900.
CLOVERDALE MALL Vienaaukštis, mas, trys miegamieji, baigtas rūšys, tris prausykla, \$200,000.
HIGH PARK Dviejų aukštų jungtinis namas (semi), trys miegamieji, židyns, rūšys, garažas, \$182,000.
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8 232-9000 res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, telefonas 279-4371
Važiuoti vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Trečioji skautų tūntininkų konferencija Rock Creek, Ohio, 1987.X.II. Iš kairės: kun. A. Saulaitis, SJ, s. G. Mato-nienė, s. Jonas Lileikis, vyr. sktn. S. Gedgaudienė, v.s. St. Ilgūnas, v.s. I. Kerelienė Nuotr. V. Basevičiaus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
baigia visos apeliacijos, toks nelegalus ir apgaulingas ateivis jau būna įsitvirtinęs Kanadoje, sukūręs šeimą su Kanados piliečiu ar piliete. Taip tas sukūsis tampa legaliu ateiviu. Kitiems leidimą pasilikti Kanadoje per imigracijos ministeriją parūpina įtakingi rėmėjai. Perna užsienio orauosčiuose buvo sulaikyta apie 1.500 keleivių, Kanadon bandžusių įvažiuoti suklustotais dokumentais. Jie nebuvo įleisti į Kanadon skrendančius lėktuvus, kai Kanada pareikalavo griežtesnės keleivių kontrolės.

Dar liūdniau atrodo policijos Montrealyje ir Toronte sulaukyti tamių su įvežamais narkotikais – heroinu ir kokainu. Suimtieji narkotikų skleidėjai Kanadon buvo įsileisti kaip politiniai pabėgėliai iš Sri Lankos. Atimtų narkotikų vertė siekė \$8 milijonus. Politinio pabėgėlio teisės tokiems tamiams be jokių dokumentų buvo suteiktos, pasiskundus, kad jie yra persekiojami Sri Lankoje ir ten neturi iš ko pragyventi. Įsikūrę Kanadoje, tie "politiniai pabėgėliai" pradėjo spekuliuoti iš Indijos, Kolumbijos ir Prancūzijos slapta vežamais narkotikais, žudanties juos varojančius kanadiečius. V. Europos šalyse jau anksčiau buvo pastebėta tamių ir siku spekuliacija narkotikais. Dabar paaiškėjo, iš kur dvi tamių ir siku grupės turėjo pakankamai pinigų išsinuomoti dviem laivams nelegaliai keltinei Kanadon, kai kiekvienas jų laivų kapitonom turėjo sumokėti maždaug po \$5.000.

Pirmuoju asmeniu, susilaukusi teismo Kanadoje dėl karinių nusikaltimų, tapo Toronte gyvenanti 76 metų amžiaus vengras Imre Finta. Teismą įgalino Kanados parlamento pakeistas įstatymas pagal karo nusikaltėlius tyrusios teisėjo J. Deschenes komisijos pasiūlymą. Dabar kariniais nusikaltimais apkaltinti as-

menys bus teistami Kanadoje. I. Finta teko būti raitosios policijos kapitonu Vengrijoje. Jį jau 1982 m. Kanados žydų holokausto draugijos atstovė Sabina Citron apkaltino įsivėlimu į Vengrijos žydų žudymą. I. Finta Toronte turėjo vengrišką prabangų restoraną, kuriame apsilankydavo žymieji aktoriai ir muzikantai. Jis prisipažino, kad jam teko būti policijos kapitonu, prižiūrėjusiu žydų stovyklą, bet sakėsi nesąs karo nusikaltėlis. Tai patvirtino ir dienraštis "The Toronto Sun". Sabrina Citron, remdamasi žydų centrų parūpinta kaltinamąja medžiaga, pradėjo kovą su dienraščiu "The Toronto Sun". Perna rudens paaiškėjo, kad dienraščio leidėjai bylą nutraukė, sumokėję \$100.000 Kanados žydų holokausto draugijai ir atšaukę savo ankstesnį pranešimą apie I. Fintą. Sabina Citron bylą už apmėžimą buvo pradėjusi ir prieš I. Fintą. Pastarasis bylą pralaimėjo ir turėjo sumokėti \$30.000 holokaustininkams.

Kanados žydų holokausto draugija pareikalavo, kad Kanados teisingumo ministerija pagal pakeistą įstatymą pradėtų bylą prieš karo nusikaltėlius apkaltintą I. Fintą. Esą jo nusikaltimus įrodo dienraščio "The Toronto Sun" leidėjų ir paties I. Fintos sumokėtos baudos. Kanados teisingumo departamentas buvusių vengrų raitosios policijos kpt. I. Fintą apkaltino 8.615 Vengrijos žydų sulaikymu, pagrobimu ir išvežimu į nacių mirties stovyklas 1944 m. balandžio 7 – birželio 30 d.d. Kaltinime keistokai atrodo vengrų policijos kpt. I. Fintai prikišamas žydų pagrobimas. Juos grobė ne vengrų policija, bet tada Vengrijoje buvę vokiečiai, nelegaliai išsiveždami Austrijon. Pirmoji II D. karo nusikaltimais kaltinamo asmens byla Kanadoje jau pradėta. Kaltinamasis I. Finta yra išleistas iš kalėjimo už dviejų torontiečių parūpintą \$100.000 užstatą.

Kanados Lietuvių Bendruomenė

— Kanados valdžios pareigūnai, ruošdamiesi karo nusikaltėlių teismams Kanadoje, jau pradėjo rinkti liudijimus Čekoslovakijoje ir kituose komunistiniuose kraštuose apie Kanadoje gyvenančius įtariamus karo nusikaltėlius. Atrodo, kad Kanados valdžia netrukus pasirašys sutartis su minėtais kraštais. Tose sutartyse turėtų būti užtikrintas tikslus perdavimas liudijimų pagal Kanados įstatymus. Teisėjas Deschenes rekomendavo, kad Kanados valdžia parūpintų nešališkus vertėjus ir kad visi žodiniai liudijimai būtų rekonstruoti vaizdžiuotėse. KLB krašto valdžia palaiko tas rekomendacijas ir ragina visus lietuvių pasirašyti korteles, kurios buvo išsiųstos visom apylinkėm, raginančios min. pirm. Brian Mulronį jas įtraukti į paskaitas sutartis.

— 1987 m. lapkričio 29 d. įvyko Kanados baltiečių federacijos metinis susirinkimas Latvų centre, Toronte. Buvo išrinkta nauja valdžia dvejų metų kadencijai: pirm. Joana Kuraitė-Lasienė, vicepirmininkai – Vytautas Bireta, Roy Paluoja ir Alberts Upeslaci, sekr. dr. Marija Arštikaitytė-Ulečienė, izd. Janus Raudkivi, narys Guntis Silius. Labai įdomią kalbą pasakė neseiniai iš Afganistano grįžęs jaunas latvis žurnalistas Atis Lejins, gyvenantis Švedijoje. Jis jau dukart yra buvęs Afganistane stebėti politinę bei karinę padėtį, baltiečių jaunųjų dalyvavimą okupacinėje sovietų armijoje.

— Naujos KBF valdybos pirmame posėdyje gruodžio 16 d. Priskelimo parapijos patalpose buvo svarstoma visa eilė pavasariui numatytų renginių:

Baltiečių vakaras Otavoje, ant-rasis baltiečių simpoziumas ir sibirinių trėmimų minėjimas. Buvo pranešta apie laisų vaikų baltiečių konsulų Kanadoje reikalui ir apie Kanados valdžios ketinimą apkaltinti daugiau asmenų karo nusikaltimais, jų tarpe ir baltiečių.

— Paaukojo KLB darbas: G. Stauskienė (Toronto) – \$20; Vasario 16 proga Montrealio apyl. valdžia – \$300; 1987 m. solidarumo mokesčiai: Hamiltono apyl. valdžia – \$400, Montrealio apyl. valdžia – \$200, Otavos apyl. valdžia – \$180, Windsor apyl. valdžia – \$50. Kanados lietuvių kultūros muziejui aukėjo torontietės V. Demikienė – \$1.000, F. Klimentienė \$100. KLB krašto valdžia dėkoja jos veiklos rėmėjams. Inf.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont. Tel. 533-7954

TEL CHATEL 1200 Hurontario St. 279-7440

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

TEL CHATEL 2227 Bloor St. W. 767-3152

Turner & Porter

Skautų veikla

• Visuotinis metinis Romovos narių susirinkimas – 1988 m. sausio 31, sekmadienį, Anapilio parodų salėje 12.15 v.p.p.

• Reiškiamė gilią užuojautą kun. Birutės drugovės narei sėsei Elzei Simanavičienei, mirus jos mamytėi.

• Kun. Birutės sueiga – sausio 19 d., 7.30 v.v., pas sesę Eleną Namikienę. J.D.B.

• Vasario 24 d., po 10.15 v. Mišių, skautų būkle – "Satrijos" ir "Rambyno" tauntų vadovų-vių posėdis.

• Australijos rajono vadas v.s. fil. Balyš Barkus atsiuntė sveikinimą iš XVI Pasaulio skautų džiamborės, kurioje stovyklavo apie 15.000 skautiško jaunimo iš 80 valstybių.

• Vadovavęs DLK Mindaugo sk. dr-vėi sk.v.v.sl. Alvydas Saplys PLJ kongrese Australijoje išrinktas pirmininku.

• LSS nario mokeskis už 1988 metus renkamams per draugininkus.

• Vasario 7 d. švęsime Lietuvos nepriklausomybės šventę. Kazuko mugė – kovo 6 d. M.

SPORTAS

Naujoji ŠALFAS centro valdyba, išrinkta Klivlande 1987 m. spalio 31 d.: pirm. Valdas Adamkus, vicepirm. spaudai Vytautas Grybauskas, vicepirm. Rimantas Dirvonas, sekr. Algimantas Tamošiūnas, izd. Aleksas Lauraitis, nariai – Renata Žilionienė, Romas Puodžiūnas, Zigmas Žiupsyns. Koopuotas gen. sekr. pareigom Algirdas Bielskus (3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117, USA. Tel. 216-486-0889). ŠALFAS centro valdybos adresas: V. Adamkus, 15 W. 520, 89th St., Hinsdale, IL 60521, USA. Tel. (312) 655-1936.

S. Amerikos lietuvių sporto žaidynės – 1988 m. balandžio 30 – gegužės 1 d.d. Čikagoje. Apims krepšinį, tinklinį, plaukimą ir šachmatus. Ar apims ir kitas sporto šakas, dar neaišku. Inf.

ISKILŲ SPORTININKAI
Vladas Adomavičius (Juja), žymus futbolininkas ir stalo tenisininkas, 1987 m. pabaigoje pasiekė brandų 70 metų amžių. Šią suaktį iškilmingai bendro pobūvio paminėjo visa Sunny Hills, FL lietuvių kolonija. Pobūvyje visi dainavo Vladiui A. Velavičiaus sukurta dainą:

Sportui gimė jis, lyg tas kamuolys, Sake, bucus turėjęs lopšy! Nuo pirmų dienų žaidė futbolą – Kas per vaikas, stebėjosi visi!

Skrido aidas platus – Juja sporte garsus

Žvaigždė Tauro ir LFLS. Krepšy, futbole, stalo tenise Juja įtvarkė visus iš eilės.

Sean Burke (S. Simonaitytės s.) ir toliau garsėja kaip iskilus ledo ritulio vartininkas. Maskvoje įvykusiame "Izvestija" turnyre jis buvo pripažintas geriausiu vartininku. Šiame turnyre Kanados olimpinė rinktinė laimėjo pirmą vietą. Jis daug prisidėjo prie šio laimėjimo. Artimiausiu laiku Kanados rinktinės sudėtyje jis žais keliuose Ontario miestuose prieš amerikiečius ir rusus. Paskutiniai Kanados laimėjimai teikia daug vilčių aukso medaliui olimpiadoje.

Jonė Young (Kvietytė), Kalgario mieste gyvenanti dailininkė, šiais metais susilaukė ypatingai daug užsakygų. Jos vienas kūrinys buvo parinktas olimpiniam plakatui. Pirmoji laida (500 egz.) pirmiausia pasirodė Edmontone ir greitai buvo išparduota. Tikėkimės, kad sekančios laidos pasieks ir Torontą.

Jonas Karpis, iskilus "Vyčio" krepšininkas, buvo išvykęs Europon su Kanados olimpine krepšinio komanda ir žaidė Olandijoje suruoštame krepšinio turnyre. A.S.

Bookbinding Studio "SAMOGITIA"

meniškai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas – lietuvis. Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:
7 1/4% už 90 dienų term. indėl.
7 1/4% už 6 mėn. term. indėlius
7 1/2% už 1 m. term. indėlius
7 3/4% už 2 m. term. indėlius
8 % už 3 m. term. indėlius
9 1/4% už 1 m. GIC invest. pažym.
9 1/2% už 2 m. GIC invest. pažym.
10 % už 3 m. GIC invest. pažym.
8 % už pensijų planą (variable rate)
9 1/4% už 1 m. term. pensijų planą
9 1/2% už 2 m. term. pensijų planą
10 % už 3 m. term. pensijų planą
8 % už pensijų fondą – RRIF (variable rate)
6 % už taupymo s-tas
5 1/4-7% kasd. palūkanų sąskaita
7 1/4% virš \$10,000 kasd. pal. sąsk.
5 1/4% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:
už asmenines paskolas nuo 10 1/2%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 1/2%
2 metų 11 %
3 metų 11 1/4% (fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 9 1/4% (variable rate)
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

AKTYVAI virš 65 milijonų dolerių
Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nėmamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express).
KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (Ilepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.
Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – savininkai
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUDANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽINGINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.
30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.
KINGSWAY NATIONAL Tel. 535-2331
THE SIGN OF DISTINCTION arba 537-2869

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A. associate broker
4887 dundas street west islington, ontario M9A 1B2 res: 767-0999
232-2322
DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Pardudant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti
Justinas Raškauskas
624-6336 namų 897-0068
ALLAN BROWN ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
• atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, imonių
• parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
• įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
• atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
• uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

SKAITYTOJAI PASISAKO

DRAUGAS AR PRIEŠAS?

"TŽ" 49 nr. vedamasis "Svečias, draugas ar priešas?" išaukė manye nepasitenkinimą. Man kyla klausimas kas esu aš – svečias, draugas ar priešas? Prenumeratorių virš 30 metų. Nejaugi jūs mėginate degraduoti senąją kartą, neturėdami jauniosios? Kas kaltas? Mes visi...

O. Stasiulis, Hamilton, Ont.

Red. pastaba. Minėtame straipsnyje kalbama apie lietuvišką laikraštį. Vieniems jis yra svečias bei draugas, kitiems – priešas. Vieni tautiečiai jį remia, kiti jo kratosi. Rėmėjų dėka lietuviškas laikraštis ir laikosi. Straips-

London, Ontario

AMŽINYBĖN IŠKELIAVUS Švilpieniui Magdalenai, jos vyras Jonas Švilpa paaukojo Kanados lietuvių fondui \$200.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS šventę Londonas šiemet paminės labai iškilmingai universiteto Althouse salėje su labai stipria programa vasario 28, sekmadienį.

ISPŪDINGOS BERNIELIŲ MIŠIOS. Jos čia laikomos 12 val. naktį ir visada mums palieka gilų įspūdį. Šv. Mišias atnašavo klebonas kun. I. Mikalauskas, OFM. Aukšas nešė parapijai daug nusipelnę P. ir M. Jokšai. Įspūdingai skambėjo "Pašvaistės" kaledinės giesmės ir instrumentalistai, dalyvavę taipgi religiniame koncerte. Šventovė buvo išpuošta brangiomis, Judickų parūpintomis gėlėmis, Grigelių šeimos (dvi seserys ir brolis) atvežta didele egle ir originalia prakartele.

RELIGINIS KONCERTAS. Sveikintinas "Pašvaistės" užmojis kasmet surengti po religinį koncertą Kaledų naktį. Š.m. koncerto programoje, be "Pašvaistės", girdėjome ir žinomosios smuikininkės Reginos Aleksiejūtės-Audet smuiko solo ir pirmą kartą su chorą pasirodantį instrumentalistus – Reginos vyrą Audet, grojantį trimu Orchestra London Canada, ir "Pašvaistės" narę Kr. Račinskaitę, vykusiai talkinančią chorui fleita. Taigi "Pašvaistė" daro pažangą ne tik kokybe, bet ir kiekybe. Šiomis dienomis įsijungė dvi jaunos gerų balsų lietuviškos seserys Račinskaitės – Kristina (sopranas, grojanti ir fleita) ir Felicija – altas. Jos yra vaikaitės Kriauceliūnų – Jurgio ir a.a. Marijos. Lin ketina "Pašvaistė" tokias pat pažangas ir ateityje.

PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS. KLB Londono apylinkės valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. P. Kuras, vicepirm. A. Petrašiūnas, sekr. M. Chainauskas, išd. R. Vilembrektas, narys – E. Iškauskas. Adresas susirašinėjimui: Mr. P. Kuras, 11 Hillmount Rd., London, Ont., N6K 1W1.

KALĖDŲ EGLUTĖ, surengta naujosios apylinkės valdybos, buvo labai sėkminga. Vaikučiai pademonstravo savo talentus ir lietuviškoje dvasioje pabendravo. Labai gražus nuotraukų montažas buvo iškabinas parapijos salėje. D. E.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, naujų
kainos. Gaunami kontaktiniai
(contact lenses).

CHESSINGTON LIMOUSINES

vestuvėms, gimnazijos, universiteto
mokslo užbaigimo ir kitom progom.
Lietuviams nuolaida

C. Jason (Jasiūnas) Toronto

Tel. (416) 624-8181

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7

Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson

MARIUS E. RUSINAS, turis septynerių metų

patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

- RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyrui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Canada Life Assurance Company

390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

eitį, į namus, kur augom ir žaidėm kartu, kur valgėm baltą plotkelę Kūčių vakare... Tada buvo mūsų daug už baltai užiesto stalo – net dešimt širdžių ir mažų širdelių... Tuomet lauke buvo gruodas ir virpėjo danguje daug žvaigždžių. Virpėjo džiaugsmu ir naktis, nes tai buvo Kalėdų naktis! Ir dabar mēliai šviečia Vakarė virš nusileidusio vakaro žaros, ant balto stalo ir kuokšto šieno guli plotkelė, bet prie stalo nėra mūsų visų drauge... N.N.

NAUDINGAS LEIDINYS

Vokiškoji laida monografijos "Nemarus mirtingasis" apie arkiv. Teofilijū Matulionį, vertėjo kun. K. Gulbino dėka, buvo įteikta V. Vokietijos Paderborno universiteto teologijos fakultetui. Iš jo atstovo prof. dr. Huberto Drobnerio gautas šis padėkos laiškas, rašytas anglų kalba. Čia pateikiame jo vertimą.

"Gavome tris egzempliorius knygos apie lietuvių vyskupą. Juos perdavėu bibliotekoms (Teologijos fakulteto, Eklezinės istorijos seminaro ir Ekumeninio instituto). Labai ačiū už dovaną, kuri, esu tikras, ne tik paskatins prisiminti tą reikšmingą, nors užmirštą eklezinės istorijos laikotarpį, bet ir primins kiekvienam kirkščioniui, ką reiškia gyvenimas su Kristumi ir Kristuje". H. Drobner

LAUKIAMAS LAIKRAŠTIS

Siunčiu prenumeratą \$25 ir auką \$75. Labai ačiū Jums už laikraštį. Visko jame prirašote, visokių naujienų. Malonu skaityti. Aš visuomet jo laukiu. Nebegaliu gerai rašyti – jau senatvė. Atsiprašau už klaidas.

Veronika Petruškevičienė,
Lethbridge, Alta

TEISMAI

Amerikos žydų pastangomis JAV-se suorganizuota įstaiga nacių karo nusikaltėliams įieškoti – Office of Special Investigation (OSI). Suradusi įtariamą nusikal-

tėlį, ji kelia jam bylą už vykdymą viršininkų įsakymo ir tos tarnybos nuslėpimą imigracijos anketoje. Kas, kada ir kur kels bylas palestiniečių moterų ir vaikų žudytams?

E. Pranckus,
Parma, Ont.

Blyth & Company Travel

68 Scollard Street, Toronto, Ontario, Canada M5R 1G2

Tel: (416) 964-0067 1-800-387 Tix: 06-218906

Reg. nr. 2740365

ALGIS MEDELIS

praneša savo buvusiems bendrakeleiviams ir visai lietuviškai visuomenei, kad nuo 1988 m. sausio 1 d. atstovauja Blyth a. Co kelionių įstaigai. Patarnauja kelionėmis į Lietuvą bei sutvarkymu kitų jūsų pačių suplanuotų kelionių reikalų.

Šiuo metu kviečia 10-ties dienų

KELIONEI Į LIETUVĄ

labai geromis sąlygomis. Išvykstan gegužės 24 d. Grįžtant norintieji galės pailsėti saulėtoje Jugoslavijoje. Dėl informacijų ir vėlesnių kelionių kreipkitės į A. Medelį aukščiau nurodytais telefonais.

homecentre inc., realtor
an independent member broker

birute spudas, B.A.

sales representative

BAYVIEW ir ROYAL ORCHARD BLVD. – Keturių miegamųjų, dviejų aukštų. "Tudor", \$249.500.

ROYAL YORK ir QUEENSWAY. – Naujai atremontuotas vieno aukšto 3 miegamųjų namas, didelis sklypas, \$189.900.

KING ir STRACHAN. – Gerai išstatytas, vieno aukšto, dviejų miegamųjų PARDUOTA. Investavimui, vieno aukšto, dviejų miegamųjų namas stovyje, užbaigtas rūsys, \$179.900.

1280 dundas street west

toronto, ontario M6J 1X7

res: 445-9469

535-2500

DAUGIAKULTŪRIŠKUMAS YRA... BŪTI KANADIEČIU

Istorinis Kanados daugiakultūriškumo įstatymas (Canadian Multiculturalism Act) yra pateiktas parlamentui valstybės sekretoriaus ir daugiakultūrių reikalų ministerio David Crombie.

Įstatymas oficialiai įteisins konstitucinę bet kurios kilmės kanadiečių laisvę saugoti, bei puoselėti kultūrinį savo paveldą ir juo dalintis su kitais.

Pateiktasis įstatymas stiprins mūsų vienybę, išryškins kanadiečio savitumą, pagerins ekonominės galimybes ir pripažins daugiakultūrę Kanados tikrovę.

Šis svarbus įstatymas:

- nustatys daugiakultūrę Kanados politiką;
- pripažins visus kanadiečius pilnais ir lygiais dalininkais Kanados visuomenėje;
- įpareigos federacinę vyriausybę rūpintis, kad visos jos institucijos atspindėtų daugiakultūrę Kanados įvairovę;
- teiks teisinį pagrindą daugiakultūre programom, kurios stiprina Kanados pilietiškumą, padės išsaugoti kultūrinės vertybes ir kovoti su diskriminacija.

Kanados daugiakultūriškumo įstatymas skirtas dabarčiai ir 21-mam šimtmečiui.

Norintieji sužinoti daugiau apie šį įstatymą prašomi iškirti čia pridėdamą atkarpą ir ją išsiųsti.

Department of the Secretary of State of Canada
Multiculturalism

Secrétariat d'État du Canada
Multiculturalisme

Please send me more information, in English or in French, on the proposed Canadian Multiculturalism Act.

- ☐ English Literature
☐ French Literature

Name

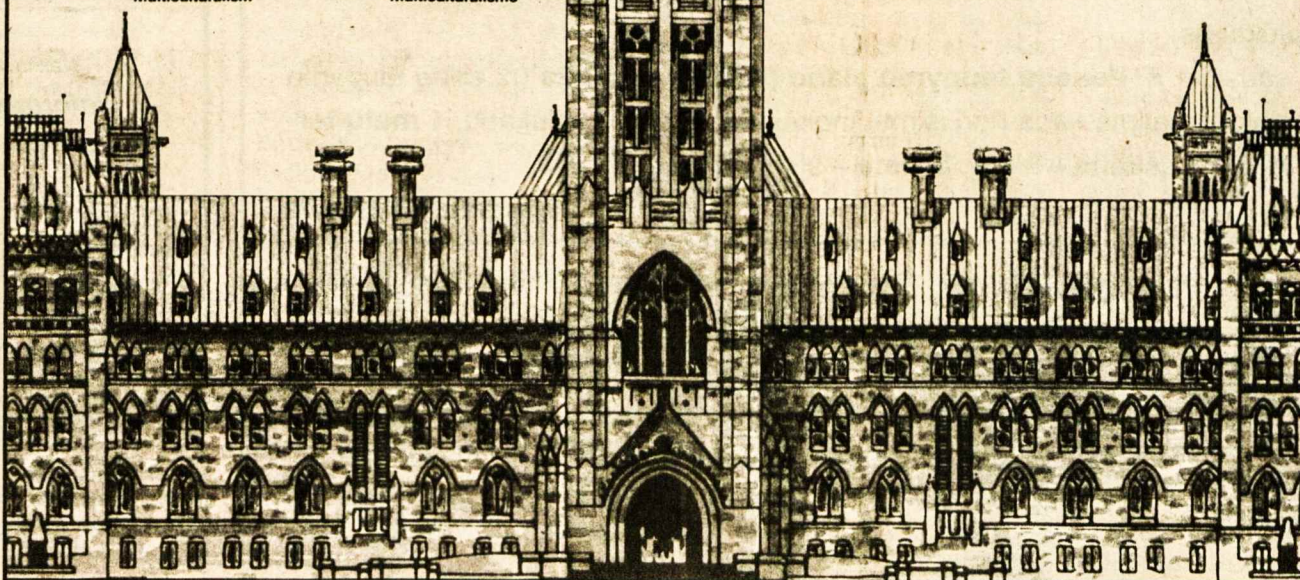
(please print)

Mailing Address

City, province and postal code

Mail To: Canadian Multiculturalism Act
Department of the Secretary of State of Canada
Ottawa, Canada
K1A 0M5
819-997-0055

Canada

Advokatė

JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4

Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Bloor ir Jane gatvių kampas

Toronto, Ontario M6S 4W3

Telefonai:

įstaigos (416) 762-7393

namų 233-0303

Advokatas VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B.C.L., LL.B., M.B.A.

Ontario ir Kvebeko teisininkų organizacijų narys, dirba firmoje advokatų Anderson, Sinclair, Walters, Shaw a. Mooney. Barristers and Solicitors. Patent a. Trade Mark Agents

Toronto:

Suite 209,
3416 Dundas St.W.
Toronto, Ontario M6S 2S1
767-2127

Mississauga:

Suite 200, Plaza One,
2000 Argentia Road, Mississauga,
Ontario, L5N 1P7,
821-8522 TELEX: 06-960168

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200

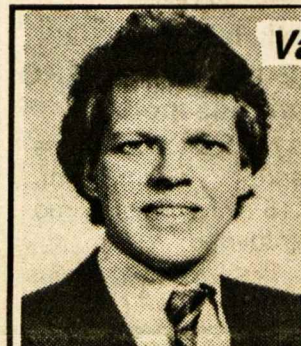
prie Windermere Ave.

Toronto, Ontario M6S 2S4

Telefonai:

įstaigos (416) 763-3362

namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonas (416) 864-2734

- Turį daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)

Norkus

namų pirkimo ir

pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA

• 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 – 231-2661 – 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

1988

metų

EKSKURSIJOS

Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

1. Balandžio	18 – 27	4. Liepos	6 – 20	6. Rugpjūčio	17 – 31
2. Gegužės	18 – 1	5. Liepos	13 – 27	7. Rugsėjo	7 – 21
3. Birželio	15 – 29			8. Spalio	10 – 19

Grupės 2 – 7 Vilniuje – 10 dienų. 1 ir 8 Vilniuje – 6 dienos. Po Vilniaus galima važiuoti ir į kitus miestus ilgesniam laikui pagal Jūsų pasirinkimą. Užsirašyti bent 45 dienas prieš išvažiuojant ir įmokėti \$200 depozitą. Likusi suma reikalinga sumokėti bent 30 dienų prieš išvažiuojant. Tikslios kainos bus žinomos ir paskelbtos balandžio mėnesį. Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių
reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

TORONTO

Anapilio žinios

— Sutvirtinimo sakramentas parapijos jaunimui bus teikiamas rugsėjo 25 d. Pasiruošimo pamokos prasidės vasario 21, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių. Vadovauja sesuo Margarita.

— Vasario 16 iškilmingas minėjimas, rengiamas KLB Toronto apylinkės valdybos, įvykis vasario 14, sekmadienį, Anapilio salėje.

— Metinis parapijos susirinkimas — sausio 31, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių, Anapilio salėje.

— A. a. Liudas Cipliauskas, 69 m., mirė sausio 15 d. Toronto. A. a. Antanas Kauspėda, 78 m., mirė Hamiltone sausio 17 d. Laidojamas sausio 20 d. lietuvių kapinėse.

— Paaukojo lietuvių kapinėms \$100 M. Vaskevičienė; religinei Lietuvos šalpai \$100 — M. Vaskevičienė; Motinos Teresės labdarai \$100 — M. Vaskevičienė, \$75 — L. Kurpienė; parapijai: \$200 — M. Vaskevičienė; \$150 — E. D. Žekaitės ir O. Radzevičienė (a. a. Monikos Žekienės atm.); \$100 — V. Kušneraitienė; \$50 O. Vorininkaitienė (a. a. Monikos Žekienės atm.); J. G. Ross, dr. R. Zabieliuskas; \$20 — H. Bitnerienė (a. a. Monikos Žekienės atm.).

— Mišios sausio 24, sekmadienį, 9.30 v.r. — už a. a. Stanislovą Perminą, 11 v.r. — už a. a. Anastaziją Ščepavičienę.

Lietuvių namų žinios

— LN tarnautojų įjėskomas 2-3 miegamųjų kambarių butas; skambinti T. Stanulijui 532-311.

— Sausio 16, šeštadienį, Medžiojų ir žūklautojų baliuje buvo apsikeista ar paimta per klaidą tamsiai ruda skrybėlė. Radusi prašau skambinti LN 532-3311.

— Užgavėnių karnavale vasario 13 d. meninėje programoje dalyvavo ne tik Toronto "Aras", "Atžalynas", "Gintaras", bet ir tautinių šokių grupė "Gyvatara" iš Hamiltono.

— Gauta \$500 auka iš Onos Mitailienės Lietuvių slaugos namams. Šiuo metu fonde yra \$5,460.11.

— LN ligonių lankytojai renkasi pasitarimui sausio 26, antradienį 8 v.r. Galintieji prisidėti prie ligonių lankymo ar kitu būdu talkinti socialinių reikalų komisijai kviečiami šiame posėdyje dalyvauti.

— "Tėviškos žiburiai" spaustuvei reikalinga tekstų rinkėja elektronine mašina. Pageidaujama mokanti rašyti rašomąja mašinėlė. Kreiptis į spaustuves vedėją Vytautą Balčiūną tel. 275-4672.

Kanados lietuvių fondas praneša, kad pareiškimus pašalpoms gauti reikia atsiųsti iki š. m. vasario 20 d. Kanados lietuvių fondo adresu, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

A. a. Andrius Ignaitis, 80 m. amžiaus, torontiško Vinco Ignaičio brolis, gyvenęs Niujorke, š. m. sausio 5 d. buvo užmuštas eismo nelaimėje. Palaidotas Niujorke sausio 8 d. Laidotuose dalyvavo brolis Vincas su dukra Gražina. Velionis buvo "TŽ" skaitytojas.

Daumanto šaulių kuopa iš Los Angeles per pirm. J. Pažerą paaukojo "Tėviškos žiburiams" \$25.

PADĖKA

Toronto Lietuvių namų socialinių reikalų komisija rūpinasi mūsų tautiečių, ypač vyresnio amžiaus, gerove. Nemokančius anglų kalbos atstovauja įstaigose, užpildo įvairaus pobūdžio dokumentus, padeda išgauti priklausančias pensijas, parūpina jiems reikalingą priežiūrą bei gyvenamas patalpas.

Šioje srityje 1987 metais darbavo V. Rutaitė, D. Deksnė ir R. Gustaitė.

Viena iš Lietuvių namų socialinių reikalų komisijos užduočių yra lankyti ligonius esančius ligoninėse arba sveikstančius namuose. Ypač yra svarbu aplankyti ligonius ir invalidus įvairiose senelių ir slaugos namuose. Šiose patalpose gyventojų priežiūra dažnai yra tik minimalinė. Asmenys, neturintieji giminii ar lankytojų, dažnai yra apleidžiami ir nepakankamai gerai prižiūrimi. Kas mėnesį aplankoma apie 50 asmenų.

Prie šio lankymo 1987 metais prisidėjo: L. Balsienė, A. Borkertas, V. Dalindienė, J. Dambaras, A. Gačionis, E. Jaškie, O. Juodišienė, A. Kulnienė, Br. Mackevičius, B. Norkienė, J. Paškevičius, A. Petryla, J. Prišas, T. Renkauskienė, S. Rudienė, O. Tunaitienė, B. Trukanavičius, J. Žekas, R. Žiogarys ir kt.

Siems ligonių lankytojams ir socialinių reikalų komisijos darbuotojams reiškiu nuoširdžią padėką.

V. Kulnys,

Lietuvių namų socialinių reikalų komisijos pirmininkas

Prisikėlimo parapijos žinios

— Metinės parapijos rekolekcijos, kurias ves iš Lenkijos atvykęs kun. B. Kuculis, prasidės kovo 21 d. ir baigsis kovo 27 d.

— KLB moterų parapijos skyriaus susirinkimas — sausio 24, sekmadienį, po 11.30 v. Mišių Parodų salėje. Kalbės seselė Margarita tema "Krikštas ir karalystė".

— "Growth in faith" — seminaras anglų kalba vyksta po 9.20 v. Mišių muzikos studijoje. Šv. Rasto seminaras lietuvių kalba vyksta trečiadieniais 7.30 v.v. šventovėje.

— Parapijai auکو: \$250 — E. Giedrienė; \$100 — P. Kudreikis, T. A. Žilaitis, B. Trukanavičius, J. O. Gustainiai, V. M. Butrimai, M. Andriulevičienė, J. I. Baltakiai, J. A. Čepukai, I. V. Ignaičiai, A. Duliūnas, E. Girdauskaitė, I. V. Biskiai, G. H. Chvedukai; \$75 — dr. P. Vyte; \$50 — I. Čiurlienė, M. Z. Romeikos; Religinei šalpai: \$300 — A. Valienė; \$100 — V. Daugėlavienė; \$50 — A. R. Grigoniai; pranciskų klierikų fondui: \$1,000 — J. O. Mickai; \$200 — R. Prociw, A. Valienė; \$100 — M. Vaskevičienė, M. D. Reginos, M. Čaprackaitė, R. L. S. Kuliavai, Rožinio dr. J. \$50 — St. Prancevičius, A. R. Grigoniai; vyskupo fondui: \$1,000 — L. G. Matukai; \$500 — dr. M. Ramūnienė; \$250 — Č. B. Jonai; \$100 — M. D. Reginos, E. G. Kuchalskiai, S. E. Kėkštai, B. Sapijonienė, D. V. Simonaiciūtė, Rožinio dr. J. "Kronikai": \$100 — M. Vaskevičienė; vargonų vajui: \$50 — Alf. Krikščūnas, O. Vilimienė.

— Mišios sausio 24, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a. a. Povilą Raudį, 9.20 v.r. — už Ulbų šeimos mirusius, 10.15 v.r. — už a. a. Joną ir Oną Venskaičius, dr. Antaną Kimšą, 11.30 v.r. — už parapiją, 7v.v. — už a. a. Joną Matulionį.

A+ A

plk. leit. STASIO KVIEČIO-KVIECINSKO mirties metinės

bus paminėtos Mišiomis vasario 7, sekmadienį, 10.15 v.r., Prisikėlimo šventovėje.

Saulius ir Giliaras Urbonai

Vasario 16-ji Toronto - Missis-saugoje šiemet bus minima vasario*14, sekmadienį. Pagrindinė iškilmė — Anapilio salėje 4 v.p.p. Tradicinis priėmimas lietuvių bičiuliams kitataučiams — vasario 12, penktadienį, 7.30 v.v., Prisikėlimo par. salėje. Kadangi šiais metais sueina 70 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo, stengiamasi šią sukaktį paminėti su didesniu iškilmingumu. Smulkesnė informacija apie čią šventę bus paskelbta vėliau.

Toronto Maironio mokykloje Tėvų diena bus sausio 30. Tėvai prašomi ateiti pasikalbėti su auklėtojais ir atsiminti vaikų pažymėjimus šia tvarka: 10.30 v.r. tėvai, kurių pavardės prasideda raidėmis A iki G, 11 v.r. — H iki P, 11.30 v.r. — R iki Ž.

Visuotinis sporto klubo "Vy-tis" narių bei rėmėjų susirinkimas — sausio 31, sekmadienį, 2 v.p.p., Toronto Lietuvių namų buvusioje pensininkų salėje.

Tradicionis Užgavėnių karnavalas rengiamas vasario 13, šeštadienį, Toronto Lietuvių namuose. Jaunimo popietė — nuo 1 v.p.p. iki 5 v.p.p. Dalyvaus organizacijos su jaunimo meninėmis programomis bei savo paviljonais, kuriuose galima išgauti įvairaus pobūdžio rankdarbių, dirbinių bei vaišintis užkandžiais. Veiks baras. Organizacijos, norinčios dalyvauti šio karnavalu popietėje, prašomos kreiptis į A. Jankaitienę darbo valandoms 762-3838, kitu laiku 762-9183.

Pradedant 7 v.v., vyks kaukių vakaras. Visi kviečiami dalyvauti su Užgavėnėmis tinkama apranga. Bus premijuojamos kaukės. Šokiams gros 5 asmenų orkestras "Les and the Music Masters". Užgavėnių maistą ruoš V. Birštonas. Bus loterija bei kitos įvairybės. Numatoma atitinkama meninė programa.

Karnavalo organizavimu rūpinasi LN visuomeninės veiklos komitetas. Gautas pelnas skiriamas dalyvaujančioms organizacijoms.

Dainos vieneto "Sutartinė", grįžusio iš Australijos,

KONCERTAS

sausio 24, sekmadienį, 3.30 valandą po pietų, Toronto Lietuvių namų didžiojoje salėje.

Po koncerto — kava ir pyragaičiai.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti!

Vyt. Alanto

3-jų veiksmų drama

AUKŠTADVARIS

Vaidina Toronto teatras "Aitvaras" režisuojamas E. Dauguvietytės-Kudabienės,

Prisikėlimo parapijos salėje, 1988 m. sausio 31, sekmadienį, 4 v.p.p.

lėjimas: suaugusiems — \$6.00, pensininkams ir studentams — \$5.00.

Kviečiame visas ir visus! Aitvariečiai

1988 m. vasario 13, šeštadienį, Toronto Lietuvių namuose rengiamas

KARNAVALAS

Jaunimo popietė — nuo 1 v. iki 5 v.p.p.

Jaunimo meninė programa, organizacijų paviljonai su įvairiais užkandžiais, gėrimų baras. lėjimas nemokamas

Kaukių vakaras — nuo 7 v.v. iki 12.30 v.r.

Meninė programa. Šokiams gros 5 asmenų

"Les and the Music Masters" orkestras. Veiks baras, loterija. Užgavėnių maistą ruošia V. Birštonas. Premijuojamos kaukės. Bilietas — \$7, pensininkams ir studentams — \$6.

Bilietus platina darbo valandomis Lietuvių namai 532-3311, kitu laiku — V. Kulnys 769-1266. Taipgi bilietai bus parduodami prie lėjimo. Pelnas skiriamas dalyvaujančioms organizacijoms.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti šiam tradiciniame renginyje!

Toronto Lietuvių namai

ŠIAIS METAIS TAUPYKITE "PARAMOJE"

Nuo š. m. sausio 1 d. "Parama" įvedė 3 grupių taupymo planą. "Parama" mokės palūkanas už kiekvieną dieną ir įrašys kas mėnesį į jūsų sąskaitą pagal indėlių dydį:

Ligi 3.000 dol. mokės 5¼% met. pal.

Virš 3.000 ligi 10.000 dol. — 7% met. pal.

Virš 10.000 dol. 7¼% met. pal.

Todėl neišsklaidykite savo santaupų, įneškite jas į "Parama", kuri moka aukštesnes palūkanas.

Nuo sausio 1 d. Pensijų taupymo plano (RRSP) sąskaita už eilinę taupymo s-tą (kur pinigus galima kada nori išimti) mokės 8% metinių palūkanų. 1 metų terminuotų RRSP sąskaitą — 9¼%, 2 metų — 9½%, 3 metų — 10%.

"Paramos" valdyba

Jaunų šeimų stovykla

Wasagoje

bus nuo

liepos 30 d., 3 v.p.p.,

iki rugpjūčio 6 d., 12 v.

Informacijos ir registracijos reikalais skambinti Daliai Valaitienei

tel. 766-7790 Toronto. Vietos ribotos ir skirstomos pagal registracijos ir mokesčio gavimo eilę.

Jaunų šeimų stovyklos administracija

tūrinii

bei visuomeninių

organizacijų nariai. Siūlymų

blankai bei informacijos gau-

nami: Ministry of Citizenship

Volunteers Awards Office, 77

Bloor St. W 5th Floor, Toron-

to, Ont. M7A 2R9. Tel. (416)

965-7505.

Toronto miesto vadovybė kas-

met įteikia vienam asmeniui

Steven Fonoy vardo medalį už

ypatingą drąsą. Dabar ji pri-

ima pasiūlymus kandidatų

šiam medaliui. Kandidatai

turi būti iš metropolinio

Toronto 15-24 m. amžiaus,

sėkmingai įveikę savo fizinę

ir psichines neigas. Siūlymų

anketos gaunamos: Depart-

ment of the City Clerk, 2nd

Floor, East Podium, City Hall,

Toronto (392-7022). Užpildytos

anketos turi būti grąžintos iki

š. m. sausio 20 d., 4 v.p.p. Per-

nai ši medalį gavo Stasy Rou-

tis, 1986 m. — Barbara Turn-

bull. Šiemet medalis bus

įteiktas kovo mėnesį, minint

miesto gimtadienį.

Tautinių šokių šventės

lėšoms telkti komisija Ka-

nadoje jau pradėjo rinkti au-

kas šiam didžiajam renginiui.

Jon įeina dr. S. Čepas, dr. M.

Arštikaitytė-Uleckienė ir H.

Stepaitis.

Iš Toronto Maironio mokyk-

los nuo Naujų metų pasitrau-

kė mokyk. L. Vyte-Vaidilienė ir

mokyk. S. Bubelienė. Atėjo

dirbti mokyk. I. Ross (IX sk.),

mokytojų padėjėjos — Gailė

Mažeikaitė (IV), Dalia Tunai-

tytė (darž.) ir Lina Mockutė

MONTREAL

Vasario 16-tosios pamaldos bus vasario 21 d. visose trijose lietuviškose šventovėse, o oficiali ir koncertinė dalis — Montrelio liutuanistinės mokyklos salėje (kur buvo praeitais metais). Pagrindiniu kalbėtoju bus PLB valdybos pirm. inž. Vytautas Kaman-tas. Meninę dalį atliks mergaičių choras "Pavasaris" ir "Gintaro" ansamblio šokėjai.

Metinis AV parapijiečių susirinkimas įvyko 1988 m. sausio 10 d. po pamaldų parapijos salėje. Atsilankė apie 50 asmenų. Parapijos klebonas kun. Juozas Aranauskas susirinkimą atidarė maldą ir sudarė prezidiumą: susirinkimo pirm. dr. Petras Lukoševičius, sekr. Petras Drešeris, parapijos k-to pirm. Ant. Čepulis, buvusio k-to narė Brigita Augaitienė ir kleb. kun. J. Aranauskas. Praėjusio susirinkimo lietuvišką protokolą vertimą perskaitė k-to narys Izidorius Mališka. Pranešimus padarė k-to pirm. A. Čepulis, ižd. Elvyra Krasowskienė ir klebonas.

Komiteto nariai Iz. Mališka ir E. Krasowskienė baigė savo kadenciją. Pirmasis pasiliko dar antram terminui, o vietoje Krasowskienės išrinkta Ona Usienė ir kandidatė Monika Grinkienė. Tuo būdu dabartinį komitetą sudaro: A. Čepulis, Izr. Mališka, Edis Augūnas, Vladas Žitkus, O. Usienė, Marija Vaušienė ir kand. M. Grinkienė.

Klebono iškeltai minčiai prašyti vysk. Paulių Baltakį, kad ateinančią vasarą dirkonoj Paulių Mališką įšventintų į kunigus mūsų šventovėje ir po to paliktų darbuotis mūsų parapijoje, susi-

rinkimas pritarė su didžiausiu entuziazmu. Svarbesnių diskusijų neįskilo. Susirinkimas baigtas maldą. Po to visi susirinkimo dalyviai buvo pavašinti įvairiais užkandžiais ir kava.

Šv. Kazimiero parapijoje 1987 m. buvo 4 krikštai, dvejos vedybos ir 15 laidotuvių.

Tautodailės grupė "Vaivorykštė" rengia parodą LaSalle kultūros centro bibliotekos patalpose 1080 Dollard Ave. (kampas La Verendrye Blvd.). Paroda veiks nuo vasario 1 iki vasario 19 d. Lankymo valandos: pirmadieniais nuo 2 v.p.p. iki 9 v.v., antradieniais — penktadieniais nuo 12 v. iki 9 v.v. ir šeštadieniais bei sekmadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p.

Šia paroda bus paminėta Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 70 metų sukaktis. Parodą globoja LaSalle burmistras dr. Michel Ledue ir KLB Montrelio apylinkės valdyba. Tautiečiai kviečiami šią parodą gausiai lankyti.

Dr. Vytautas Pavilanius sutiko skaityti paskaitą anglų kalba iš Lietuvos istorijos Vidurio Europos studijų institute. Paskaita numatoma balandžio mėnesį AV parapijos arba seselių namų patalpose.

A. a. Mykolas Grinkus (Grinkevičius), 82 m. amžiaus, mirė sausio 8 d. Tai ankstesnės imigracijos lietuvis, kuris pasireiškė nuoširdžia veikla AV parapijos komitete ir šaulių organizacijoje. Palaidotas sausio 12 d. iš AV šventovės Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi žmona, sūnus ir duktė su šeimomis bei kiti artimieji. B.S.

1988 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ IŠ MONTREALIO

10 dienų Lietuvoje gegužės 13 — 27 d. — \$1900.00

15 dienų Lietuvoje birželio 24 — liepos 11 d. — \$2460.00

Smulkesnių informacijų kreiptis:

L. Stankevičius, 1053 Cr. Albanel, Duvernay, Laval, Que. Canada H7G 4K7. Tel. (514) 669-8834.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS
Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$23,000,000 REZERVAS — virš \$750,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	9 %	Taupymo — special.	5¼%
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 %
1 metų	8¼%	Taupymo — kasdienes	4¾%
180 d. - 364 d.	7¼%	Einamos sąsk.	4½%
120 d. - 179 d.	7 %	RRIF — RRSP — term.	9¼%
60 d. - 119 d.	6¾%	RRIF — RRSP — taup.	6¼%
30 d. - 59 d.	6½%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 10½%, asmenines — nuo 10¾%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	Rosemont	Šv. Kazimiero par.
--	-------------	----------	--------------------